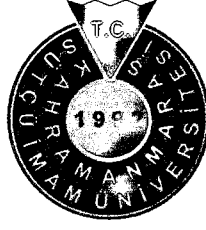

151698

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ZOOOTEKNİ ANABİLİM DALI

KS ÖĞRENCİLERİNİN SOSYO-EKONOMİK YAPILARININ
BASARILARI ÜZERİNE ETKİSİ

Yaşar ERAYMAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KAHRAMANMARAŞ
Ocak-2004

151698

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ZOOOTEKNİ ANABİLİM DALI

KSÜ ÖĞRENCİLERİNİN SOSYO-EKONOMİK
YAPILARININ BAŞARILARI ÜZERİNE ETKİSİ

Yaşar ERAYMAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kod No :

Bu Tez ~~02.01.2004~~ Tarihinde Aşağıdaki Jüri Üyeleri Tarafından
Oy Birliği/Oy Çokluğu ile Kabul Edilmiştir.

Prof. Dr.
Ercan EFE
DANIŞMAN

Doç. Dr.
Sait EKİNCİ
ÜYE

Yrd. Doç. Dr.
Emin ÖZKÖSE
ÜYE

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Onur DENİZ
Enstitü Müdürü

Proje, desteklenmiştir.

Proje No:

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
İÇİNDEKİLER	I
ÖZET	II
ABSTRACT	V
ÖNSÖZ	VII
ÇİZELGELER DİZİNİ	VIII
ŞEKİLLER DİZİNİ	IX
KISALTMALAR DİZİNİ	X
1. GİRİŞ	1
1.1. Eğitimin Temel Hedefleri	1
1.2. Üniversite'ye Giriş	1
1.3. Üniversite'de Eğitim	2
1.4. Üniversitelerde Akreditasyon.	3
1.5. Üniversite'de Eğitimci ve Öğrenci İlişkisi	3
1.6. Üniversite Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı	4
1.7. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniv. Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Yapısı ...	4
2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR	6
3. MATERYAL VE METOT	12
3.1. Materyal	12
3.2. Metot	16
3.2.1. Çoklu Regresyon	17
4. BULGULAR VE TARTIŞMA	19
4.1. Öğrencilerin Geldikleri İl Dağılımlarının İncelenmesi ...	19
4.2. Öğrencilerin Mezun Oldukları Liselerin İncelenmesi	20

4.3. Öğrencilerin Geldikleri Yerleşke Türlerinin İncelenmesi	22
4.4. Öğrencilerin Aile Büyüklüklerinin İncelenmesi	23
4.5. Öğrencilerin Ailelerinin Ekonomik Yapılarının İncelenmesi	29
4.6. Öğrencilerin Kahraman Maraş'da İkamet Durumlarının İncelenmesi	33
4.7. Öğrencilerin Üniversiteye Hazırlık ve Tercih Durumlarının İncelenmesi	38
4.8. Öğrencilerin Ekonomik Durumlarının İncelenmesi	41
4.9. Öğrencilerin Burs ve Kredi Durumlarının İncelenmesi	44
4.10. Öğrencilerin Bölümleri ve Gelecekleri Hakkındaki Düşüncelerinin İncelenmesi	45
4.11. Sosyal ve Ekonomik Değişkenlerle Öğrenci Başarısı Arası İlişkinin İncelenmesi	48
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	53
KAYNAKLAR	57
EKLER	59
ÖZGEÇMİŞ	63

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ZOOTEKNİ ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÖZET

**KSÜ ÖĞRENCİLERİNİN SOSYO-EKONOMİK YAPILARININ
BAŞARILARI ÜZERİNE ETKİSİ**

Yaşar ERAYMAN

DANIŞMAN : Prof. Dr. Ercan EFE

Yıl : 2004 Sayfa : 63

Jüri : Prof. Dr. Ercan EFE
: Doç. Dr. Sait EKİNCİ
: Yrd. Doç. Dr. Emin ÖZKÖSE

Üniversitelerin eğitim-öğretim, araştırma ve yayım olmak üzere üç temel görevi vardır. Eğitim-öğretim görevinin yürütülmesinde esas unsur öğrencidir. Başarılı, çağdaş ve kaliteli bir öğretim için işlenecek öğrenci materyalinin iyi bilinmesi, nitelikli bir alt yapının oluşturulması ve doğru bir eğitim-öğretim politikasının uygulanması gerekmektedir. Çalışmada, bu amaçla, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi öğrencilerinin sosyal ve ekonomik yapıları ile eğilimleri çeşitli frekans tabloları ve grafiklerle irdelenmiş, bu yapının öğrencilerin başarıları üzerine etkileri regresyon ve korelasyon analizleri ile belirlenmeye çalışılmıştır.

Diğer fakültelere göre çok farklı bir öğretim sistemi olan Tıp Fakültesi ile elektronik anket uygulama olanağı bulunmayan Elbistan Meslek Yüksek Okulu hariç olmak üzere 6 fakülte, 8 Meslek Yüksek Okulu ve 2 Yüksek Okuldaki toplam 9937 öğrenciden 3444'üne (%34.7) elektronik ortamda anket uygulanmıştır.

Sonuç olarak KSÜ öğrencilerinin ekonomik ve sosyal profilleri incelendiğinde öğrencilerin azımsanamayacak bir miktarının (%27.4) babalarının işsiz olduğu, öğrenci ailelerinin %90'dan fazlasının düşük ve orta (800 Milyon TL/Ay'dan az) gelir düzeyine sahip olduğu, bunun sonucu olarak çok miktarda öğrencinin (%42.1) hiç dershaneye gitmeden ya da ücretli bir hazırlık yapmadan KSÜ'ye yerleştiği, çok büyük bir miktarının (%81) burs için başvurduğu, ancak %35.7'sinin burs veya harç kredisi şeklinde destek görebildiği, Kahramanmaraş'lı öğrencilerin (%28) ve

yakın çevredeki illerden gelen öğrencilerin (%42.6) toplamının %70.6 gibi yüksek bir oranı oluşturduğu, ilk iki tercihi ile KSÜ'ye yerleşenlerin çok az sayıda (%30.2) olduğu ve dolayısı ile üniversitenin daha çok ekonomik nedenlerle tercih edildiği bulunmuştur. Beklentilerin aksine, öğrencilerin ailelerinin kalabalıklığı, okuyan kardeş sayısı, anne ve babanın işsiz olup olmaması, büyük ya da küçük yerleşkelerden gelmiş olmaları gibi sosyal yapı özelliklerinin başarı ile ilişkili olmadığı görülmektedir ve çarpıcı bir sonuç olarak yorumlanmaktadır.

Ekonomik yapı ile ilgili özelliklerden aylık kira miktarı, aylık kişisel harcama miktarı ile başarı arasında önemli ilişki bulunmamıştır.

Öğrenci başarısını tahmin edebilmek için oluşturulan en iyi regresyon modellerine, ekonomik özelliklerden yalnızca aylık aile geliri ve burs alma durumu girerken öğrencinin düşünce ve eğilimlerini belirten özelliklerin (yüksek lisans yapma isteği, derslerin faydalı olup olmayacağı düşüncesi, bölümünün iyi bir iş bulmada etkili olup olmayacağı düşüncesi) belirleyici olarak daha fazla sayıda girmesi de çarpıcı sonuçlardandır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci başarısı, sosyo-ekonomik yapı, regresyon

**UNIVERSITY OF KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM
INSTITUTE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES
DEPARTMENT OF ANIMAL SCIENCE**

MSc THESIS

ABSTRACT

**THE EFFECT OF SOCIO-ECONOMICAL STRUCTURE OF THE
STUDENTS IN KSU ON THEIR SUCCESS**

**Yaşar ERAYMAN
Supervisor: Prof. Dr. Ercan EFE**

Year: 2004, Pages: 63

**Jury : Prof. Dr. Ercan EFE
: Assoc. Prof. Dr. Sait EKİNCİ
: Assist. Prof. Dr. Emin ÖZKÖSE**

There are three basic missions of the universities; namely education, research and extension. Main component of is student for training. Therefore, it is necessary that material, student, has to be well known, provided with a good infra structure and applied the right policies of education. In this study, social and economical structure, tendency of the students in Kahramanmaraş Sütçü İmam University (KSU) were investigated using frequency tables and graphics, and its effects on the success of the students were tried to determine using regression and correlation analysis.

An on-line survey was applied to the 3444 students (34.7%) out of 9937 in 6 faculties, 8 vocational school and 2 colleges except for the faculty of medicine which is different from the others and, Elbistan Vocational School which do not have on-line system.

As a result, when the economical and social profiles were evaluated;

- considerable number (27.4 %) of fathers of the students were unemployed.
- 90 % of families earned less than 800.000.000 TL a month, therefore, 42.1% of student did not take any private lessons before starting their university education, and 81 % of the students applied to scholarship, but 35.7 % of the student had the scholarship include education fee.
- 28 % of the students came from Kahramanmaraş, 42.6 % of the students came from cities around Kahramanmaraş. This show that a great number of students

(70.6%) came from Kahramanmaraş and near cities, and would be interpreted that economical restrictions are mainly affected preferring KSU.

-for the economical reason, only, 30.2 % of the students have chosen the KSU as a first choice.

- There were no relationships between the success of the students and social structure such as the number of person in the families, the number of brothers which are studying, the unemployment of fathers, and the place where the students are from.

There were no relationships between success of the students and economical structure such as expenditure, rent for house.

It is interesting to notice that although economical factors such as only family salary a month and scholarship have effect on students success, the most important determinants in the regression models were students' tendency and thoughts concerning whether their departments would provide better occupation opportunities in the future, their desire to do master degree, whether their courses will be available to get a good occupation.

Keywords: Student success, socio-economical structure, regression

ÖNSÖZ

Çağımızın zorunlu gereksinimlerinin başında “bilgi” gelmektedir. Bu gereksinimin karşılanması aile ortamında başlayıp ilk, orta ve yüksek öğretim kurumlarında sürer. Bilgiyi edinme sürecinde gerekli iyileştirmeler yapıldığı takdirde en iyi öğrenme sağlanabilecek ve maksimum yarar elde edilecektir. Bu amaçla ülkemizde ve dünyada çok sayıda araştırmalar yapılagelmektedir.

Bu çalışmada Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi öğrencilerinin yaklaşık 1/3’i örneklenerek öğrenci profili çıkartılmış, öğrenci başarısı üzerine etki eden sosyo-ekonomik etmenler belirlenmeye çalışılmıştır. Böylece çalışmanın; hem Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi’nin eğitim öğretim kalitesinin artırılmasında, gelecek planlarının ve politikalarının oluşturulmasında kullanılacak temel bilgilerin elde edilmesine, hem de benzer konularla ilgilenen araştırmacı ve/veya eğitimcilere ışık tutmasına yardımcı olacağı umulmaktadır.

Tez konusunun belirlenmesi, çalışmanın yürütülmesi ve yazımı sırasında yardımlarını esirgemeyen, çalışmanın her aşamasında büyük desteğini gördüğüm danışman hocam sayın Prof. Dr. Ercan EFE’ye, anketin bilgisayar ortamında hazırlanarak verilerin toplanıp analiz aşamasına hazırlanmasında yardımlarını gördüğüm BAUM müdür yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Adil AKYÜZ’e, Öğr. Gör. Ali ÇAYLI ve Bilgi İşlem Daire Başkan Vekili Süleyman ERTÜRK’e, fikirlerinden yararlandığım Arş. Gör. Ugur ÇÖMLEKÇİOĞLU, Arş. Gör. Mustafa ŞAHİN ve Arş. Gör. Fatih ÜÇKARDEŞ’e teşekkür ederim.

Ocak 2004
KAHRAMANMARAŞ

Yaşar ERAYMAN

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge 3.1. KSÜ Öğrencilerinin Dağılımı (2002-2003 Öğretim Yılı)	13
Çizelge 3.2. Öğrencilerin Fakülte ve Okullara Göre Dağılımı	14
Çizelge 3.3. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	15
Çizelge 4.1. Öğrencilerin Geldikleri İllere Göre Dağılımı	19
Çizelge 4.2. Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise Durumlarına Göre Dağılımı	20
Çizelge 4.3. Öğrencilerin Geldikleri Lise Türlerine Göre Dağılımı	21
Çizelge 4.4. Öğrencilerin Geldikleri Yerleşke Türlerine Göre Dağılımı	22
Çizelge 4.5. Öğrencilerin Ailelerinin Hane Sayısına Göre Dağılımı	23
Çizelge 4.6. Öğrencilerin Kardeş Sayısına Göre Dağılımı	26
Çizelge 4.7. Öğrencilerin Okuyan Kardeş Sayısına Göre Dağılımı	28
Çizelge 4.8. Öğrencilerin Anne İşine Göre Dağılımı	30
Çizelge 4.9. Öğrencilerin Baba İşine Göre Dağılımı	31
Çizelge 4.10. Öğrencilerin Aylık Aile Gelirine Göre Dağılımı	32
Çizelge 4.11. Öğrencilerin İkamet Şekline Göre Dağılımı	34
Çizelge 4.12. Öğrencilerin Aylık İkamet Kirasına Göre Dağılımı	36
Çizelge 4.13. Öğrencilerin ÖSS Sınavına Hazırlık Durumuna Göre Dağılımı	38
Çizelge 4.14. Öğrencilerin Bölümünü/Programını ÖSS Sınavında Tercih Sırasına Göre Dağılımı	39
Çizelge 4.15. Öğrencilerin Aylık Kişisel Harcama Miktarına Göre Dağılımı	42
Çizelge 4.16. Öğrencilerin Burs Başvurularına Göre Dağılımı	44
Çizelge 4.17. Öğrencilerin Burs/Öğrenim Kredisi Alma Durumuna Göre Dağılımı ...	45
Çizelge 4.18. Öğrencilerin Bölümleri İle İlgili Mesleğin Parasal Getirisi Konusundaki Düşüncelerine Göre Dağılımı	46
Çizelge 4.19. Öğrencilerin Çalışmak İstedikleri Sektörlere Göre Dağılımı	47
Çizelge 4.20. Öğrencilerin Okudukları Bölümün Geleceklerine Olumlu Etkisi Hakkındaki Düşüncelerine Göre Dağılımı	48
Çizelge 4.21. Değişkenler ve Yanıtların Sayısallaştırılması	49
Çizelge 4.22. Fakülte Öğrencilerinin Başarısı için Regresyon Varyans Analizi	51
Çizelge 4.23. MYO ve YO Öğrencilerinin Başarısı için Regresyon Varyans Analizi ..	52

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa

Şekil 3.1. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	15
Şekil 4.1. Öğrencilerin Geldikleri İllere Göre Dağılımı	19
Şekil 4.2. Öğrencilerin Geldikleri Lise Türlerine Göre Dağılımı	20
Şekil 4.3. Öğrencilerin Geldikleri Lise Türlerine Göre Dağılımı	22
Şekil 4.4. Öğrencilerin Geldikleri Yerleşke Türlerine Göre Dağılımı	23
Şekil 4.5. Öğrencilerin Ailelerinin Hane Sayısına Göre Dağılımı	25
Şekil 4.6. Öğrencilerin Kardeş Sayısına Göre Dağılımı	27
Şekil 4.7. Öğrencilerin Okuyan Kardeş Sayısına Göre Dağılımı	29
Şekil 4.8. Öğrencilerin Anne İşine Göre Dağılımı	30
Şekil 4.9. Öğrencilerin Baba İşine Göre Dağılımı	31
Şekil 4.10. Öğrencilerin Aylık Aile Gelirlerine Göre Dağılımı	33
Şekil 4.11. Öğrencilerin İkamet Şekline Göre Dağılımı	35
Şekil 4.12. Öğrencilerin Aylık İkamet Kirasına Göre Dağılımı	37
Şekil 4.13. Öğrencilerin ÖSS Sınavına Hazırlık Durumuna Göre Dağılımı	39
Şekil 4.14. Öğrencilerin Bölümünü/Programını ÖSY Sınavında Tercih Sırasına Göre Dağılımı	41
Şekil 4.15. Öğrencilerin Aylık Kişisel Harcama Miktarına Göre Dağılımı	43
Şekil 4.16. Öğrencilerin Burs/Öğrenim Kredisi Alma Durumuna Göre Dağılımı	44
Şekil 4.17. Öğrencilerin Burs/Öğrenim Kredisi Alma Durumuna Göre Dağılımı	45
Şekil 4.18. Öğrencilerin Bölümleri İle İlgili Mesleğin Parasal Getirisi Konusundaki Düşüncelerine Göre Dağılımı	46
Şekil 4.19. Öğrencilerin Çalışmak İstedikleri Sektörlere Göre Dağılımı	47
Şekil 4.20. Öğrencilerin Okudukları Bölümün Geleceklerine Olumlu Etkisi Hakkındaki Düşüncelerine Göre Dağılımı	48
Şekil 4.21. Fakülte Öğrencileri için Kalıntıların (residual) Grafiği	51
Şekil 4.22. MYO ve YO Öğrencileri için Kalıntıların (residual) Grafiği	52

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

KSÜ	: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
KSU	: Kahramanmaraş Sütçü İmam University
ODTÜ	: Orta Doğu teknik Üniversitesi
MYO	: Meslek Yüksek Okulu
YO	: Yüksek Okul
M.T.L.	: Mesleki Teknik Lise
GNO	: Genel not ortalaması
ÖSS	: Öğrenci Seçme Sınavı
ÖYS	: Öğrenci Yerleştirme Sınavı
HANESAYI	: Aile Büyüklüğü
KARDEŞSA	: Kardeş Sayısı
OKUYAN	: Okuyan Kardeş Sayısı
AYGELİR	: Ailenin Toplam Aylık Geliri
AYKİRA	: Aylık Kira Harcaması
KAÇGİRİŞ	: Bölümünü ÖSS'ye Kaçınıcı Girişte Kazandığı
KAÇTERCİH	: Bölümünü Kaçınıcı Sırada Tercih Ettiği
AHARCAMA	: Aylık kişisel Harcama Miktarı
EKİŞ	: Ek İşte Çalışıyor Olup olmadığı
BURS	: Burs Alıp Almadığı
MESLEKTE	: Bölümle İlgili Meslekte Çalışmayı Düşünüp Düşünmediği
YLİSANS	: Yüksek Lisans Yapmak İsteyip İstemediği
DERSFAYD	: Derslerin Faydalı Olup Olmadığını Düşünüyor mu
BLGELECE	: Bölümünün Geleceğini Belirlemede Etkili Olup Olmayacağı
BÖLİYİİŞ	: Bölümünün İyi Bir İş Bulmada Etkili Olup Olmayacağı
TBT	: Temel Bilgi Teknolojileri

1. GİRİŞ

Üniversitelerin araştırma, yayım, eğitim-öğretim hizmetleri olmak üzere üç önemli görevi vardır. Bu üçlünden birisi olan eğitim-öğretim konusuna; bu konuda eserler vermiş araştırmacı ya da bilim adamlarının değerlendirmeleri ışığında değinmek, öğrencilerin sosyo-ekonomik yapılarını ve bu yapının öğrenci başarısı üzerine etkilerini irdelemede daha yararlı olabilir.

1.1. Eğitimin Temel Hedefleri

Küreselleşen dünya piyasasında kurumlar, ulusal pazarda değil uluslararası pazarda da söz sahibi olacak insan gücüne ihtiyaç duymaktadırlar. Globalleşme neticesinde işletmeler arası ilişkiler artmış, uluslararası şirketlerin birleşmesi yaygınlaşmaya başlamıştır. Dolayısıyla kurumlar da istihdam etmek istedikleri insan gücünde sürekli değişip gelişen evrensel nitelikler aramaktadırlar. Değişen bu ihtiyaç “nitelikli insan gücü” kavramını da değiştirmiştir. Artık ülkeler eğitim sistemlerini globalleşen dünya pazarında geçerliliği olabilecek insanları yetiştirecek şekilde planlamalıdır. Teknolojinin ilerlemesiyle 21. yüzyılda globalleşmenin etkisi daha da hissedilir hale gelmiştir (Nesipoğulları, 2002).

Nitelikli insan yetiştirmek dünya devletlerinin büyük bir çoğunluğunun ulusal politikası olarak belirlenmiş ve bu amaçların belirlenmesi son derece önemli hedefler oluşturmuştur (Bursalıoğlu, 1997). İçinde bulunduğumuz zamanda eğitimin en önemli hedefi sadece okuma-yazma ve işlem bilgisi değil; iletişim, bilimsel anlamda problem çözme yetisi, yorumlayabilme ve sonuca gidebilme gibi önemli kavramlardır. Bu niteliklerde insan yetiştirilebilmesi elbetteki ülkenin eğitim politikalarına ve programlarına yansımalıdır. Sanayi toplumundan, bilgi toplumuna geçiş ekonomik sermaye, zenginlik ve emeğe sahip olmanın yanı sıra bilgiye sahip olma, insan kaynaklarını geliştirmeye ve bu alana yatırım yapmak anlamına gelmektedir (Hesapçioğlu, 1996). Çağımıza ait insanları yetiştirmek için problem çözme, muhakeme, kavramlaştırma, analiz konuları oldukça önem arz etmektedir ancak eğitim sistemimiz içerisinde bu faktörler göz ardı edilmektedir (Bakioğlu ve Hesapçioğlu, 1997).

Toplumun dinamik bir kesimini oluşturan yükseköğretim öğrencileri, ülkenin ihtiyacı olan insan gücü kaynağı olarak ülkenin lokomotifinde durumunda oldukları için ülkenin hızlı ve sürekli kalkınma çabalarında önemli bir rol oynamaktadır (Karasar ve ark., 1999). Özellikle eğitim ve ekonomik gelişme sürecini destekleyici nitelikteki toplumsal değer yargılarının geliştirilmesi konusunda ülkeler atılımlarını daha kısa sürede gerçekleştirmiştir (Anonim, 1996).

1.2. Üniversite’ye Giriş

Üniversiteler ve toplum birbirinden ayrılamayan iki olgudur. Özellikle toplumun gelişimi üniversitelerin varlığına da bağlıdır. Türkiye’de genç nüfusun oldukça büyük olması ve üniversitelerin meslek edinmede en önemli merkezler oluşu yükseköğretim kurumlarına olan ilgiyi oldukça arttırmış, üniversitelere giriş için yapılan Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı artık toplumumuzda önemli bir seçici unsur haline gelmiştir.

Talebin oldukça yüksek olduğu üniversitelere giriş için yapılan öğrenci seçimi de aynı zamanda beraberinde çeşitli problemler getirmektedir. Uygulanan seçme sınavında eleme testteki becerilere göre yapılmaktadır. Bu yüzden kazananların çok önemli bir bölümü istek ve yeteneklerine uygun bir dalda öğrenim görme şansından yoksun kalmaktadır.

Diğer taraftan ortaöğretimi bitiren ve üniversitelere girmek için hazırlanan gençlerin bir kısmı yükseköğretim programları hakkında bilgi sahibi olmadıkları gözlenmektedir. Bu nedenle, öğrenciler bölümleri tercih etmede ve sıraya koymakta sıkıntı yaşamaktadırlar. Her yıl başvuran aday sayısının $\frac{1}{4}$ 'üne yakını bir yükseköğretim programına kayıt yaptırmış olan ve durumundan memnun olmayan ve şansını tekrar denemek isteyen öğrencilerin oluşturması bunun en büyük göstergesidir.

1988-1992 yılları arasında yapılan seçme sınavlarında üniversite adaylarının ancak %14'ü ilk üç tercihlerine girebilmiştir. İlk üç tercihte gerçekten istenen bölümlerin belirtildiği varsayılır ise geriye kalan üniversiteli % 86'lık kesimin istemediği bölümlerde eğitim gördüğü anlaşılmaktadır (Dardağan ve Hesapçıoğlu, 1997).

1.3. Üniversite'de Eğitim

Üniversitelerin öğrencilere vermesi gereken en önemli yeteneklerin başında bilimsel olarak düşünebilme becerisi gelmektedir. Bilimsel düşünme; soruların sorulması ve bu sorulara karşı cevapların oluşturulması şeklinde kurgulanabilir. Üniversitelerin eğitim sistemlerini buna göre şekillendirmeleri düşünebilen, nitelikli insan yetiştirmek adına önemlidir. Ülkemizde yapılan bilimin üretimle netice vermemesinin en büyük nedeni sahip olduğumuz bilgiyi kullanamamamızdan kaynaklanmaktadır. Çünkü genel anlamda verilen eğitim, bilgileri ezberletmekten ibaret olup, düşünmeden ve yorumlamadan uzak kalmaktadır. Bilimin en önemli unsurları olan "kritik düşünce" ve "iyi analiz yetisi" öğrencilere ancak çok titiz bir eğitim neticesinde verilebilir.

Dünyada lisans düzeyinde eğitim çok ciddi bir değişim içerisine girmiştir. Üniversiteler öğrencilerin daha aktif olarak öğrenebilmelerini sağlamak için yeni yollar denemektedirler ve kütüphanelerde, laboratuvarlarda ve sınıflarda yeni teknolojiler bilim eğitimini tekrardan ele almaktadırlar. Müfredatın içeriği seçilirken öğrencilerin ilgisi ve güncel gelişmeler dikkate alınmakta ve bu yönde ders içerikleri belirlenmektedir.

Başta kalkınma ve çağdaşlaşma olmak üzere ülkenin yaşanan ve üstesinden gelinmeye çalışılan tüm sorunlarının temelinde ve çözümlerinin hareket noktasında her şeyden önce çok ciddi bir eğitim sorunu olduğunun ve eğitim sorunun temel çözümünün ise sistem, zihniyet ve müfredat yapısı olarak esnek, verimli, gelişmeye açık bir sistem hazırlanması çok daha çağdaş olacaktır (Erdoğan, 1997). Böylelikle üniversiteler toplumun ilerleyebilmesi için ihtiyaç duyulan bireyleri yetiştirebilecektir.

Üniversitelerden mezun olacak öğrencilerin en önemli problemlerin başında aldıkları eğitime uygun bir işe yerleşebilmek gelmektedir. Ancak, işgücü arzının yoğunluğu nedeniyle günümüzde bilgi, beceri, ilgi ve değerlere uygun bir işe girmek oldukça zor görünmektedir. İş bulmakta karşılaşılan güçlük, sağlıklı bir iş tercihi yapmayı

engellemektedir. Son yıllarda bu problemin artarak büyümesi, üniversitelerin ciddi anlamda üzerine düşmesi gereken bir konu olarak durmaktadır (Erdoğan, 2001).

1.4. Üniversitelerde Akreditasyon

Akreditasyon, öğrenci ve ailelerine daha kaliteli öğrenim vermek için üniversiteler arasında rekabet meydana getirmeyi amaçlamaktadır. Yani üniversiteler, öğrencilerin seçimini etkilemek için kalite göstergelerine ulaştığını akreditasyon belgesi olarak göstermektedirler.

Akreditasyon, bir kurum veya programın daha önceden belirlenmiş olan koşullara uyup uymadığının belirlendiği süreçtir. Topluma sunulan program ve hizmetlerin niteliğinin sistematik bir yaklaşımla güvence altına alınması için geliştirilen bir yöntemdir (Adelman, 1994).

Akreditasyondan geçmiş bir kurum, akreditasyonu koruduğu süre içerisinde, bu koşulların ve akreditasyon kurulunun isteklerini yerine getirmek, sadece denetlendiği konularda akreditasyonu kullanmak ve tanıtmak gibi sorumlulukları üstlenmektedir (Tübitak-Mam, 2000).

Yukarıda bahsedilenlerin çerçevesinde üniversiteler ülkenin kalkınmasında önem arz eden kurumlar olarak akreditasyondan geçmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır. Ayrıca akreditasyonun bir sorgulama olmadığını amacının geliştirmek olduğunun açık bir mesaj şeklinde belirtilmesi gerekmektedir (Hesapçıoğlu ve ark, 2001).

Sonuç olarak, dünyanın değişen çehresi yüksek öğrenime büyük önem vermenin gerektiğini ortaya çıkarmıştır. Üniversiteler yüksek düzeyde eğitim-öğretim yapan, elit kadrolar yetiştiren, bilimsel ve teknolojik araştırmalar yapan kuruluşlardır. Günümüzde toplumların üstünlükleri bilim ve teknolojiye ulaştıkları düzeyle ölçülmektedir. Daha açık ifade ile devletlerin gücü, bilimde kaydettikleri mesafe ile doğru orantılıdır. Bir başka ifade ile artık dünyada gücü belirleyen unsur bilgidir. Bu noktada bilgiye ulaşma ve bilgiyi kullanma da çağımızın en önemli silahı haline gelmiştir.

1.5. Üniversite’de Eğitimci ve Öğrenci İlişkisi

Eğitimci ile öğrenci arasındaki ilişki büyük ölçüde içinde bulunduğumuz toplumun beklentileri içerisinde şekillenir. Her toplumun kendisine ait önemli sosyal, ekonomik, kültürel ve ahlaki değerleri vardır ve bu değerler toplumun şekillenmesinde önem arz eder. Eğitim kurumları da bu değer sisteminin muhafaza edilmesi veya o toplumun menfaati çerçevesinde belli miktarda değiştirilmesini sağlarlar.

Toplumun sosyolojik yapısı aynı zamanda o topluma hizmet veren kurumlarını da büyük ölçüde etkiler. Özellikle toplumun eğitilmesi görevini üzerine alan eğitim kurumları, toplumsal beklentileri en iyi şekilde anlayabilmek için toplum yapısını çok iyi anlamak durumundadırlar. Topluma ait bireylerin yetiştirilmesi ile vazifelenen eğitimci ile öğrenci arasındaki ilişkinin yapısını meydana getiren faktörleri kavramak bu noktada önem arz etmektedir (Hesapçıoğlu, 1994).

1.6. Üniversite Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı

Her toplum kendi sosyo-ekonomik ve kültürel değerleri içerisinde çağının bilgi ve teknolojilerinin vermiş olduğu imkan çerçevesinde üniversite eğitimi de belirler. Globalleşen dünyada üniversite, çoğulculuğu ve farklı kültürlerin bir arada zengin bir mozaik oluşturmasını kolaylaştıracak bir hava oluşturmaya öncelik vermelidir. Bu kapsamda çok kültürlü, çok hukuklu, çok dinli ve çok etnik yapılı toplumların demokratik bir ortamda birlikte yaşamasını mümkün kılacak sosyo-kültürel değerlerin araştırılmasına ve geliştirilmesine daha çok önem verilecektir.

Bilim ve teknolojiye gelişmelerin sosyal, ekonomik ve kültürel yapıya yansıması, bu alandaki ve buna paralel olarak eğitimdeki değişikliğin aynı hızda olmaması öğrencileri etkilemektedir. Bu sebeple gençliğin sorunlarının gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin ortak ve önemli sorunlar haline geldiği anlaşılmaktadır (Korkmaz, 2000). Öğrencilerin başarısını etkileyen faktörler çok olmakla beraber, özellikle, öğrencilerin eğitimi açısından; bireysel, ailevi ve eğitim-öğretim ortamından kaynaklanan faktörler çok önemlidir. Öte yandan yükseköğretimde okuyan öğrenciler, ülkenin çeşitli bölgelerinden gelmektedir. Her bölgenin kendisine özgü sosyal ve ekonomik bir yapısı olduğundan öğrenciler üniversitede uyum gücünü çekmektedirler (Perçin, 1998). Ayrıca demokratik bir aile yapısına sahip öğrencilerin başarıları genellikle yüksektir. Ailenin eğitim düzeyi, eğitime verdiği önem ve sosyo-ekonomik yapısı da başarıyı etkileyen faktörlerdendir (Korkmaz, 2000). Diğer faktörler ise, yabancı dil eğitime sahip olup olmamak, bilgisayar kullanıp kullanmamak, okuma alışkanlığının olup olmaması, sosyo-kültürel durum ve psikolojik faktörler de öğrencilerin eğitimlerini ve eğitim kalitesini yakından ilgilendirmektedir. Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda üniversite gençliğinin sorunlarının araştırılması konusu aynı zamanda toplumun sorunlarının da araştırılması anlamına gelebilir (Karasar ve ark., 1999).

1.7. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Yapısı

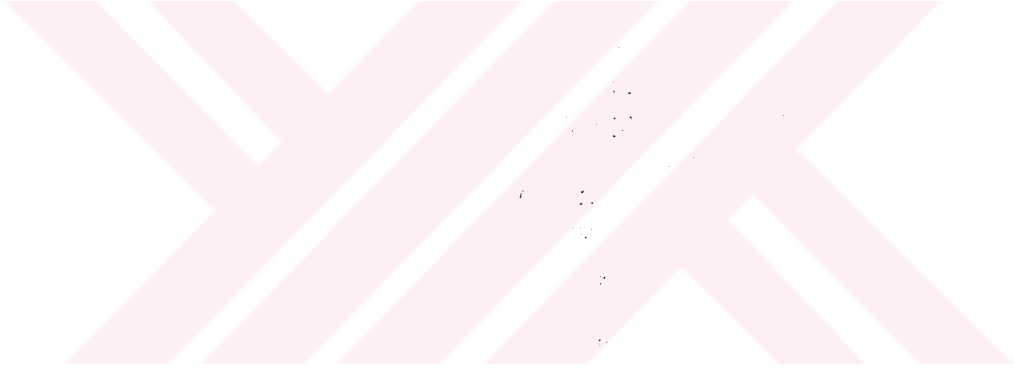
Üniversitenin kalitesi öğrenci başarısıyla doğru orantılıdır. Ancak tek başına üniversitenin kalitesi öğrenci başarısını sağlamada yetersiz kalmaktadır. Çünkü öğrencinin başarısına etki eden sosyo-ekonomik faktörler de bulunmaktadır. Öğrenciler farklı ekonomik ve kültürel yapılardaki yerleşim yerlerinden ayrılarak gelecekte daha başarılı olabilmek amacıyla üniversitelerde öğretim görmeye başlamaktadırlar. Her üniversitenin kendisine ait bir örgüt kültürü vardır. Bu kültür geçmişten beri yaşanmış olayların neticesinde ortaya çıkmaktadır. Birey kendi alt kültüründen ayrılarak geldiği üniversite kültüründe bazı adaptasyon problemleri yaşayabilir.

KSÜ öğrencilerinin sosyal ve ekonomik yapılarını inceleyen bir çalışma yapılmış olup (Boran, 2001) bu çalışmada ek olarak sosyal ve ekonomik özellikleri ile öğrenci başarısı arasındaki ilişkiler ve başarıya önemli etkide bulunan değişkenler incelenecektir.

Bu bağlamda öğrencilerin geldikleri il dağılımları, mezun oldukları liseler, mezun oldukları lise türleri, geldikleri yerleşke türleri, aile büyükleri ile ilgili bilgilerin incelenmesi, ekonomik yapıları, öğrencilerin anne ve babalarının çalışıp çalışmama durumları, hane halkı sayısı, kardeş sayısı, okuyan kardeş sayısı, ildeki ikamet durumları, ikamet şekline göre dağılım, aylık ikamet kirasına göre dağılım, öğrencilerin üniversiteye

hazırlık ve tercih sıraları, öğrencilerin aylık giderleri, burs ve krediye başvuruları, öğrencilerin okudukları bölümler ve bölümlerinden beklentileri, mezuniyet durumunda çalışmak istedikleri sektörler, aldıkları derslerin faydası ile ilgili bilgiler elde edilmiş ve yorumlanmıştır.

Öğrencilerin profili incelendikten sonra öğrencilerin sosyal ve ekonomik göstergeleri olan değişkenler ile başarı arasındaki ilişkiler korelasyon ve regresyon analizleri yardımı ile irdelenmiştir.

2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Globalleşen dünyada eğitimin önemi gün geçtikçe artmaktadır. Buna paralel olarak teknolojik gelişmeler sürekli öğrenmeyi zorunlu kılmaktadır. Bireyin sürekli öğrenme yeteneğine sahip olması istenmektedir. Bilgiyi üreten ve yayan en önemli kuruluş ise üniversitelerdir. Üniversitelerin; çağdaş, bilimsel düşünme yeteneğine sahip sürekli kendini yenileyebilen bireyleri yetiştirebilmeleri için kaliteyi ön planda tutmaları gerekmektedir. Üniversitelerde kaliteyi etkileyen birçok faktör vardır. Bu faktörlerden bazıları ise teknolojik altyapı, materyal yetersizliği, ulaşım, ekonomik imkansızlıklar, v.b.

Üniversitelerde öğrencilerin başarısını etkileyen sosyo-ekonomik faktörlere yönelik olarak birçok araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalarda temel amaç öğrenci başarısını etkileyen sorunları tespit ederek, bu sorunlara olası çözüm yolları üretmektir. Aşağıda literatürdeki bu araştırmalardan bazılarına yer verilmiştir.

Oğuzkan (1987), Boğaziçi Üniversitesindeki öğrencilerin sorunları üzerine bir araştırma yapmıştır. Araştırmanın evreni 5400 Türk uyruklu öğrenci olup, öğrencilerin %10'u yani 540 öğrenciye anket uygulanmıştır. Araştırma neticesinde tüm öğrenciler açısından en önemli beş sorun; ders yükleri, ulaşım, aileye yük olma, eğlenme olanaklarından yoksunluk ve öğrencilikle ilgili kuralların sıkıcılığı konularında toplanmıştır. Öğrenciler yoğun ders ve sınav yükü altında tek yönlü gelişmeye karşı, sosyal ve kültürel faaliyetleri, sporu, dinlenme ve eğlencesi ile çok yönlü bir gelişim istemektedirler. Bunun yanında okuldaki kuralların esnek hale getirilerek ilgi ve ihtiyaçlara cevap verecek şekilde düzeltilmesini, şekilden ziyade öze ve kaliteye daha çok ağırlık tanıyan, onları araştırmaya ve düşünmeye yönelten bir eğitim tarzı istemektedirler. Ayrıca pek çok öğrenci ailelerine yük olmaktan kurtulmak için yarı zamanlı iş olanaklarından faydalanmak için derslere devamın esnekleştirilmesini, üniversitenin iş bulma konusunda kendilerinde yardımcı olmalarını istemektedir. Üniversite yurtlarında temiz, sağlıklı bir ortamda rahat çalışma ortamı istemektedirler. Bir kısım öğrencilerde üniversitede başarılı olamama, gelecekte iş bulamama, yalnızlık, psikolojik rahatsızlık, aile özlemi gibi sorunlarla karşılaştıklarından bu sorunlarla baş etmek için rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin geliştirilmesini istemişlerdir.

Hasgür ve Üçdoğruk (1992), Üniversite öğrencilerinin başarısızlık riskini incelemişlerdir. Çalışma İktisadi ve İdari Bilimler fakültesinde 401 öğrenciye uygulanmıştır. Araştırma neticesinde ekonometri bölümü hariç tüm bölümlerde, başarısızlığı etkileyen en önemli faktörün derslere devam olduğu ortaya çıkmıştır. Bu faktörden başka; başarıyı bölüme isteyerek gelme, annenin ve babanın eğitim düzeyi, bir işte çalışma, cinsiyet, flört, sınavlara en az 10 gün önce hazırlanmaya başlamaları ve öğretim görevlilerinin durumunun etki ettiği gözlenmiştir.

Özgüven (1992), yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin sorunlarını genel olarak gelişimsel sorunlar, genel sorunlar, psikolojik sorunlar, uyum ve uyumsuzluk sorunları olmak üzere beş kısımda incelemiştir. Başlıca gelişimsel sorunları; çocukluktan gençliğe geçme dönemi, bağımsızlık, cinsel kimlik kazanılması ve kendi benliğini kazanma olarak sıralamıştır.

Genel sorunlar olarak; gelecek, iş bulma ve ekonomik hayat, üniversite yaşamı, sosyal ve boş zamanı değerlendirme, sağlık, öğretim ve öğretim yöntemleri, insanlarla ilişki kurma, aile, karşı cins ilişkileri, din ve ahlak ile ilgili problemler, okul ile ilgili problemler, konut, beslenme, bağımsızlık ve sorumluluk, intihar, suçluluk, alkol ve uyuşturucu kullanma, stres gibi sorunlarını tespit etmiştir.

Psikolojik sorunlar ise, gerilim, aşırı kaygı, uykusuzluk, duygusal başarısızlık, sürekli hayal kurma, aşırı heyecan ve alınganlık, çevre koşullarına uyum sağlayamama, insanlardan kaçma, içine kapanma, insanlarla iyi ilişki kuramama, sebebi belirsiz korku gibi sorunları bulunmuştur. Psikolojik sorunların kaynağı dersler ve başarı durumu %57, geleceğe yönelik beklentiler %35, kişisel nedenler %31, ekonomik durumlar %30, yurtların koşulları %26, karşı cinsten arkadaşlar %18, üniversite öğretim elemanları %16, yurttaki oda arkadaşları %15 düzeyinde sıralanmıştır.

Karasar ve ark. (1999), yaptığı çalışmada Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin sosyo kültürel ve sosyo ekonomik özellikleri ile beklenti ve sorunlarını araştırmışlardır. Bu çalışmada, öğrencilerin kişisel ve aile özelliklerinin yanında, barınma, başarı durumu, serbest zamanların değerlendirilmesi, maddi olanaklar, öğrenim alanı, sosyal hizmetler ve arkadaşlık ilişkileriyle ilgili öğrencilere anket soruları yöneltilmiştir. Araştırma evreni 11.240 öğrenci olup örnekleme yöntemiyle 5628 öğrenciye anket uygulanmıştır. Araştırma neticesinde öğrencilerin en önemli sorununun gelecek kaygısı olduğu bulunmuştur. Ayrıca nitelikli öğretim ve başarı durumu da önemli sorunları arasındadır. Öğrenciler ülkenin gelecekteki durumu konusunda fazla iyimser değilken, kendi gelecekleri konusunda daha iyimser oldukları anlaşılmıştır.

Şenses (1999), ODTÜ İktisat Bölümü 3. sınıf öğrencilerine uyguladığı kapsamlı bir ankette öğrencilerin üniversite öncesi yaşamlarına ilişkin özelliklerini, bölümdeki eğitim kalitesini, üniversitedeki sosyal yaşamı, üniversitede yaşamın karşılaştığı temel sorunları ve geleceğe yönelik olarak öğrencilerin beklentilerini araştırmıştır. Anketin neticesinde öğrencilerin genellikle orta ve ortanın üstü gelir grubuna ait ailelerden geldikleri belirlenmiştir. Öğrenciler bölümlerdeki seçmiş oldukları eğitim kalitesinden memnun olduklarını ancak araştırma yeteneklerinin fazla geliştirilmediğini, üniversite hizmetlerinin özelleştirilmesine ve katkı payına öğrencilerin karşı olduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca üniversite yönetimine katılmak istediklerini öğrencilerin üçte ikisinden fazlasının yurtdışında lisans üstü eğitim görmek istediklerini, öğrencilerin yarısına yakın bir bölümü de yurtdışına yerleşmek istediklerini ortaya çıkarmıştır.

Boran (2001), yaptığı çalışmada K.Maraş Sütçü İmam Üniversitesi'ndeki öğrencilerin başarı durumları ile sosyo ekonomik özellikler ve geleceğe ilişkin beklenti ve sorunlarını araştırmıştır. Araştırma 8480 öğrenciden 1348'i kız, 2030'u erkek olmak üzere toplam 3378 öğrenci örnekleme üzerinde anket uygulanmıştır. Araştırma neticesinde başarı düzeyinin zayıf olmasına neden olarak; öğretim yetersizliği, kişisel problemler, araç gereç noksanlığı, liseden zayıf yetişmiş olma, öğretim elemanlarının yetersizliği ve ilgisizliği gibi sorunlar sıralanmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin fiziki şartlarının düzeltilmesi, fakir öğrencilere maddi destek sağlanması, sosyal etkinliklerin artırılması, ulaşım sorununun çözülmesi, psikolojik danışma merkezi kurulması, İngilizce ve Bilgisayar derslerinin saatinin artırılması sonuçlarına ulaşılmıştır.

Erkan ve Budak (2002), Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesindeki öğretim elemanlarının eğitim yöntemleri ve öğrenciler üzerindeki etkilerini incelemişlerdir. Bu çalışma 137 öğretim elemanı ve 1539 öğrenciye anket uygulanarak yapılmıştır. Araştırma neticesinde tarım konusunda yüksek öğrenim gören öğrencilere ayrıntılı bilgi vermek yerine bilginin nasıl kullanılacağına metodu öğretilmeli sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca eğitim – öğretim konuları teknolojik gelişmelere paralel olarak güncelleştirilmelidir. Bu çalışmada ortaya çıkan başka bir sonuç ise Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültelerinde eğitim öğretimin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yeterli olmadığı gibi öğretim elemanları da bu konuya fazla ilgi duymamaktadırlar.

Kutlu (2002), İnönü Üniversitesinde normal ve ikinci öğretime devam eden 588 rasgele örnekleme yöntemiyle öğrenci grubu oluşturarak, üniversite öğrencilerinin psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinden beklentileri üzerine bir araştırma yapmıştır. Araştırma sonucunda ikinci öğretime devam eden öğrencilerin psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinden beklentileri normal öğretime devam edenlerinkinden önemli düzeyde fazla bulunmuştur. Ayrıca sınıf düzeyi yükseldikçe öğrencilerin gelecek, iş ve mesleğe girme, eş seçme, hayata atılma gibi konularda kaygılarının arttığı saptanmıştır.

Bu gibi sorunların önlenmesi için akademik danışmanlar merkezle işbirliğine girerek oryantasyon hizmeti, akademik ve mesleki bilgiler sunma, eğitsel gelişime yardım hizmeti, iş ve gelecekle ilgili kaygılarını azaltıcı çalışmalar yapma ve mezunları izleme gibi hizmetlerin yapılabilmesi vurgulanmıştır.

Yılmaz ve ark. (2002), 1998-1999 öğretim yılında Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kimya öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim gören hazırlık, 1., 2., 3., ve 4. sınıfta okuyan toplam 183 öğrenci ile Ankara Atatürk Anadolu Lisesi son sınıfında okuyan ve dershaneye devam eden 31 öğrenci üzerinde ÖSS ve ÖYS kimya sorularına ait başarı yüzdelerinin karşılaştırılması konulu bir araştırma yapmışlardır. Araştırma neticesinde üniversitede okuyan öğrencilerin ÖSS ve ÖYS kimya sorularındaki başarıları arasında paralellik olduğu bulunmuştur ki bu sonuç bize başarılı öğrencinin her zaman başarılı olabileceğini sınav sayısının önemli olmadığını göstermektedir.

Ayrıca yükseköğretime nitelikli öğrenci seçilebilmesi için öğrenciler ÖSS sınavında ortaokul ve lise müfredatındaki bütün konulardan sorumlu tutulabilir. Çünkü araştırma neticesinde üniversitedeki başarı ortaöğretimdeki başarıya göre şekillenmektedir.

Yapılan bu çalışmalar göstermektedir ki öğrenci başarısına birçok faktör etki etmektedir. Ülkemizin dinamizmini teşkil eden yükseköğretim gençliğinin bu sorunları üzerinde ciddiyetle durulması gerekmektedir. Yükseköğretim gençliğinin problemleri azaldıkça ülkemiz globalleşen dünyada hak ettiği yerini alabilecektir.

Doğan (1996), Gazi Üniversitesi son sınıf öğrencileri üzerinde yapılan bir araştırmada, öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen bazı faktörlerin saptanması ve bu faktörlerin öğrenci başarısı üzerine etkisi üzerine yapılmıştır. Araştırma Gazi Üniversitesine bağlı Fen –Edebiyat Fakültesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Mesleki Eğitim Fakültesi, Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi ve Mühendislik-Mimarlık Fakültesine devam eden son sınıf öğrencileri üzerinde

yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini 148 kız ve 139 erkek olmak üzere toplam 287 öğrenci oluşturmuştur.

Veriler ki-kare yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırma neticesinde öğrencilerin devam ettikleri fakültelerin, ilkökul mezuniyet derecelerinin, ilkökulu okudukları yerin ve öğrenim gördükleri branştan memnun olup olmama durumunun öğrencinin akademik başarısı üzerindeki etkisinin önemli olduğu tespit edilmiştir. Bununla beraber öğrencinin yaşı, cinsiyeti, medeni durumu, doğum sırası, aylık geliri, çocuğun yaşadığı çevre, orta ve lise öğrenimini gördüğü yer ve mezuniyet dereceleri ile üniversiteye girmelerinde etkin olan faktörlerin ve branşlarıyla ilgili bir işte çalışmayı düşünüp düşünmemelerinin öğrencinin akademik başarısında önemli bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

İnanç (1997), Gaziantep Üniversitesi Mühendislik Fakültesi son sınıf öğrencilerinin benlik saygısı düzeyleri ile akademik başarıları arasındaki ilişki üzerine bir çalışma yapmıştır. Araştırma yaş ortalaması 24.6 olan , %14.'si kız, %85.3'ü erkek olan 103 öğrenci üzerinde yapılmıştır.

Veriler “korelasyon” ve “t” testi teknikleri ile değerlendirilmiş ve araştırma neticesinde akademik başarıları yüksek olan öğrenciler ile düşük olan öğrencilerin benlik saygı düzeyleri arasında fark olduğu tespit edilmiştir. Fakat kız ve erkek öğrencilerin benlik saygı düzeyleri aynıdır. Yine aynı araştırma neticesinde öğrencilerin uğradıkları yıl kayıplarının artmasıyla benlik saygısı düzeylerinin önemli ve olumsuz düzeyde azaldığı tespit edilmiştir.

Eroğlu (1988), üniversite öğrencilerinde sınav kaygı oranlarını, kaygılı kişilik yapısını ve kaygılı kişilik yapısının çeşitli aile durumlarıyla ilişkisinin olup olmadığını araştırmıştır. Araştırmada İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinin birinci sınıf öğrencilerinden 187 kişiye tatbik edilmiştir. Deneklerin 143'ü erkek (%76), 44'ü kız (%24) öğrencidir. Araştırmanın bulguları aritmetik ortalama, basit yüzde ve oranlar arası ilişkilerde ki kare testi ile analiz edilmiştir. Araştırma neticesinde sosyo-ekonomik durumu iyi olan ailelerden gelen öğrencilerin gelecekle ilgili beklenti ve kaygılarının daha az olduğunu ve sosyo-ekonomik durumu düşük olan ailelerden gelen öğrencilerin gelecekle ilgili beklentileri ve sınav kaygılarının daha yüksek olduğu sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Bilgin (2003), üniversite öğrencilerinin sorunları ile değerleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi amacıyla bir araştırma yapmıştır. Araştırma 20-25 yaş grubundaki, ekonomik olarak, gelir seviyesi düşük ve orta seviyede bulunan 642 öğrenci üzerinde yapılmıştır.

Araştırma neticesinde öğrencilerin sorunları genel olarak; % 65 oranında “ailevi sorunlar”, % 49.4 oranında “ekonomik sorunlar, % 46.6 oranında “düşüncelerini anlatamamak”, %40 oranında “ mesleki gelecek endişesi”, % 32.5 oranında “istemediği eğitimi görememek”, %25.8 oranında “ ders başarısızlığı”, %24.9 oranında “arkadaş sorunları” ve % 4.2 oranında “istediğini giyememek” gibi sorunlar belirlenmiştir.

Kuran (1991), 1987-1988 öğretim yılında Ç.Ü. Eğitim Fakültesine bağlı Hatay Eğitim Yüksek okulunu kazanan 270 öğrenci ve Adana Eğitim yüksek okulunu kazanan 97 öğrenci üzerinde çalışma yapmıştır.

Araştırmada değişkenler arasındaki ilişkiler, Pearson Çarpım Moment korelasyon katsayısı yönteminden Aritmetik ortalamalar arasındaki farkı test etmek için Z ve T testleri kullanılmıştır. Çalışma sonucunda eğitim yüksekokuluna öğrenci seçiminde ÖSS sınavının yeterli ölçüt olmadığı, öğretmen liseleri programları açısından yalnız eğitim yüksekokullarına değil bütün öğretmen yetiştiren kurumlara öğrenci yetiştiren statüye kavuşturulması gerektiğini, eğitim yüksekokullarına girişte belli bir yaş sınırlaması gerektiğini ayrıca eğitim yüksekokullarındaki ders çeşitleri azaltılması gerektiği sonucuna ulaşmıştır.

Kesik (2003), 52 üniversitede 5154 öğrenci üzerinde öğrencilerin sosyo ekonomik durumları ve eğitimleri ile ilgili bir araştırma yapmıştır. Araştırma neticesinde öğrencilerin %24.4'lük bölümünün ailesinin aylık geliri 182 milyon lira, %21.1'inin 455 milyon, %15.6'lık bölümü 637 milyon, %20.9'unun 909 milyon, %17.3'ünün 2.2 milyar lira aylık gelire sahip olduğunu belirlemiştir.

Ayrıca öğrencilerin %11.6'sı hem okuyup çalıştığını, öğrencilerin %54'ü bölüm öğrenim kredisi, %47.8'i bölüm harç kredisi, %16.5'u kamu kurumları burslarını aldığını, öğrencilerin %28.4'ü ailesinin, %2.8'i akrabalarının, %6.2'si özel, %23'ü devlet yurtlarında, %35.3'ü kirada, %3.1'i kendi evinde ve %1'i ise bunların dışındaki yerlerde kaldığını, öğrencilerin %65.9'u okudukları bölümü isteyerek, %34.1'i istemeyerek tercih ettiğini araştırma neticesinde bulmuştur.

Balcı (2003), Ankara'daki Üniversite öğrencilerinin, boş zaman etkinliklerine katılımları yönünde bir çalışma yapmıştır. Çalışmada iki kamu ve iki özel üniversite olmak üzere toplam dört üniversitede bulunan 385'i kız, 418'i erkek olmak üzere toplam 803 öğrenciye anket uygulayarak yapıldı.

Toplanan bilgiler SPSS 10.0 istatistik programıyla değerlendirilmiştir. Araştırma neticesinde öğrencilerin boş zamanlarını bireysel etkinlikler dışında, okullar tarafından düzenlenen etkinliklere katıldıkları belirlenmiştir. Ayrıca öğrenciler boş zamanlarında daha çok futbol, basketbol, müzik dinlemek, bilgisayar ve internet kullanma ve tavla oynadıkları belirlenmiştir. Bunlara ek olarak kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre aktif katılımlara daha az yöneldikleri tesbit edilmiştir.

Ersoy ve Arpacı (2003), Üniversite öğrencilerinin konut koşullarının ve konutta yaşamaya tercih etme nedenleri üzerine araştırma yaptılar.

Araştırma Gazi Üniversitesindeki örnekleme yöntemi ile seçilen öğrenciler uyguladı. Araştırmaya katılan öğrencilerin %52'si kız, %48'i erkektir. Araştırma SPSS paket programında değerlendirilmiştir. Araştırma neticesinde, öğrencilerin devlet ve özel yurtlardan çok konutta yaşamayı tercih ettiğini, konutta yaşayan öğrencilerin yarıdan biraz fazlasını ailesi apartmanda yaşarken, öğrencilerinde bir çoğunluğu apartmanda kiracı olarak yaşamaktadır. Konutta yaşayan öğrencilerin büyük çoğunluğunun kendine ait bir odası bulunduğunu ve odalarını yeterli bulduklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin konut kiralamadaki karşılaştıkları zorluklar konut sahiplerinin öğrencilere kiralık ev vermemesi, kiralara fazla olması depozitonun yüksek olması ayrıca istenilen özellikte ev bulamadıklarını belirtmişlerdir. Bunlara ek olarak konut, öğrenciye yurttan yaşama göre daha sıcak, samimi, rahat ve özgür bir yaşam sağladığını belirtmişlerdir.

Tuna ve Özsoy (2003), Türkiye’de Üniversitelerde İnternet Kullanımı üzerine bir araştırma yaptılar. Araştırma 55 vakıf ve devlet üniversitesinin web sayfaları incelenerek yapılmıştır.

Araştırma neticesinde Üniversitelerin interneti genel tanıtım amaç olarak kullandıkları, daha ileri seviyede ayrıntılı bilgilendirmeye bilgiye ulaşma, eğitim amaçlı ve interaktif kullanmadıkları sonuçlarına ulaşmışlardır.

Karahan ve İzci (2001), Üniversite Öğrencilerinin İnternet Kullanım Düzeyleri ve Beklentilerinin Değerlendirilmesi üzerine bir çalışma yapılmıştır.

Çalışma 1999-2000 öğretim yılında İnönü Üniversitesinde Eğitim Fakültesinde öğrenim gören random örnekleme yöntemiyle seçilen 356 öğrenci ile oluşturulmaktadır. Araştırma neticesinde, Üniversite öğrencileri, internete yönelik olarak görmüş oldukları TBT(Temel Bilgi Teknolojileri) dersini yeterli bulmadıklarını, interneti daha çok oyun ve chat ve güncel konu takibinde kullandıkları, internet ile ilgili yayınları takip etmediklerini, interneti kullanmaları hemen TBT dersi ile sınırlı olduğunu, belirtmişlerdir. Ayrıca interneti daha verimli kullanmak için yabancı dil bilmesi gerektiği, üniversitedeki bilgisayar sayısının yetersizliğini, üniversitedeki internet erişim hızının yavaşlığından şikayet etmektedirler. Bunlara ek olarak interneti özellikle sosyal derslere eğitim aracı olarak kullanmak istemektedirler.

Demirli (2002), Web tabanlı öğretim uygulamalarına ilişkin öğrenci görüşlerine dayalı bir araştırma yapmıştır. Araştırma öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinde Web tabanlı öğretim uygulamasına katılan, Fırat üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve elektronik Öğretmenliğinde öğretim gören 33 öğrenci üzerinden yapılmıştır.

Araştırma neticesinde web tabanlı öğretim uygulamalarının öğrenciler tarafından benimsenmediği öğrencilerin aktif olarak öğrenme sürecine dahil oldukları; öğrenme sürecinde zaman ve mekan sınırlaması olmadığından öğrenme performansı arttığı gözlenmiştir. Ayrıca ders dinleme sıkıntısının ortadan katılığı, öğretmen öğrenci ilişkisinden doğabilecek olumsuz olayların yaşanmayacağı, sormakta çekinilen soruların sanal ortamda sorulabileceği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Pazarlıoğlu ve ark. (1999), Dokuz Eylül Üniversitesi Öğrencilerinin yüksek öğretim beklentilerini diskriminat analizi yöntemiyle incelenmiştir. Araştırma Dokuz Eylül Üniversitesindeki tüm fakülte ve yüksek okullarında 11756 öğrenci örnekleme yapılarak yapılmıştır.

Araştırma neticesinde Dokuz Eylül Üniversitesinde özellikle sekiz farklı yerde eğitim yapılması nedeniyle öğrenciler “kampus üniversitesi” imkanlarına ulaşamadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca her kampüste farklı fakülte bulunduğundan dolayı öğrenciler kendilerini ortaöğretim ortamında eğitim ortamıyla eş düzeyde eğitim aldıklarını hissetmektedirler.

3. MATERYAL VE METOT

3.1. Materyal

Çalışma, 2002-2003 eğitim-öğretim yılı Bahar yarıyılında yürütülmüş ve 6 Fakülte (Fen Edebiyat, İktisadi ve idari bilimler, İlahiyat, Mühendislik ve Mimarlık, Orman ve Ziraat), 8 Meslek Yüksek Okulu (MYO) (Afşin, Andırın, Bahçe, Düziçi, Göksun, İslahiye, Kahramanmaraş, Sağlık Hizmetleri) ve 2 Yüksek Okul (YO) (Sağlık ile Beden eğitimi ve Spor) yer almıştır.

Tıp Fakültesi öğrencileri Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesinde öğretim görmekte olduklarından ve Elbistan MYO öğrenci otomasyonuna bağlı olmadığından bu çalışmanın dışında tutulmuştur. Elbistan MYO öğrencilerinin diğer Meslek Yüksek Okullarının Öğrenci Profillerinden çok farklı olmayacağı varsayılmaktadır.

Tüm KSÜ öğrencilerinin dağılımı Çizelge 3.1’de, ankete katılan öğrencilerin fakülte, meslek yüksek okulu ve yüksek okullara göre dağılımı Çizelge 3.2’de ve ankete katılan öğrencilerin cinsiyet dağılımı Çizelge 3.3 ile Şekil 3.1’te verilmiştir.

Çizelge 3.1’e göre Tıp Fakültesi ve Elbistan MYO dışında mevcut öğrencilerin % 43.4’ü Fakültelerde, % 51.2’si Meslek Yüksek Okullarında ve % 5.4’ü ise 4 yıllık Yüksek Okullarda öğrenimlerini sürdürmektedirler.

Çizelge 3.1 ve 3.2’ye göre, fakültelerde ve MYO’lardaki kız öğrencilerin oranları sırayla %29.9 ve %29.7 iken erkek öğrencilerin oranları sırayla % 70.1 ve % 70.3 olup kendi gruplarında benzerlik göstermektedirler. Ayrıca YO’larda kız öğrenciler (% 68.0), erkek öğrencilere(% 32.0) göre daha yüksek orana sahip olup Fakülte ve MYO’lara göre tam tersi bir durum göstermektedirler.

Bunun asıl nedeni yalnızca hemşirelik ve ebelik mesleğine yönelik olarak hizmet veren ve tamamen kız öğrencilerden oluşan sağlık YO’dur. Diğer yüksek Okul olan Beden Eğitimi ve spor YO ise % 32.3 kız ve %67.7 erkek öğrenci oranı ile yine Fakülteler ve MYO’larındaki dağılıma benzerlik göstermektedir. Sağlık Meslek Yüksekokul öğrencileri çalışmaya dahil edilen tüm öğrencilerin yalnızca % 2.8’ini oluşturdukları için MYO’larla birlikte değerlendirilmesinin sonucu etkilemeyeceği düşünülmektedir.

Bu nedenle çalışmada MYO’lar ve YO’lar bundan sonra kısaca Yüksek Okul (YO) olarak adlandırılacaktır.

Çizelge 3.1. KSÜ Öğrencilerinin Dağılımı (2002-2003 Öğretim Yılı)*

Fakülte / MYO / YO	1.SINIF			2.SINIF			3.SINIF			4.SINIF			GENEL TOPLAM					
	K	E	T	K	E	T	K	E	T	K	E	T	K (%)	E (%)	T (%)	K	E	T
Fen Edebiyat Fakültesi	192	378	570	164	405	569	180	312	492	177	373	550	713 (32.7)	1468 (67.3)	2181	1289 (29.9)	3026 (70.1)	4315 (43.4)
İktisadi ve İdari Bilimler F.	109	177	286	88	148	236	43	107	150	43	140	183	306 (34.9)	572 (65.1)	878			
İlahiyat Fakültesi	15	17	32	16	15	31	16	13	29	19	36	55	67 (45.3)	81 (54.7)	148			
Mühendislik ve Mimarlık F.	21	102	123	17	82	99	18	70	88	8	79	87	64 (16.1)	333 (84.9)	397			
Orman Fakültesi	9	48	57	6	55	61	3	30	33	9	51	60	27 (12.8)	184 (87.2)	211			
Ziraat Fakültesi	30	100	130	17	81	98	25	77	102	40	130	170	112 (22.4)	388 (77.6)	500	1513 (29.7)	3578 (70.3)	5091 (51.2)
Afşin MYO	60	222	282	122	163	285	-	-	-	-	-	-	182 (32.1)	385 (67.9)	567			
Andırın MYO	11	49	60	24	44	68	-	-	-	-	-	-	35 (27.3)	93 (72.7)	128			
Bahçe MYO	67	89	156	22	39	61	-	-	-	-	-	-	89 (41.0)	128 (59.0)	217			
Düzüçü MYO	49	84	133	29	31	60	-	-	-	-	-	-	78 (40.4)	115 (59.6)	193			
Göksun MYO	39	115	154	75	150	225	-	-	-	-	-	-	114 (30.1)	265 (69.9)	379	361 (68.0)	170 (32.0)	531 (5.4)
İslahiye MYO	34	75	109	71	126	197	-	-	-	-	-	-	105 (34.3)	201 (65.7)	306			
Kahramanmaraş MYO	312	954	1265	538	1396	1934	-	-	-	-	-	-	850 (26.6)	2350 (73.4)	3200			
Sağlık Hizmetleri MYO	28	12	40	32	29	61	-	-	-	-	-	-	60 (59.4)	41 (40.6)	101			
Sağlık YO	63	-	63	65	-	65	67	-	67	85	-	85	280 (100)	-	280			
Beden Eğitimi ve Spor YO	15	25	40	17	46	63	20	40	60	29	59	88	81 (32.3)	170 (67.7)	251			
TOPLAM	1054	2447	3500	1303	2810	4413	372	649	1021	410	868	1278	3163 (31.8)	6774 (68.2)	9937			

* Tıp Fakültesi ve Elbistan MYO hariç.

Çizelge 3.2. Ankete Katılan Öğrencilerin Fakülte ve Okullara Göre Dağılımı*

Fakülte / MYO / YO	KSÜ'deki		Ankete Katılan			Toplam (%)
	Öğrenci Sayısı	(%)	Ankete Katılan Öğrenci Sayısı	Tüm Ankete Katılanlar İçindeki Payı (%)	Ankete Katılanların Kendi Okulundaki Payı (%)	
Fen Edebiyat Fakültesi	2181	21.9	952	27.6	43.6	1969 (57.2)
İktisadi ve İdari Bilimler F.	878	8.8	416	12.1	47.4	
İlahiyat Fakültesi	148	1.5	80	2.3	54.1	
Mühendislik ve Mimarlık F.	397	4.0	195	5.7	49.1	
Orman Fakültesi	211	2.1	90	2.6	42.7	
Ziraat Fakültesi	500	5.0	236	6.9	47.2	
Afşin MYO	567	5.7	116	3.4	20.5	1185 (34.4)
Andırın MYO	128	1.3	18	0.5	14.1	
Bahçe MYO	217	2.2	16	0.5	7.4	
Düziçi MYO	193	1.9	58	1.7	30.1	
Göksun MYO	379	3.8	28	0.8	7.4	
İslahiye MYO	306	3.1	44	1.3	14.4	
Kahramanmaraş MYO	3200	32.2	865	25.1	27	
Sağlık Hizmetleri MYO	101	1.0	40	1.2	39.6	
Sağlık YO	280	2.8	144	4.2	51.4	290 (8.4)
Beden Eğitimi ve Spor YO	251	2.5	146	4.2	58.2	
Toplam	9937	100.0	3444	100.0	34.7	

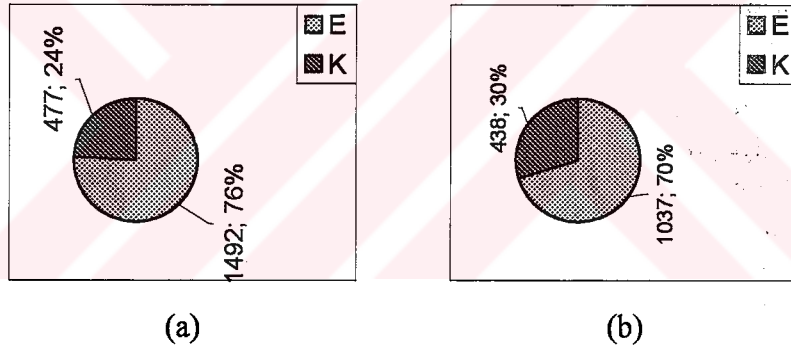
* 2002-2003 Öğretim yılı sayılarıdır.

Ankete katılan öğrencilerin cinsiyet dağılımının verildiği Çizelge 3.3'e göre Fakültelerde ankete katılan öğrenci miktarı (%57.2) yüksek okullara göre %42.8 yüksek olmuştur. Oysa KSÜ toplam öğrenci profilini veren Çizelge 3.1'ye göre Fakültelerde %43.4, Yüksekokullarda %56.6 oranında öğrenci vardır. Mevcut öğrenci yapısı ile ankete katılan öğrenci yapısının benzerlik göstermemesinden dolayı, Fakülteler ve Yüksek okullar değerlendirme ve analiz aşamalarında ayrı ayrı ele alınmıştır.

Ankete katılan öğrencilerin cinsiyet dağılımı bakımından da Ana kütleyi temsil edip etmediğine bakıldığında fakültelerde ankete katılan kız öğrencilerin oranı %24.2 olup tüm KSÜ öğrencileri içindeki oranından (%29.9) çok fazla sapmamıştır. Yüksek okullarda ise hem ankete katılan öğrenci oranı hem de toplam öğrenci mevcudu içindeki oranı aynıdır (%29.7).

Çizelge 3.3. Ankete Katılan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

CINSİYET		OKUL TİPİ		TOPLAM
		Fakülte	Y.Okul	
ERKEK	Öğrenci Sayısı	1492	1037	2529
	Cinsiyet İçindeki Payı(%)	59.0	41.0	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	75.8	70.3	-
	Toplamdaki Payı(%)	43.3	30.1	73.4
KIZ	Öğrenci Sayısı	477	438	915
	Cinsiyet İçindeki Payı(%)	52.1	47.9	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	24.2	29.7	-
	Toplamdaki Payı(%)	13.9	12.7	26.6
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444
	Toplamdaki Payı (%)	57.2	42.8	

Şekil 3.1. Ankete Katılan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

a) Fakültelerde b) Yüksek Okullarda

Öğrencilerin yaş dağılımları sınıflara bağlı olarak fakültelerde dört, yüksekokullarda ise iki ana gruptan oluşmaktadır. Ayrıca normal öğretim süresini bitirdiği halde mezun olamamış öğrencilerin oluşturduğu daha küçük bir grup vardır. Bu durum zaten bekleneni yansıttığından ayrıca çizelge veya grafik ile gösterilmeye gerek duyulmamış ve dolayısı ile hem mezun olamamış hem de normal öğrencilerin oranlarının teorik olarak benzerlik göstermesi beklendiğinden analizlerde yaşa bağlı bir ayırım yapılmamıştır.

Bu incelemeler ışığında ankete katılan öğrencilerin yapı olarak ana kütleye benzediği ve onu temsil edecek nitelikte olduğu ve ayrıca yeterli büyüklükte olduğu (ana kütlenin %34.7'si) söylenebilir.

3.2. Metot

Çalışmada kullanılan verilerin elde edilmesi için öğrencilere 44 soruluk anket uygulanmıştır. Anket soruları (Ek-1) KSÜ öğrenci otomasyon programı aracılığı ile internet üzerinden öğrencilere ulaştırılmıştır. Örneğin ana kütleyi temsil yeteneğini güçlendirmek için katılım miktarının yüksek olmasına dikkat edilmiş ve ana kütlenin yaklaşık 1/3'ünden yanıtlar geldiğinde anket soruları otomasyondan kaldırılmıştır. Böylece gerçekleşen katılım miktarı %34.7 olarak gerçekleşmiştir.

Örnekleme yöntemi anket uygulama yöntemine bağlı olarak “oransal örnekleme” şeklinde belirlenmiş, genel olarak her fakülte ve yüksek okuldan ana kütle içindeki oransal miktarlarına yakın oranlarda katılım, teorik olarak da beklendiği gibi, gerçekleşmiştir.

Çalışmaya alınan 16 adet fakülte ve yüksekokuldan 12 tanesinde %20’den fazla katılım gerçekleşirken, tüm fakültelerde katılım oranları %40’ın üzerinde olmuştur. Andırın, Bahçe ve Göksun MYO’da katılım (sırayla %0.5, %0.5 ve %0.8) çalışmaya konu olan toplam öğrenci içindeki oranlarından (sırayla %1.3, %2.2 ve %3.8) oldukça düşük gerçekleşmiştir. Ancak bu durumun, fakülte ve okullar ayrı ayrı inceleneceğinden ve toplamda çok düşük bir orana sahip olduğundan, sonuçları olumsuz etkileyebilecek ölçüde olmadığı düşünülmektedir. Her bir fakülte ve yüksek okulun öğrencileri içinde ankete katılanların miktarları incelendiğinde Andırın ve Göksun MYO’larında %7.4’er ile en düşük olmuştur.

Gerek örneğin yapısının ana kütleyle benzerliği, gerekse katılım miktarlarının yüksekliği sonuçların doğruluk derecesini arttıracak niteliktedir. Ayrıca verilerin güvenilirliğini artırmak için de; öğrencilere sunulan anket formunda, “elde edilecek bilgilerin burs ve sosyal yardımların dağıtımında kullanılabileceği, yanlış bilgilendirmelerin sorumluluğunun öğrencilere ait olacağı” uyarısı yapılmış; öğrencilerin adı soyadı, nosu, bölümü, sınıfı, Fakültesi/Yüksek Okulu, yaşı, cinsiyeti bilgileri ile özellikle başarı ölçütü olarak kullanılacak olan genel not ortalamaları(GNO) otomasyondan gerçek veriler olarak alınıp anket yanıtlarına eklenmiştir.

Anket soruları, otomasyondan eklenen öğrenci kişisel bilgileri dışında başlıca iki kısımdan oluşmaktadır. Bunlar öğrencilerin sosyal yapılarını ortaya koyacak(kardeş sayısı, hane sayısı, geldiği il, yerleşke durumu gibi) sorular ve ekonomik yapılarını ortaya koyacak (gelir düzeyi, burs alıp almadığı, harcama miktarları.... gibi) sorulardır.

İstatistiksel yöntem olarak KSÜ öğrenci profili ile öğrenci sosyal ve ekonomik yapısının belirlenmesinde frekans tabloları, oranlar(yüzdelere), çubuk ve dilim grafikleri tercih edilmiştir. Sosyal ve ekonomik yapılarının öğrenci başarısı üzerine etkisinin belirlenmesinde çok değişkenli regresyon analizi, sosyal ve ekonomik özellikler arası ilişkiler için ise korelasyonlar kullanılmıştır. Çok değişkenli regresyon analizinde, hangi özelliklerin modele gireceği veya modelden çıkacağı adımsal (stepwise) regresyon yöntemi ile belirlenmiştir.

İstatistiksel analizlerde frekans tablolarının oluşturulmasında ve grafiklerin çizilmesinde SPSS, Minitab gibi İstatistiksel paket programları ile MS Excel tablolama programından yararlanılmıştır.

3.2.1. Çoklu Regresyon

Bağımlı bir değişkene karşı iki veya daha fazla (p tane) bağımsız değişken varsa ve bunlar arasındaki ilişki doğrusal ise;

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_{1i} + \beta_2 X_{2i} + \dots + \beta_p X_{pi} + \epsilon_i$$

şeklinde gösterilebilir. Bu modele “**çoklu doğrusal regresyon**” adı verilir.

3.2.1.1. İki Bağımsız Değişken İçin Model ve Parametrelerin Tahmini

İki bağımsız değişken için model;

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_{1i} + \beta_2 X_{2i} + \epsilon_i$$

şeklinde dir.

Basit regresyonda olduğu gibi modeldeki hataların (ϵ_i 'lerin) kareleri toplamını minimum yapacak parametre tahminleri yapılır. Bu amaçla modeldeki hata terimleri (ϵ_i) yalnız bırakılıp eşitliğin her iki tarafının karesi alınarak toplanırsa;

$$\sum \epsilon_i^2 = \sum (Y_i - \beta_0 - \beta_1 X_{1i} - \beta_2 X_{2i})^2$$

eşitliği elde edilir. Bu eşitlikte hata kareler toplamını ($\sum \epsilon_i^2$) minimum yapacak β_0 , β_1 ve β_2 parametrelerinin tahminlerini elde etmek için, eşitliğin β_0 , β_1 ve β_2 için kısmi türevi alınarak sıfıra eşitlenir.

β_0 için kısmi türevi alınıp sıfıra eşitlenerek,

$$\partial \sum \epsilon_i^2 / \partial \beta_0 = 0 \text{ 'ın çözümü ile,}$$

$$1. \text{ Normal eşitlik } \sum Y = n\hat{\beta}_0 + \hat{\beta}_1 \sum X_1 + \hat{\beta}_2 \sum X_2$$

şeklinde, β_1 için kısmi türevi alınıp sıfıra eşitlenerek,

$$\partial \sum \epsilon_i^2 / \partial \beta_1 = 0 \text{ 'ın çözümü ile,}$$

$$2. \text{ Normal eşitlik, } \sum X_1 Y = \hat{\beta}_0 \sum X_1 + \hat{\beta}_1 \sum X_1^2 + \hat{\beta}_2 \sum X_1 X_2$$

şeklinde ve β_2 için kısmi türevi alınıp sıfıra eşitlenerek,

$$\partial \sum \epsilon_i^2 / \partial \beta_2 = 0 \text{ 'ın çözümü ile,}$$

$$3. \text{ Normal eşitlik, } \sum X_2 Y = \hat{\beta}_0 \sum X_2 + \hat{\beta}_1 \sum X_1 X_2 + \hat{\beta}_2 \sum X_2^2$$

şeklinde elde edilir. Üç bilinmeyenli bu denklemler β_0 , β_1 ve β_2 bilinmeyenleri için çözüldüğünde çoklu regresyon modelinin parametreleri,

$$\beta_0 = \bar{Y} - \beta_1 \bar{X}_1 - \beta_2 \bar{X}_2,$$

$$\beta_1 = \frac{S_{x_1 y} \cdot S_{x_2 x_2} - S_{x_2 y} \cdot S_{x_1 x_2}}{S_{x_1 x_1} \cdot S_{x_2 x_2} - (S_{x_1 x_2})^2},$$

$$\beta_2 = \frac{S_{x_2 y} \cdot S_{x_1 x_1} - S_{x_1 y} \cdot S_{x_1 x_2}}{S_{x_1 x_1} \cdot S_{x_2 x_2} - (S_{x_1 x_2})^2}$$

şeklindedir.

3.2.1.2. İki den Fazla (p tane) Bağımsız Değişken İçin Model ve Parametrelerin Tahmini

İki den fazla bağımsız değişken için model,

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_{i1} + \beta_2 X_{i2} + \beta_3 X_{i3} + \dots + \beta_p X_{ip} + \epsilon_i$$

Şeklinde olup matris gösterimi ile;

$$Y = X\beta + \epsilon$$

olarak gösterilebilir. Burada Y , bağımlı değişkene ait gözlemleri içeren $n \times 1$ 'lik sütun vektör, X , bağımsız değişkenlere ait gözlemleri ve 1'lerden oluşan ilk sütun vektörünü içeren $n \times (p+1)$ 'lik desen matrisi ve ϵ ise tesadüfi hata terimlerini içeren $n \times 1$ 'lik sütun vektördür.

Çok değişkenli yöntem kullanılarak yine modeldeki hataların (ϵ_i 'lerin) kareleri toplamını minimum yapacak parametre tahminleri yapıldığında bilinmeyen katsayıları içeren β vektörü,

$$\beta = (X'X)^{-1}X'Y$$

şeklinde elde edilir.

Bütün bağımsız değişkenleri içeren model oluşturulduktan sonra a) geriye doğru (backward) eleme, b) ileriye doğru (forward) eleme ve c) adımsal (stepwise, ekleme-çıkarma ile) eleme yöntemlerinden biri yardımıyla modelde bulunması gereken önemli değişkenler belirlenerek en iyi model oluşturulabilir. Çalışmada adımsal yöntem kullanılmıştır.

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

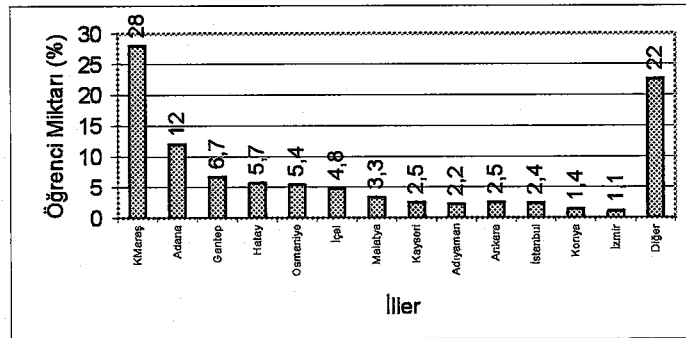
4.1. Öğrencilerin Geldikleri İl Dağılımlarının İncelenmesi

Öğrencilerin hangi illerden geldiklerinin belirlenmesinde liseyi okudukları iller esas alınmıştır (Çizelge 4.1). Buna göre KSÜ’de okumakta olan öğrencilerin % 28’ini Kahraman Maraş’lı öğrenciler oluşturmaktadır. Bunu sırayla Adana (%12), Gaziantep (%6.7) Hatay (%5.7), Osmaniye (%5.4), İçel (%4.8), Malatya (%3.3), Kayseri (%2.5) ve Adıyaman (%2.2) izlemektedir.

Çizelge 4.1. Öğrencilerin Geldikleri İllere Göre Dağılımı

İLLER	%	TOPLAM
KMaraş	28	28
Adana	12	42.6
Gantep	6.7	
Hatay	5.7	
Osmaniye	5.4	
İçel	4.8	
Malatya	3.3	
Kayseri	2.5	
Adıyaman	2.2	
Ankara	2.5	7.4
İstanbul	2.4	
Konya	1.4	
İzmir	1.1	
Diğer	22.6	22
TOPLAM		100

Kahramanmaraş’tan ve komşu ya da yakın illerden gelen öğrencilerin %70.6 ile büyük çoğunluğu oluşturması, üniversitemizin kendi bulunduğu bölge içerisinde eğitime duyulan ihtiyaca bir cevap oluşturduğunu göstermektedir. Ayrıca Ankara, İstanbul, Konya, İzmir gibi büyük illerden gelen (%7.4) öğrencilerle birlikte, diğer bütün illerden gelen öğrencilerin (%22) meydana getirdiği toplam payın %30 olması üniversitemizin 10. yılında artık sadece bölge için değil, ülkemiz için de yarar sağladığını ortaya çıkarmıştır.

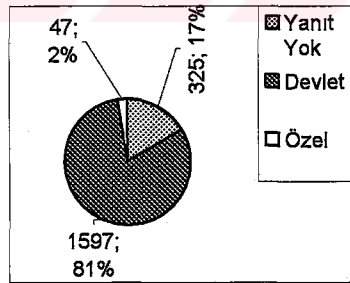
Şekil 4.1. Öğrencilerin Geldikleri İllere Göre Dağılımı

4.2. Öğrencilerin Mezun Oldukları Liselerin İncelenmesi

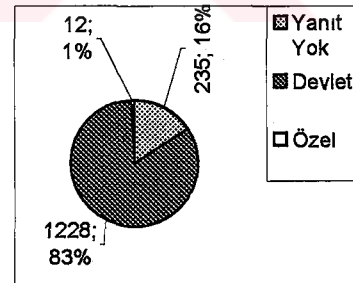
Ülkemizde öğrencilere eğitim devlet veya özel sektöre ait okullarda verilmektedir. Buna dayanarak üniversitemiz öğrencilerinin mezun oldukları okul durumlarına göre dağılımları da bu çalışmada incelenmiştir (Çizelge 4.2.). Buna göre öğrencilerimizin %82.0 gibi büyük bir çoğunluğu devlete ait liselerde eğitimlerini tamamlayarak üniversitemize girmeye hak kazanmışlardır. Çizelge 4.2.'de görüleceği gibi özel okul öğrencileri %1.7'lik pay ile oldukça düşük bir yüzdeye sahiptir. Özel okul mezunu öğrencilerin %79.7'si fakülteleri tercih ederken, %20.3'ü yüksek okulları tercih ettiği dikkati çekmektedir.

Çizelge 4.2. Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise Durumlarına Göre Dağılımı

LİSE		OKUL TİPİ		TOPLAM
		Fakülte	Yüksekokul	
Yanıt Yok	Öğrenci Sayısı	325	235	560
	Lise İçindeki Payı (%)	58.0	42.0	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	16.5	15.9	-
	Toplamdaki Payı (%)	9.4	6.8	16.3
Devlet	Öğrenci Sayısı	1597	1228	2825
	Lise İçindeki Payı (%)	56.5	43.5	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	81.1	83.3	-
	Toplamdaki Payı (%)	46.4	35.7	82.0
Özel	Öğrenci Sayısı	47	12	59
	Lise İçindeki Payı (%)	79.7	20.3	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	2.4	0.8	-
	Toplamdaki Payı (%)	1.4	0.3	1.7
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444
	Toplamdaki Payı (%)	57.2	42.8	-

(a)

(b)

Şekil 4.2. Öğrencilerin Geldikleri Lise Türlerine Göre Dağılımı

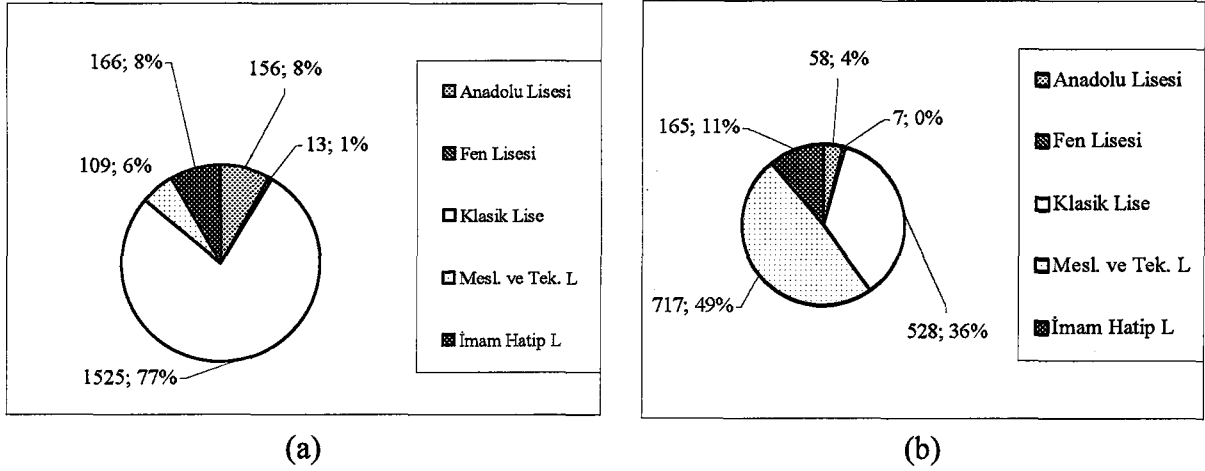
a) Fakültelerde b) Yüksek Okullarda

KSÜ öğrencilerinin mezun oldukları lise türleri bakımından dağılımları incelenecek olursa %59.6'lık pay ile en fazla klasik lise mezunu öğrencilerin daha sonra ise %24.0 ile Mesleki ve Teknik Lise mezunu öğrencilerin tercih ettiği görülmektedir. Klasik liselerden gelenlerin %74.3'ü fakülteleri tercih ederken, Anadolu liselerinden gelenlerin %72.9'u, Fen liselerinden gelenlerin %65'i fakülteleri tercih etmişlerdir. Burada M.T.L yüzdesinin yüksek olmasının başlıca nedeni KSÜ'nün sahip olduğu yüksek okullar olduğu söylenebilir. Çünkü M.T.L. mezunu öğrencilerinin %86.8'lik kısmının yüksekokullarda, geri kalan %13.4'ünün de fakültelerde okuduğu Çizelge 4.3.'de görülmektedir.

Çizelge 4.3. Öğrencilerin Geldikleri Lise Türlerine Göre Dağılımı

LİSE TÜRÜ		OKUL TİPİ		TOPLAM
		Fakülte	Yüksek Okul	
Anadolu Lisesi	Öğrenci Sayısı	156	58	214
	Lise İçindeki Payı (%)	72.9	27.1	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	7.9	3.9	-
	Toplamdaki Payı (%)	4.5	1.7	6.2
Fen Lisesi	Öğrenci Sayısı	13	7	20
	Lise İçindeki Payı (%)	65.0	35.0	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	0.7	0.5	-
	Toplamdaki Payı (%)	0.4	0.2	0.6
Klasik Lise	Öğrenci Sayısı	1525	528	2053
	Lise İçindeki Payı (%)	74.3	25.7	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	77.5	35.8	-
	Toplamdaki Payı (%)	44.3	15.3	59.6
Mesleki ve Teknik Lise	Öğrenci Sayısı	109	717	826
	Lise İçindeki Payı (%)	13.2	86.8	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	5.5	48.6	-
	Toplamdaki Payı (%)	3.2	20.8	24.0
İmam Hatip Lisesi	Öğrenci Sayısı	166	165	331
	Lise İçindeki Payı (%)	50.2	49.8	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	8.4	11.2	-
	Toplamdaki Payı (%)	4.8	4.8	9.6
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444
	Toplamdaki Payı (%)	57.2	42.8	

Diğer taraftan Fen Lisesi ve Anadolu Lisesi öğrencilerinin toplamdaki paylarının düşük olması (sırasıyla %0.6 ve %6.2) başarılı öğrencilerin KSÜ'yü tercih etmediklerini göstermektedir. Ayrıca İmam hatip lisesi mezunu öğrenciler KSÜ öğrencileri içerisinde %9.6'lık bir pay oluşturmakta ve bunun yarısı (%50.2) fakültelerde, diğer yarısı da (%49.8) yüksekokullarda okumaktadırlar (Şekil 4.3.).

Şekil 4.3. Öğrencilerin Geldikleri Lise Türlerine Göre Dağılımı
a) Fakültelerde b) Yüksek Okullarda

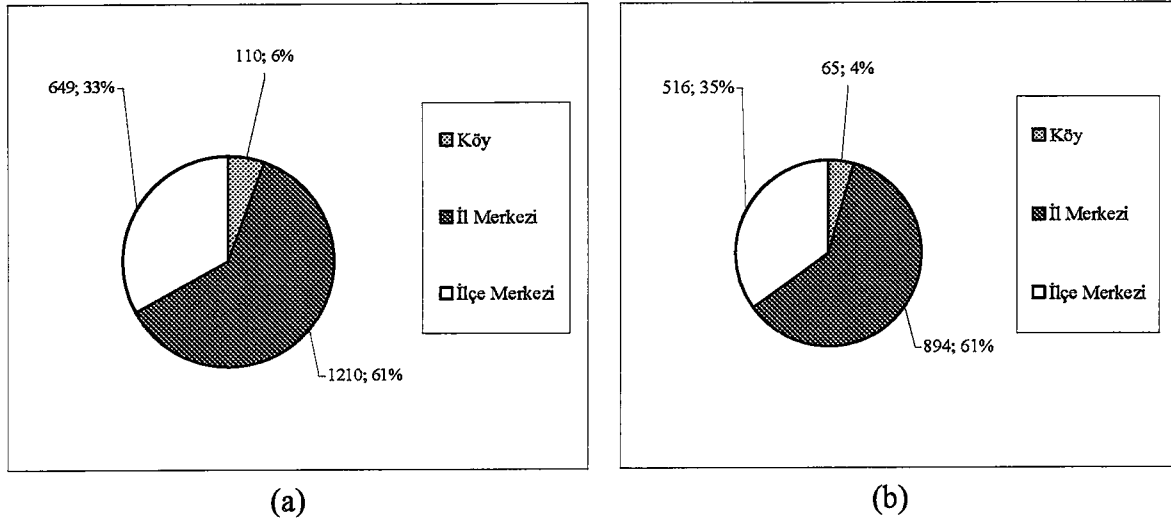
4.3. Öğrencilerin Geldikleri Yerleşke Türlerinin İncelenmesi

Çizelge 4.4., KSÜ'yü tercih eden öğrencilerin büyük çoğunluğunun (%61.1) il merkezlerinde yaşadığını, köylerden gelen öğrencilerin ise yüzdesinin düşük olduğunu göstermektedir (%5.1). Bununla beraber ilçe merkezlerinden gelen öğrencilerin %55.7'si, il merkezlerinden gelenlerin %57.5'i fakültelerde okumakta iken, köy kökenli öğrencilerin büyük çoğunluğu (%62.9) fakültelere yerleşmiş olması dikkat çekicidir.

Çizelge 4.4. Öğrencilerin Geldikleri Yerleşke Türlerine Göre Dağılımı

YERLEŞKE		OKUL TİPİ		TOPLAM
		Fakülte	Yüksek Okul	
Köy	Öğrenci Sayısı	110	65	175
	Yerleşke İçindeki Payı (%)	62.9	37.1	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	5.6	4.4	-
	Toplamdaki Payı (%)	3.2	1.9	5.1
İlçe Merkezi	Öğrenci Sayısı	649	516	1165
	Yerleşke İçindeki Payı (%)	55.7	44.3	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	33.0	35.0	-
	Toplamdaki Payı (%)	18.8	15.0	33.8
İl Merkezi	Öğrenci Sayısı	1210	894	2104
	Yerleşke İçindeki Payı (%)	57.5	42.5	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	61.5	60.6	-
	Toplamdaki Payı (%)	35.1	26.0	61.1
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444
	Toplamdaki Payı (%)	57.2	42.8	

Şekil 4.4. incelenecek olursa fakülte ve yüksekokullarda okuyan öğrencilerimizin geldikleri yerleşke durumlarına göre dağılımlarının birbirine oldukça benzer olduğu görülmektedir. Böylelikle fakülteler ve yüksekokullarda okuyan öğrenciler arasında sosyal yönden bir farklılık olamayacağı da ortaya çıkmıştır.

Şekil 4.4. Öğrencilerin Geldikleri Yerleşke Türlerine Göre Dağılımı
a) Fakültelerde b) Yüksek Okullarda

4.4. Öğrencilerin Aile Büyüklüklerinin İncelenmesi

KSÜ öğrencilerinin aile büyüklükleri incelendiğinde (Çizelge 4.5) tipik bir Orta Anadolu özelliği göze çarpmaktadır. Ortalama aile büyüklüğü 5-6 civarındadır (Şekil 4.5.). Özellikle 3-8 büyüklüğündeki aileler büyük çoğunluğu (%86.7) oluşturmaktadır. Çok büyük aile ortalaması elde edilememesinin nedeni olarak öğrencilerin %94.9'luk miktarının il ve ilçe merkezlerinden geliyor olması gösterilebilir.

Şekil 4.5.(a) incelendiği takdirde hem fakültelerde hem de yüksek okullarda ailedeki birey sayısı dağılımı oldukça benzerlik göstermektedir. Şekil 4.5.(b)'deki hane sayısının birikimli dağılımına göre 5 kişilik ve daha küçük ailelerin miktarı %7.5 iken, 8 kişilik ve daha küçük ailelerin miktarı ise %90'lara ulaşmaktadır.

Çizelge 4.5. Öğrencilerin Ailelerinin Hane Sayısına Göre Dağılımı

HANE SAYISI	Ölçülen Özellik	OKUL TİPİ		Toplam	Birikimli Dağılım			
		Fakülte	Y. Okul		Fakülte		Y. Okul	
					Adet	%	Adet	%
0	Öğrenci Sayısı	2	4	6	2	0.1* (99.9)**	4	0.3 (99.7)
	Hane İçindeki Payı(%)	33.3	66.7	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	0.1	0.3	-				
	Toplamdaki Payı(%)	0.1	0.1	0.2				
1	Öğrenci Sayısı	9	4	13	11	0.6 (99.4)	8	0.5 (99.5)
	Hane İçindeki Payı(%)	69.2	30.8	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	0.5	0.3	-				
	Toplamdaki Payı(%)	0.3	0.1	0.4				
2	Öğrenci Sayısı	52	28	80	63	3.2 (96.8)	36	2.4 (97.6)
	Hane İçindeki Payı(%)	65.0	35.0	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	2.6	1.9	-				
	Toplamdaki Payı(%)	1.5	0.8	2.3				

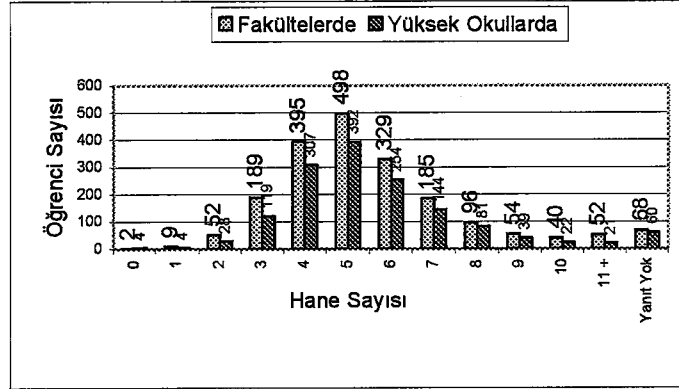
Çizelge 4.5. (Devam)

3	Öğrenci Sayısı	189	119	308	252	12.8 (87.2)	155	1.1 (98.9)
	Hane İçindeki Payı(%)	61.4	38.6	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	9.6	8.1	-				
	Toplamdaki Payı(%)	5.5	3.5	8.9				
4	Öğrenci Sayısı	395	307	702	647	32.9 (67.1)	462	31.3 (68.7)
	Hane İçindeki Payı(%)	56.3	43.7	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	20.1	20.8	-				
	Toplamdaki Payı(%)	11.5	8.9	20.4				
5	Öğrenci Sayısı	498	392	890	1145	58.2 (41.8)	854	57.9 (42.1)
	Hane İçindeki Payı(%)	56.0	44.0	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	25.3	26.6	-				
	Toplamdaki Payı(%)	14.5	11.4	25.8				
6	Öğrenci Sayısı	329	254	583	1474	74.9 (25.1)	1108	75.1 (24.9)
	Hane İçindeki Payı(%)	56.4	43.6	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	16.7	17.2	-				
	Toplamdaki Payı(%)	9.6	7.4	16.9				
7	Öğrenci Sayısı	185	144	329	1659	84.3 (15.7)	1252	84.9 (15.1)
	Hane İçindeki Payı(%)	56.2	43.8	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	9.4	9.8	-				
	Toplamdaki Payı(%)	5.4	4.2	9.6				
8	Öğrenci Sayısı	96	81	177	1755	89.1 (10.9)	1333	90.4 (9.6)
	Hane İçindeki Payı(%)	54.2	45.8	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	4.9	5.5	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.8	2.4	5.1				
9	Öğrenci Sayısı	54	39	93	1809	91.9 (8.1)	1372	93.0 (7.0)
	Hane İçindeki Payı(%)	58.1	41.9	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	2.7	2.6	-				
	Toplamdaki Payı(%)	1.6	1.1	2.7				
10	Öğrenci Sayısı	40	22	62	1849	93.9 (6.1)	1394	94.5 (5.5)
	Hane İçindeki Payı(%)	64.5	35.5	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	2.0	1.5	-				
	Toplamdaki Payı(%)	1.2	0.6	1.8				
11+	Öğrenci Sayısı	52	21	73	1901	96.5 (3.5)	1415	95.9 (4.1)
	Hane İçindeki Payı(%)	74.2	2.9	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	2.6	1.4	-				
	Toplamdaki Payı(%)	1.5	0.01	1.51				
Yanıt yok	Öğrenci Sayısı	68	60	128	1969	100 (0.0)	1475	100 (0.0)
	Hane İçindeki Payı(%)	53.1	46.9	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	3.5	4.1	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.0	1.7	3.7				
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444				
	Toplamdaki Payı (%)	57.2	42.8					

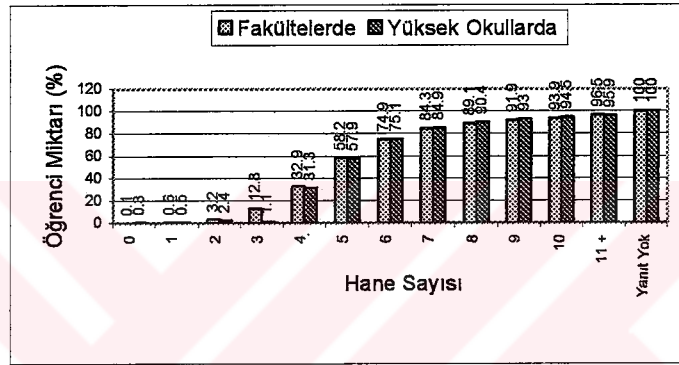
* Parantez üzerindeki değerler hane sayısı ... 'e eşit ve daha az olan öğrencilerin % miktarını gösterir.

* Parantez içindeki değerler hane sayısı ... 'den daha fazla olan öğrencilerin % miktarını gösterir.

Hane sayısını sıfır veya 1 olarak gösteren toplam 6 öğrenci vardır. Bu durum, ailesi olmayan veya doğru yanıt vermeyen öğrencilerden kaynaklanmış olabileceği gibi kendisinden başka kaç kişi olduğu şeklinde yorumlayanlardan da kaynaklanabilir. Oransal olarak çok küçük bir gruptur.

(a)

(b)

Şekil 4.5. Öğrencilerin Ailelerinin Hane Sayısına Göre Dağılımı

a) Öğrenci Dağılımı b) Birikimli Dağılım

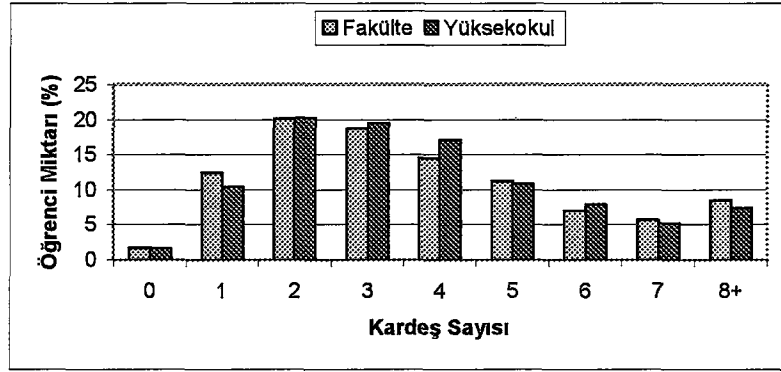
Öğrencilerin kardeş sayısına göre dağılımı Çizelge 4.6. ve Şekil 4.6.'de verilmiştir. Kardeş sayısı hem fakültelerde hem de yüksek okullarda benzer bir dağılım göstermektedir (Şekil 4.6.(a)). Hiç kardeşi olmayan öğrencilerin oranı oldukça düşüktür (%1.7 ve %1.6). Tek kardeşe sahip öğrencilerin miktarı fakülte ve yüksek okullarda sırasıyla %12.4 ve %10.4 olup, iki veya üç kardeşe sahip olan öğrencilerin büyük çoğunluğu oluşturmaktadır (sırasıyla %38.8 ve %39.7). Öğrencilerin dörtte üçünden fazlasının (fakültelerde %78.7; yüksek okullarda %79.6) beş veya daha az kardeşe sahip olduğu, % 90'dan fazlasının da yedi veya daha az kardeşe sahip olduğu (fakültelerde % 91.5; yüksek okullarda %92.7) birikimli dağılım grafiğinden (Şekil 4.6.(b)) anlaşılmaktadır. Ailedeki birey sayılarının birikimli dağılım grafiğinde de görüldüğü gibi 8 kişiden daha küçük ailelerin oranının % 90'lara ulaşmış olması, üniversitemiz öğrencilerinin %90'dan fazlasının 7 veya daha az kardeşe sahip olması bilgisi ile örtüşmektedir.

Çizelge 4.6. Öğrencilerin Kardeş Sayısına Göre Dağılımı

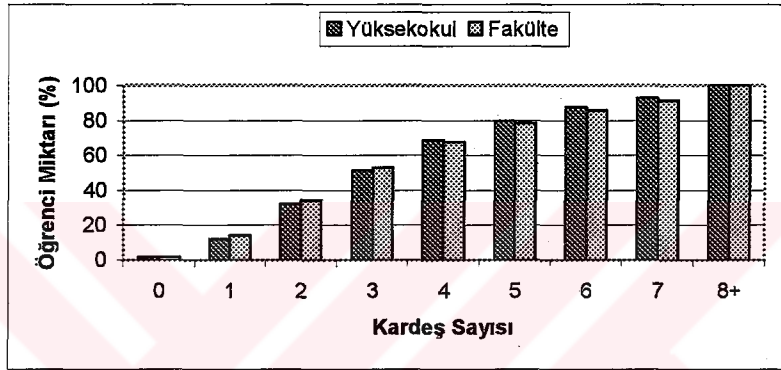
KARDEŞ SAYISI	Ölçülen Özellik	OKUL TİPİ		Toplam	Birikimli Dağılım			
		Fakülte	Y. Okul		Fakülte		Y. Okul	
					Adet	%	Adet	%
0	Öğrenci Sayısı	33	23	56	33	1.7*	23	1.6
	Kardeş Sayısı İçindeki Payı(%)	58.9	41.1	-		(98.3)		(98.4)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	1.7	1.6	-		**		
	Toplamdaki Payı(%)	1.0	0.7	1.6				
1	Öğrenci Sayısı	245	153	398	278	14.1	176	12
	Kardeş Sayısı İçindeki Payı(%)	61.6	38.4	-		(85.9)		(88)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	12.4	10.4	-				
	Toplamdaki Payı(%)	7.1	4.4	11.6				
2	Öğrenci Sayısı	396	298	694	641	34.3	474	32.2
	Kardeş Sayısı İçindeki Payı(%)	57.1	42.9	-		(65.7)		(67.8)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	20.1	20.2	-				
	Toplamdaki Payı(%)	11.5	8.7	20.2				
3	Öğrenci Sayısı	369	288	657	1043	53	762	51.7
	Kardeş Sayısı İçindeki Payı(%)	56.2	43.8	-		(47)		(48.3)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	18.7	19.5	-				
	Toplamdaki Payı(%)	10.7	8.4	19.1				
4	Öğrenci Sayısı	286	252	538	1329	67.5	1014	68.8
	Kardeş Sayısı İçindeki Payı(%)	53.2	46.8	-		(32.5)		(31.2)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	14.5	17.1	-				
	Toplamdaki Payı(%)	8.3	7.3	15.6				
5	Öğrenci Sayısı	221	160	381	1550	78.7	1174	79.6
	Kardeş Sayısı İçindeki Payı(%)	58.0	42.0	-		(21.3)		(20.4)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	11.2	10.8	-				
	Toplamdaki Payı(%)	6.4	4.6	11.1				
6	Öğrenci Sayısı	138	116	254	1688	85.8	1290	87.5
	Kardeş Sayısı İçindeki Payı(%)	54.3	45.7	-		(16.2)		(12.5)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	7.0	7.9	-				
	Toplamdaki Payı(%)	4.0	3.4	7.4				
7	Öğrenci Sayısı	113	76	189	1801	91.5	1366	92.7
	Kardeş Sayısı İçindeki Payı(%)	59.8	40.2	-		(8.5)		(7.3)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	5.7	5.2	-				
	Toplamdaki Payı(%)	3.3	2.2	5.5				
8 +	Öğrenci Sayısı	168	109	277	1969	100	1475	100
	Kardeş Sayısı İçindeki Payı(%)	60.6	39.4	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	8.5	7.4	-				
	Toplamdaki Payı(%)	4.9	3.2	8.0				
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444				
	Toplamdaki Payı (%)	57.2	42.8					

* Parantez üzerindeki değerler kardeş sayısı ... 'e eşit ve daha az olan öğrencilerin % miktarını gösterir.

* Parantez içindeki değerler kardeş sayısı ... 'den daha fazla olan öğrencilerin % miktarını gösterir.

(a)

(b)

Şekil 4.6. Öğrencilerin Kardeş Sayısına Göre Dağılımı

a) Öğrenci Dağılımı b) Birikimli Dağılım

Öğrencilerin kendisinden başka okuyan kardeş sayısı ile ilgili dağılımı Çizelge 4.7. ve Şekil 4.7.'de verilmiştir. Okuyan kardeş sayısı bakımından fakülteler ve yüksekokulların dağılımı benzerdir (Şekil 4.7.a). Öğrencilerin % 26.4'ünün okuyan başka kardeşi yoktur. Bir kardeşi okuyan öğrencilerin miktarı fakültelerde %31.9, yüksek okullarda %31.7 ve iki kardeşi okuyan öğrencilerin miktarı ise sırasıyla %22.8 ve %24.3 bulunmuştur. Bir ila üç kardeşi okuyan öğrenciler büyük çoğunluğu (%66) oluşturmaktadır. Aynı zamanda birikimli dağılım grafiği incelendiği takdirde üç veya daha az okuyan kardeşe sahip öğrenci miktarının %90'ı aşması Şekil 4.5.'de de görüleceği gibi üniversitemizde ortalama aile büyüklüğünün 5-6 kişilik olması ile ilişkili olduğu düşünülmektedir.

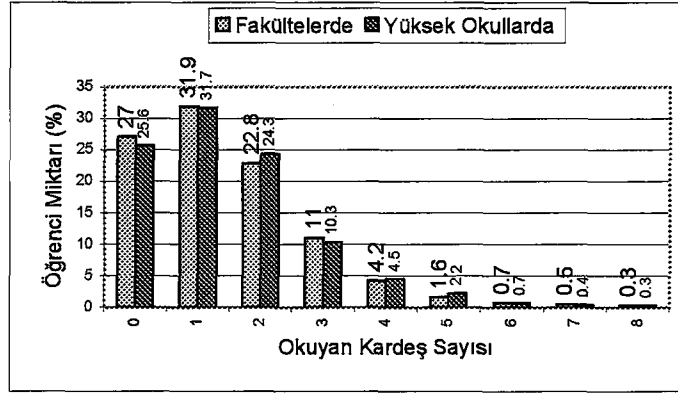
Üçten fazla okuyan kardeşi olan öğrencilerin miktarı ise fakültelerde %7.3, yüksekokullarda %8.1 olup azımsanmayacak bir miktar olarak düşünülmektedir.

Çizelge 4.7. Öğrencilerin Okuyan Kardeş Sayısına Göre Dağılımı

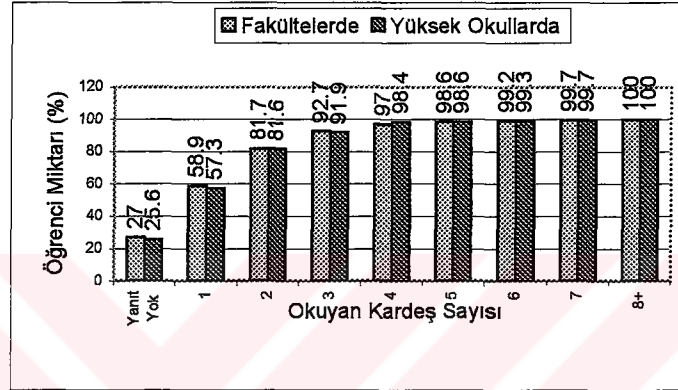
OKUYAN KARDEŞ SAYISI	Ölçülen Özellik	OKUL TİPİ		Toplam	Birikimli Dağılım			
		Fakülte	Y. Okul		Fakülte		Y. Okul	
					Adet	%	Adet	%
0	Öğrenci Sayısı	531	377	908	531	27* (73) **	377	25.6 (74.4)
	Okuyan K.S İçindeki Payı(%)	58.5	41.5	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	27.0	25.6	-				
	Toplamdaki Payı(%)	15.4	10.9	26.4				
1	Öğrenci Sayısı	629	468	1097	1160	58.9 (41.1)	845	57.3 (42.7)
	Okuyan K.S İçindeki Payı(%)	57.3	42.7	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	31.9	31.7	-				
	Toplamdaki Payı(%)	18.3	13.6	31.9				
2	Öğrenci Sayısı	449	358	807	1609	81.7 (18.3)	1203	81.6 (18.4)
	Okuyan K.S İçindeki Payı(%)	55.6	44.4	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	22.8	24.3	-				
	Toplamdaki Payı(%)	13.0	10.4	23.4				
3	Öğrenci Sayısı	217	152	369	1826	92.7 (7.3)	1355	91.9 (8.1)
	Okuyan K.S İçindeki Payı(%)	58.8	41.2	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	11.0	10.3	-				
	Toplamdaki Payı(%)	6.3	4.4	10.7				
4	Öğrenci Sayısı	83	67	150	1909	97.0 (3.0)	1452	98.4 (1.6)
	Okuyan K.S İçindeki Payı(%)	5.3	44.7	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	4.2	4.5	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.4	1.9	4.4				
5	Öğrenci Sayısı	32	33	65	1941	98.6 (1.4)	1455	98.6 (1.4)
	Okuyan K.S İçindeki Payı(%)	49.2	50.8	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	1.6	2.2	-				
	Toplamdaki Payı(%)	0.9	1.0	1.9				
6	Öğrenci Sayısı	13	10	23	1954	99.2 (0.8)	1565	99.3 (0.7)
	Okuyan K.S İçindeki Payı(%)	56.5	43.5	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	0.7	0.7	-				
	Toplamdaki Payı(%)	0.4	0.3	0.7				
7	Öğrenci Sayısı	9	6	15	1963	99.7 (0.3)	1471	99.7 (0.3)
	Okuyan K.S İçindeki Payı(%)	60.0	40.0	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	0.5	0.4	-				
	Toplamdaki Payı(%)	0.3	0.2	0.4				
8 +	Öğrenci Sayısı	6	4	10	1969	100 (0)	1475	100 (0)
	Okuyan K.S İçindeki Payı(%)	60.0	40.0	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	0.3	0.3	-				
	Toplamdaki Payı(%)	0.2	0.1	0.3				
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444				
	Toplamdaki Payı (%)	57.2	42.8					

* Parantez üzerindeki değerler okuyan kardeş sayısı ... 'e eşit ve daha az olan öğrencilerin % miktarını gösterir.

* Parantez içindeki değerler okuyan kardeş sayısı ... 'den daha fazla olan öğrencilerin % miktarını gösterir.

(a)

(b)

Şekil 4.7. Öğrencilerin Okuyan Kardeş Sayısına Göre Dağılımı

a) Öğrenci Dağılımı b) Birikimli Dağılım

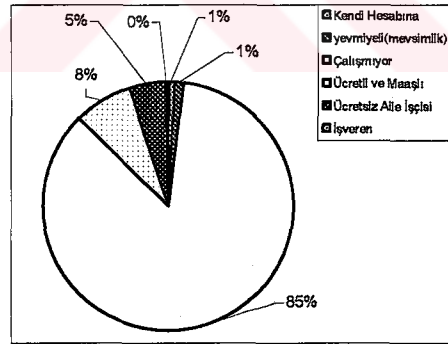
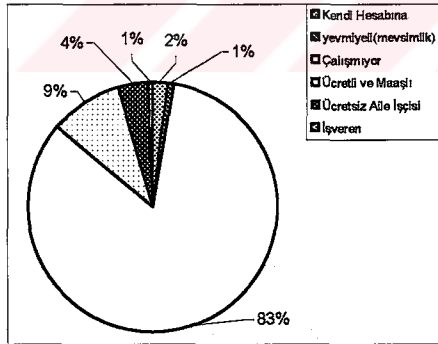
4.5. Öğrencilerin Ailelerinin Ekonomik Yapılarının İncelenmesi

Öğrencilerimizin ebeveynlerinin iş durumlarını ele alan sorulara verilen yanıtların oluşturduğu yüzdelik paylar Çizelge 4.8., 4.9., ve 4.10.'da gösterilmiştir.

Çizelge 4.8. ve Şekil 4.8.'de öğrencilerimizin annelerinin iş durumları verilmiştir. Buna göre öğrencilerimizin annelerinin büyük bir kısmının (%84.3) çalışmadığı bununla beraber ücretli ve maaşlı çalışan annelerin ise %8.6'lık bir paya sahip olduğu görülmektedir. Çalışan annelerin %3.1'i eğitimci, %2.4'ü özel veya devlet sektöründe idareci, %1.6'sının ise tarım alanında çalıştıkları ortaya çıkmıştır. Bununla beraber annesi çalışan öğrencilerimizin büyük çoğunluğunun fakültelerde okudukları göze çarpmaktadır (fakültelerde % 62.3; yüksek okullarda %37.7). Çalışmayan annelerin %56.6'sını fakültelerde, % 43.4'ünü yüksek okullardaki öğrencilerin anneleri oluşturmaktadır. Ücretsiz aile işçisi olarak çalışan anneler ise tüm öğrencilerin % 4.2'lik kısmına aittir.

Çizelge 4.8. Öğrencilerin Anne İşine Göre Dağılımı

ANNE İŞİ		OKUL TİPİ		TOPLAM
		Fakülte	Y.Okul	
Kendi Hesabına	Öğrenci Sayısı	37	14	51
	Anne İşi İçindeki Payı(%)	72.5	27.5	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	1.9	0.9	-
	Toplamdaki Payı(%)	1.1	0.4	1.5
Yevmiyeli (Mevsimlik)	Öğrenci Sayısı	15	14	29
	Anne İşi İçindeki Payı(%)	51.7	48.3	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	0.8	0.9	-
	Toplamdaki Payı(%)	0.4	0.4	0.8
Çalışmıyor	Öğrenci Sayısı	1643	1262	2905
	Anne İşi İçindeki Payı(%)	56.6	43.4	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	83.4	85.6	-
	Toplamdaki Payı(%)	47.7	36.6	84.3
Ücretli ve Maaşlı	Öğrenci Sayısı	185	112	297
	Anne İşi İçindeki Payı(%)	62.3	37.7	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	9.4	7.6	-
	Toplamdaki Payı(%)	5.4	3.3	8.6
Ücretsiz Aile İşçisi	Öğrenci Sayısı	77	67	144
	Anne İşi İçindeki Payı(%)	53.5	46.5	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	3.9	4.5	-
	Toplamdaki Payı(%)	2.2	1.9	4.2
İşveren	Öğrenci Sayısı	12	6	18
	Anne İşi İçindeki Payı(%)	66.7	33.3	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	0.6	0.4	-
	Toplamdaki Payı(%)	0.3	0.2	0.5
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444
	Toplamdaki Payı(%)	57.2	42.8	

Şekil 4.8. Öğrencilerin Anne İşine Göre Dağılımı

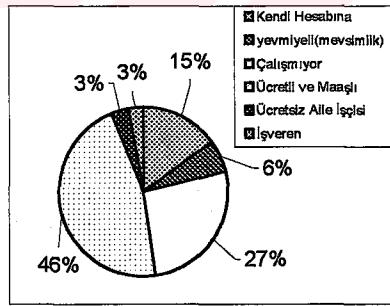
a) Fakültelerde b) Yüksek Okullarda

Çalışma sonucunda ortaya çıkan en çarpıcı sonuçlardan birisi de çalışmayan babaların % 27.4'lük pay ile ücretli ve maaşlı çalışan babaların (% 45.9) hemen arkasından gelmesidir (Çizelge 4.9.). Bu durum ülkemizdeki işsizlik sorununun acı bir göstergesidir. Çalışan babaların büyük çoğunluğu ise özel veya devlet sektöründe idareci (% 14.8) ve işçi (% 12.7) olarak çalışmaktadır. Ayrıca öğretmen olanların % 7.6'lık paya sahip olduğu görülmektedir. Kendi hesabına çalışan babalar işsiz babalardan sonra üçüncü sırayı

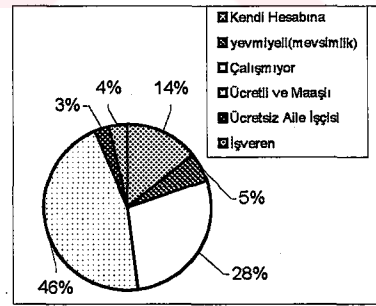
(% 14.6) ile işgal etmektedir. Gerek annelerin gerekse babaların işlerine göre dağılımları fakülte ve yüksekokullarda benzerlik göstermektedir (Şekil 4.9.)

Çizelge 4.9. Öğrencilerin Baba İşine Göre Dağılımı

BABAİŞİ		OKUL TİPİ		TOPLAM
		Fakülte	Y.Okul	
Kendi Hesabına	Öğrenci Sayısı	295	208	503
	Baba İşİ İçindeki Payı(%)	58.6	41.4	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	15.0	14.1	-
	Toplamdaki Payı(%)	8.6	6.0	14.6
Yevmiyeli (Mevsimlik)	Öğrenci Sayısı	120	81	201
	Baba İşİ İçindeki Payı(%)	59.7	40.3	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	6.1	5.5	-
	Toplamdaki Payı(%)	3.5	2.4	5.8
Çalışmıyor	Öğrenci Sayısı	526	419	945
	Baba İşİ İçindeki Payı(%)	55.7	44.3	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	26.7	28.4	-
	Toplamdaki Payı(%)	15.3	12.2	27.4
Ücretli ve Maaşlı	Öğrenci Sayısı	910	671	1581
	Baba İşİ İçindeki Payı(%)	57.6	42.4	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	46.2	45.5	-
	Toplamdaki Payı(%)	26.4	19.5	45.9
Ücretsiz Aile İşçisi	Öğrenci Sayısı	65	43	108
	Baba İşİ İçindeki Payı(%)	60.2	39.8	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	3.3	2.9	-
	Toplamdaki Payı(%)	1.9	1.2	3.1
İşveren	Öğrenci Sayısı	53	53	106
	Baba İşİ İçindeki Payı(%)	50.0	50.0	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	2.7	3.6	-
	Toplamdaki Payı(%)	1.5	1.5	3.1
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444
	Toplamdaki Payı(%)	57.2	42.8	

(a)

(b)

Şekil 4.9. Öğrencilerin Baba İşine Göre Dağılımı

a) Fakültelerde b) Yüksek Okullarda

Öğrencilerimizin aylık aile gelirleri Çizelge 4.10.'da verilmiştir. Bu çizelgeye göre öğrencilerimizin büyük çoğunluğunun maddi imkanlarının kısıtlı olduğu görülmektedir. Aylık geliri 200-400 milyon arası ailelerin %35.3'lük bir paya sahip olduğu dikkati çekmektedir. Bu aralığında günümüzün yaklaşık asgari ücretini kapsamakta olduğu söylenebilir. Hem fakültelerde (% 55.4) hem yüksekokullarda (%60.3) öğrencilerin yarıdan fazlasının aile geliri 400 milyondan daha az gelire sahiptir.

Çizelge 4.10. Öğrencilerin Aylık Aile Gelirine Göre Dağılımı

AYLIK GELİR	Ölçülen Özellik	OKUL TİPİ		Toplam	Birikimli Dağılım			
		Fakülte	Y. Okul		Fakülte		Y. Okul	
					Adet	%	Adet	%
Çalışmıyor	Öğrenci Sayısı	90	88	178				
	Aylık Gelir İçindeki Payı(%)	50.6	49.4	-	90	4.6* (95.4)	88	6.0 (94.0)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	4.6	6.0	-		**		
	Toplamdaki Payı(%)	2.6	2.6	5.2				
100 Milyondan az	Öğrenci Sayısı	102	87	189				
	Aylık Gelir İçindeki Payı(%)	54.0	46.0	-	192	9.8 (90.2)	175	11.9 (88.1)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	5.2	5.9	-				
	Toplamdaki Payı(%)	3.0	2.5	5.5				
101-200 Milyon	Öğrenci Sayısı	220	176	396				
	Aylık Gelir İçindeki Payı(%)	55.6	44.4	-	412	20.9 (79.1)	351	23.8 (76.2)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	11.2	11.9	-				
	Toplamdaki Payı(%)	6.4	5.1	11.5				
201-300 Milyon	Öğrenci Sayısı	335	274	609				
	Aylık Gelir İçindeki Payı(%)	55.0	45.0	-	747	37.9 (62.1)	625	42.4 (57.6)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	17.0	18.6	-				
	Toplamdaki Payı(%)	9.7	8.0	17.7				
301-400 Milyon	Öğrenci Sayısı	343	264	607				
	Aylık Gelir İçindeki Payı(%)	56.5	43.5	-	1090	55.4 (44.6)	889	60.3 (39.7)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	17.4	17.9	-				
	Toplamdaki Payı(%)	10.0	7.7	17.6				
401-500 Milyon	Öğrenci Sayısı	266	201	467				
	Aylık Gelir İçindeki Payı(%)	57.0	43.0	-	1355	68.8 (31.2)	1090	73.9 (26.1)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	13.5	13.6	-				
	Toplamdaki Payı(%)	7.7	5.8	13.6				
501-600 Milyon	Öğrenci Sayısı	195	143	338				
	Aylık Gelir İçindeki Payı(%)	57.7	42.3	-	1551	78.8 (21.2)	1233	83.6 (16.4)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	9.9	9.7	-				
	Toplamdaki Payı(%)	5.7	4.2	9.8				
601-700 Milyon	Öğrenci Sayısı	121	81	202				
	Aylık Gelir İçindeki Payı(%)	59.9	40.1	-	1672	84.9 (15.1)	1314	89.1 (10.9)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	6.1	5.5	-				
	Toplamdaki Payı(%)	3.5	2.4	5.9				
701-800 Milyon	Öğrenci Sayısı	104	55	159				
	Aylık Gelir İçindeki Payı(%)	65.4	34.6	-	1776	90.2 (9.8)	1369	92.8 (7.2)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	5.3	3.7	-				
	Toplamdaki Payı(%)	3.0	1.6	4.6				
801-900 Milyon	Öğrenci Sayısı	73	46	119				
	Aylık Gelir İçindeki Payı(%)	61.3	38.7	-	1849	93.9 (6.1)	1415	95.9 (4.1)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	3.7	3.1	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.1	1.3	3.5				
901 Milyon -1 Milyar	Öğrenci Sayısı	50	23	73				
	Aylık Gelir İçindeki Payı(%)	68.5	31.5	-	1899	96.4 (3.6)	1438	97.5 (2.5)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	2.5	1.6	-				
	Toplamdaki Payı(%)	1.5	0.7	2.1				
1Milyardan Fazla	Öğrenci Sayısı	70	37	107				
	Aylık Gelir İçindeki Payı(%)	65.4	34.6	-	1969	100 (0)	1475	100 (0)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	3.6	2.5	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.0	1.1	3.1				
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444				
	Toplamdaki Payı (%)	57.2	42.8			3.6		

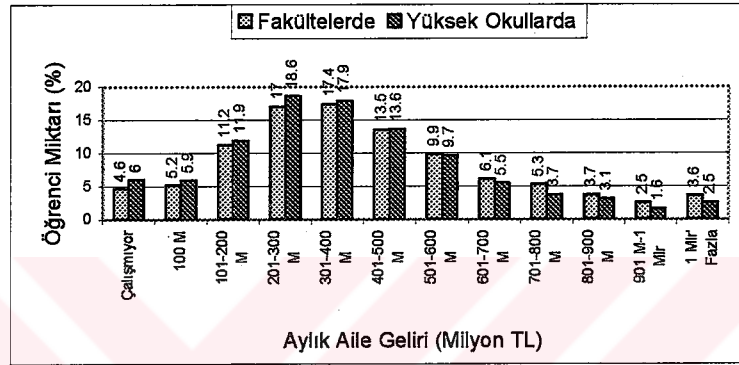
* Parantez üzerindeki değerler aile geliri ... milyon TL'ye eşit ve daha az olan öğrencilerin % miktarını gösterir.

* Parantez içindeki değerler aile geliri ... milyon TL'den daha fazla olan öğrencilerin % miktarını gösterir.

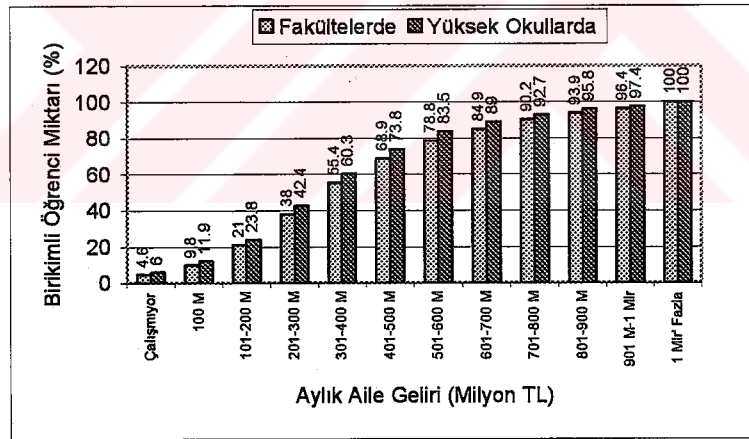
Aylık geliri 100-600 Milyon TL olanlar büyük çoğunluğu oluşturmaktadır. Gelirleri 600 Milyon TL'dan az olan ailelerin miktarı fakültelerde %78.8, yüksek okullarda %83.5 olarak gerçekleşmektedir. Yaklaşık % 90'ının aile geliri (fakülteler için % 90.2, yüksekokullar için % 92.7) 800 milyonun altındadır.

Görüldüğü gibi öğrencilerin yaklaşık % 90'ının aile geliri üst sınırı olan 800 milyon TL/ aylık üst sınır emekli, ücretli, küçük esnaf, asgari ücretli, maaşlı, yevmiyeli çalışan kesimi kapsayan bir sınırdır.

Aylık geliri 400 milyonu aşan ailelerin oranı gelir miktarı arttıkça azalmaktadır. Bununla beraber 1 milyardan fazla kazanan ailelerin oranının %3.1 olduğu görülmektedir.

(a)

(b)

Şekil 4.10. Öğrencilerin Aylık Aile Gelirlerine Göre Dağılımı

a) Öğrenci Dağılımı b) Birikimli Dağılımı

4.6. Öğrencilerin Kahramanmaraş'ta İkamet Durumlarının İncelenmesi

Çizelge 4.11'de öğrencilerimizin ikamet ettikleri yerlere göre dağılımları verilmiştir. Bu çizelgeye göre öğrencilerimizin büyük kısmının K.Maraş dışarısından geldiklerini söylemek mümkündür. Diğer taraftan K.Maraş'ta ailesi ile birlikte kalanlar da %22.6'lık bir pay ile oldukça büyük bir yüzdeye sahiptir. Ailesi ile birlikte kalanların %13.9 yüksek okulda eğitim alırken %8.7'si fakültede eğitim aldığı dikkati çekmektedir. Dışarıdan gelen öğrencilerimizin büyük çoğunluğu (%40.0) arkadaşları ile beraber evde

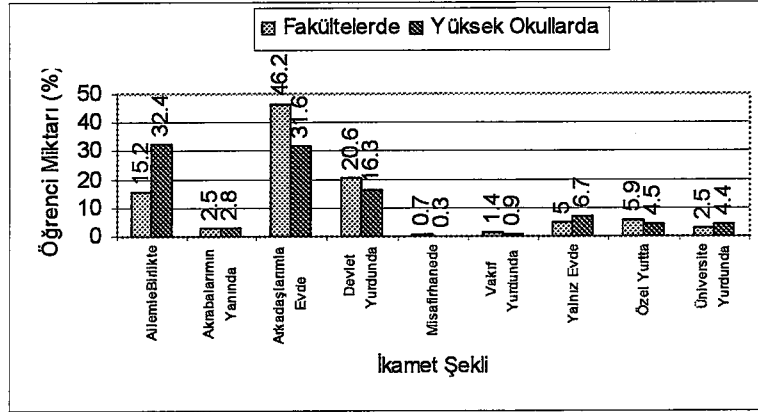
kalmayı tercih ederken devlet yurdunu tercih edenler % 18.8, üniversite yurdunu tercih edenler %3.3'lük paya sahiptir. Yalnız evde kalanlar (%5.7) ve arkadaşları ile beraber evde kalanlar (%40) beraber düşünüldüğü takdirde üniversite öğrencilerinin %45.7'si Kahraman Maraş'a kira olarak büyük miktarlarda gelir sağlamaktadır.

Çizelge 4.11. Öğrencilerin İkamet Şekline Göre Dağılımı

İKAMET		OKUL TİPİ		
		Fakülte	Y.Okul	Adet
Ailemle Birlikte	Öğrenci Sayısı	300	478	778
	İkamet İçindeki Payı(%)	38.6	61.4	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	15.2	32.4	-
	Toplamdaki Payı(%)	8.7	13.9	22.6
Akrabalarının Yanında	Öğrenci Sayısı	49	41	90
	İkamet İçindeki Payı(%)	54.4	45.6	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	2.5	2.8	-
	Toplamdaki Payı(%)	1.4	1.2	2.6
Arkadaşlarıyla Evde	Öğrenci Sayısı	910	466	1376
	İkamet İçindeki Payı(%)	66.1	33.9	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	46.2	31.6	-
	Toplamdaki Payı(%)	26.4	13.5	40.0
Devlet Yurdunda	Öğrenci Sayısı	405	241	646
	İkamet İçindeki Payı(%)	62.7	37.3	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	20.6	16.3	-
	Toplamdaki Payı(%)	11.8	7.0	18.8
Misafirhanede	Öğrenci Sayısı	14	5	19
	İkamet İçindeki Payı(%)	73.7	26.3	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	0.7	0.3	-
	Toplamdaki Payı(%)	0.4	0.1	0.6
Vakıf Yurdunda	Öğrenci Sayısı	27	14	41
	İkamet İçindeki Payı(%)	65.9	34.1	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	1.4	0.9	-
	Toplamdaki Payı(%)	0.8	0.4	1.2
Yalnız Evde	Öğrenci Sayısı	99	99	198
	İkamet İçindeki Payı(%)	50.0	50.0	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	5.0	6.7	-
	Toplamdaki Payı(%)	2.9	2.9	5.7
Özel Yurtta	Öğrenci Sayısı	116	66	182
	İkamet İçindeki Payı(%)	63.7	36.3	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	5.9	4.5	-
	Toplamdaki Payı(%)	3.4	1.9	5.3
Üniversite Yurdunda	Öğrenci Sayısı	49	65	114
	İkamet İçindeki Payı(%)	43.0	57.0	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	2.5	4.4	-
	Toplamdaki Payı(%)	1.4	1.9	3.3
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444
	Toplamdaki Payı(%)	57.2	42.8	

Burada dikkati çeken bir husus, üniversite yurtlarında kalanların %57'sini yüksek okul, %43'ünü fakülte öğrencisi oluşturmaktadır. Üniversite yurtlarını yüksek okulların kendisine ait yurtları oluşturmaktadır. Nitekim anket sonuçlarında bu yurtlarda kalan fakülte öğrencilerinin de oranının yüksek çıkması Devlet Kredi ve Yurtlar Kurumu'na ait

yurtların da üniversite yurtları olarak düşünülerek bu seçeneğin işaretlenmiş olmasından ileri geldiği düşünülmektedir.

Şekil 4.11. Öğrencilerin İkamet Şekline Göre Dağılımı

Daha önce de belirtildiği gibi KSÜ’de okuyan öğrencilerin yaklaşık yarısı kiralık evlerde ikamet etmekte ve kente büyük bir kira geliri sağlamaktadır. Çalışmada kiralık evlerde kalmayı tercih edenlerin ödedikleri kira bedelleri de araştırılmıştır ve sonuçları Çizelge 4.12, Şekil 4.12.’de verilmiştir.

Şekil 4.12(a) incelendiği takdirde öğrencilerin ödedikleri kira miktarları bakımından 4 farklı gruba ayrıldığı görülmektedir. Kira bedeli olarak 10 milyondan az ödeyenlerin %11’lik bir paya, 11-20 milyon TL arasında kira bedeli ödeyenlerin ise %2.5’luk bir paya sahip olduğu görülmektedir. Günümüz şartları düşünüldüğü zaman bu oranların beklenenden yüksek olduğu aklı gelmektedir. Bu oranların yüksek çıkmasının başlıca sebebinin ailesinin yanında kalanların bu seçeneği işaretlemiş olabilmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Nitekim bu iki seçeneği işaretleyen öğrencilerin okul tipi içindeki paylarına bakılırsa yüksek okul payının (sırasıyla; %14.5 ve %3.5), fakülte payından (sırasıyla; %8.4 ve %1.8) yüksek olduğu görülmektedir. Çizelge 4.11’de ailesi ile birlikte kalanların okul tipi içindeki yüzdesi de incelenecek olursa yüksek okul payının (% 32.4), fakülte payından (%15.2) yüksek olduğu görülecektir. Bu durum belirtilen yorumu desteklemektedir.

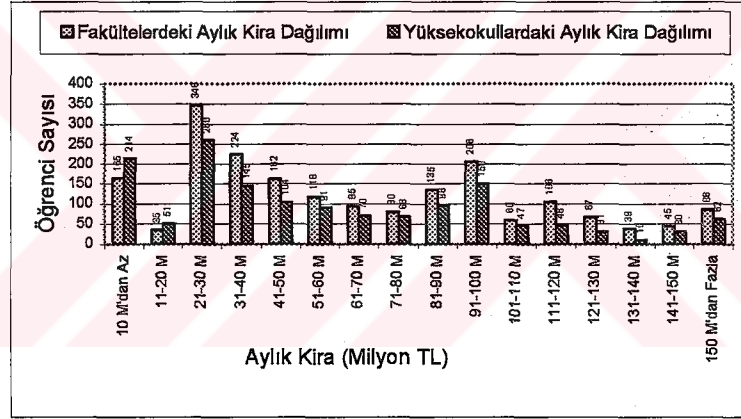
Diğer bir grubu kabaca 21-80 milyon arasında kira ödeyenler oluşturmaktadır. Bu grup içerisinde 21-30 milyon TL arasında kira ödeyenler en fazla paya sahip olduğu görülmektedir (%17.6). Kira miktarı arttıkça öğrenci yüzdesi de düşmektedir. Bu grup içerisinde devlet ve özel yurtlarda kalan öğrencilerin, düşük standartlarda evlerde kalanlar veya kalabalık olarak kalanların girdiği düşünülmektedir. Diğer taraftan ayda 80 milyondan fazla kira bedeli ödeyen öğrenciler 3. grubu oluşturmaktadır. Bu grup içerisinde ise 91-100 milyon TL arasında kira ödeyen öğrencilerin grubu en büyük yüzdeye sahiptir (%10.3). Bu grup içerisinde ise iyi evlerde kalan veya az sayıda arkadaşıyla beraber ikamet eden öğrencilerin girdiği düşünülmektedir. Anket sonuçlarında 150 milyon TL’den fazla kira ödeyen öğrenciler %4.3 olarak belirlenmiştir. Bu grubu oluşturanların büyük olasılıkla evde yalnız başına kalan öğrencilerin olduğu düşünülmektedir. Evde yalnız kalanların payının (%5.7), 150 milyon TL’den fazla kira ödeyenlerin oluşturduğu pay ile birbirine yakın bulunması bu yorumları desteklemektedir.

Çizelge 4.12. Öğrencilerin Aylık İkamet Kirasına Göre Dağılımı

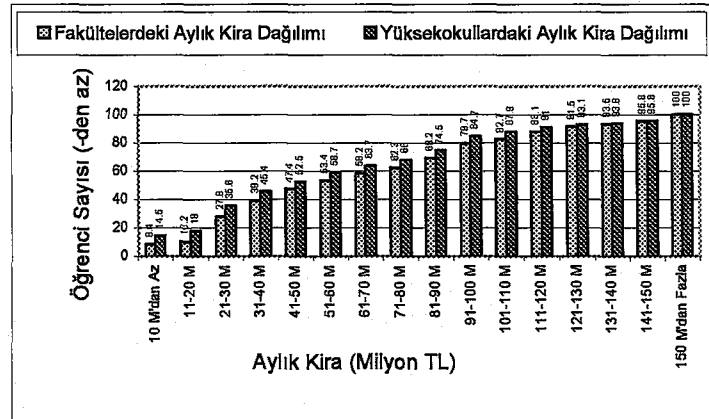
AYLIK KIRA		OKUL TİPİ		TOPLAM	Birikimli Dağılım			
		Fakülte	Y.Okul		Fakülte		Y. Okul	
				Adet	Adet	%	Adet	%
10 Milyondan Az	Öğrenci Sayısı	165	214	379				
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	43.5	56.5	-	165	8.4	215	14.5
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	8.4	14.5	-		(91.6)		(85.5)
	Toplamdaki Payı(%)	4.8	6.2	11.0				
11-20 Milyon	Öğrenci Sayısı	35	51	86				
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	40.7	59.3	-	200	10.2	265	18
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	1.8	3.5	-		(89.8)		(82)
	Toplamdaki Payı(%)	1.0	1.5	2.5				
21-30 Milyon	Öğrenci Sayısı	346	260	606				
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	57.1	42.9	-	546	27.7	525	35.6
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	17.6	17.6	-		(72.3)		(64.4)
	Toplamdaki Payı(%)	10.0	7.5	17.6				
31-40 Milyon	Öğrenci Sayısı	224	145	369				
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	60.7	39.3	-	770	39.1	670	45.4
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	11.4	9.8	-		(60.9)		(54.6)
	Toplamdaki Payı(%)	6.5	4.2	10.7				
41-50 Milyon	Öğrenci Sayısı	162	104	266				
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	60.9	39.1	-	932	47.3	774	52.5
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	8.2	7.1	-		(52.7)		(47.5)
	Toplamdaki Payı(%)	4.7	3.0	7.7				
51-60 Milyon	Öğrenci Sayısı	118	91	209				
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	56.5	43.5	-	1050	53.3	865	58.6
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	6.0	6.2	-		(46.7)		(41.4)
	Toplamdaki Payı(%)	3.4	2.6	6.1				
61-70 Milyon	Öğrenci Sayısı	95	70	165				
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	57.6	42.4	-	1145	58.2	935	63.4
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	4.8	4.7	-		(41.8)		(36.6)
	Toplamdaki Payı(%)	2.8	2.0	4.8				
71-80 Milyon	Öğrenci Sayısı	80	68	148				
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	54.1	45.9	-	1225	62.2	1003	68
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	4.1	4.6	-		(37.8)		(32)
	Toplamdaki Payı(%)	2.3	2.0	4.3				
81-90 Milyon	Öğrenci Sayısı	135	96	231				
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	58.4	41.6	-	1360	69.1	1099	74.5
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	6.9	6.5	-		(30.9)		(25.5)
	Toplamdaki Payı(%)	3.9	2.8	6.7				
91-100 Milyon	Öğrenci Sayısı	206	150	356				
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	57.9	42.1	-	1566	79.5	1249	84.7
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	10.5	10.2	-		(20.5)		(15.3)
	Toplamdaki Payı(%)	6.0	4.4	10.3				
101-110 Milyon	Öğrenci Sayısı	60	47	107				
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	56.1	43.9	-	1626	82.6	1296	87.9
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	3.0	3.2	-		(17.4)		(12.1)
	Toplamdaki Payı(%)	1.7	1.4	3.1				
111-120 Milyon	Öğrenci Sayısı	106	46	152				
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	69.7	30.3	-	1732	88	1342	91
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	5.4	3.1	-		(12)		(9)
	Toplamdaki Payı(%)	3.1	1.3	4.4				

Çizelge 4.12. (Devam)

121-130 Milyon	Öğrenci Sayısı	67	31	98		91.4 (8.6)	1373	93.1 (6.9)
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	68.4	31.6	-	1799			
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	3.4	2.1	-				
	Toplamdaki Payı(%)	1.9	0.9	2.8				
131-140 Milyon	Öğrenci Sayısı	39	10	49		93.3 (6.7)	1383	93.8 (6.2)
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	79.6	20.4	-	1838			
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	2.0	0.7	-				
	Toplamdaki Payı(%)	1.1	0.3	1.4				
141-150 Milyon	Öğrenci Sayısı	45	30	75		95.6 (4.4)	1413	95.8 (4.2)
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	60.0	40.0	-	1883			
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	2.3	2.0	-				
	Toplamdaki Payı(%)	1.3	0.9	2.2				
150 Milyondan Fazla	Öğrenci Sayısı	86	62	148		100 (0)	1475	100 (0)
	Aylık Kira İçindeki Payı(%)	58.1	41.9	-	1969			
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	4.4	4.2	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.5	1.8	4.3				
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444				
	Toplamdaki Payı(%)	57.2	42.8					

(a)

(b)

Şekil 4.12. Öğrencilerin Aylık İkamet Kirasına Göre Dağılımı

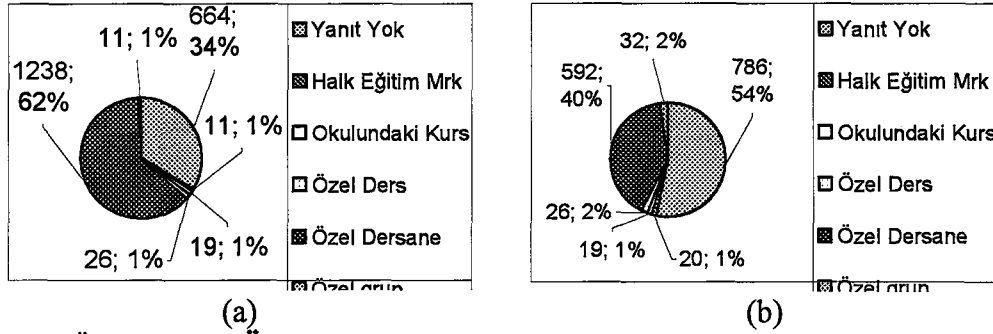
a) Öğrenci Dağılımı b) Birikimli Dağılımı

4.7. Öğrencilerin Üniversiteye Hazırlık ve Tercih Durumlarının İncelenmesi

Çizelge 4.13’de, Şekil 4.13.’de öğrencilerimizin üniversite sınavlarına hazırlanırken derslane tercihleri gösterilmiştir. Buna göre %53.1’i dershaneler yardımıyla ÖSS sınavına hazırlanırken %42.1 gibi büyük bir paya sahip öğrencilerimiz bir dershaneye gitmemiş veya kendi çabası dışında herhangi bir hazırlık aşamasından geçmemiş olduğu görülmektedir. Dershaneye gitmeyen veya herhangi bir ücretli hazırlık yapmayan öğrencilerimizin %22.8’i M.Y.O’larını tercih ederken %19.3’ünün fakülteleri tercih ettikleri göze çarpmaktadır. Üniversiteye hazırlanan öğrencilerin büyük bir çoğunluğu dershaneler yardımı ile hazırlanırken KSÜ öğrencilerinin yaklaşık yarısı derslane tercih etmemiştir. Derslane ile hazırlanmak ailelerin ekonomik durumları ile de oldukça ilişkilidir. Çizelge 4.10’da görüldüğü gibi KSÜ öğrencilerinin ailelerinin %35.3’lük bir payının dar gelirli olması, derslane tercih etmeyen öğrencilerin yüzdesini arttırdığını düşündürmektedir.

Çizelge 4.13. Öğrencilerin ÖSS Sınavına Hazırlık Durumuna Göre Dağılımı

DERSHANE		OKUL TİPİ		TOPLAM
		Fakülte	Y.Okul	
Yok	Öğrenci Sayısı	664	786	1450
	Derslane İçindeki Payı(%)	45.8	54.2	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	33.7	53.3	-
	Toplamdaki Payı(%)	19.3	22.8	42.1
Kendi Okulundaki Hazırlık Kurslarında	Öğrenci Sayısı	19	19	38
	Derslane İçindeki Payı(%)	50.0	50.0	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	1.0	1.3	-
	Toplamdaki Payı(%)	0.6	0.6	1.1
Halk Eğitim Merkezi	Öğrenci Sayısı	11	20	31
	Derslane İçindeki Payı(%)	35.5	64.5	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	0.6	1.4	-
	Toplamdaki Payı(%)	0.3	0.6	0.9
Özel Ders	Öğrenci Sayısı	26	26	52
	Derslane İçindeki Payı(%)	50.0	50.0	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	1.3	1.8	-
	Toplamdaki Payı(%)	0.8	0.8	1.5
Özel Derslane	Öğrenci Sayısı	1238	592	1830
	Derslane İçindeki Payı(%)	67.7	32.3	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	62.9	40.1	-
	Toplamdaki Payı(%)	35.9	17.2	53.1
Özel Grup	Öğrenci Sayısı	11	32	43
	Derslane İçindeki Payı(%)	25.6	74.4	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	0.6	2.2	-
	Toplamdaki Payı(%)	0.3	0.9	1.2
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444
	Toplamdaki Payı(%)	57.2	42.8	

Şekil 4.13. Öğrencilerin ÖSS Sınavına Hazırlık Durumuna Göre Dağılımı
a) Fakültelerde b) Yüksek Okullarda

Öğrencilerimizin, ÖSS sınavında üniversitemizi tercih etme sırasına göre dağılımları Çizelge 4.14.'de verilmiştir. Buna göre üniversitemizi 1. ve 2. sırada tercih edenlerin sırasıyla %19.8 ve %10.4 gibi bir payı olduğu, bununla beraber bu tercihlerin yüksekokullar için olduğu görülmektedir. İlk sırada tercih yapanların %14.2'si, ikinci sırada tercih yapanların %6.1'i yüksek okullarda eğitim aldığı dikkat çekmektedir (Şekil 4.14.). Birikimli dağılım grafiği incelenecek olursa 1, 2 ve 3. sırada tercih yapanlar yüksek okul öğrencilerinde %55.3'ü bulurken, fakülte öğrencilerinde ilk 8 tercih arasında KSÜ'yü tercih eden öğrencilerin payı %50'ye ulaşmıştır. Bununla beraber KSÜ'nün 3. sıradan 11. sıraya kadar yapılan tercih yüzdeleri değişkenlik göstermekle beraber birbirine yakındır. Ancak 12. ve daha sonraki tercihlerde yüksekokullar % 37.5, fakülteler ise %18 gibi bir paya sahip olduğu görülmektedir. Bu dilimde yüzdenin bu kadar yükselmesi, öncelikli tercihlerini gelişmiş illerdeki üniversitelerden yana kullanan öğrencilerden kaynaklandığını akla getirmektedir.

Çizelge 4.14. Öğrencilerin Bölümünü/Programını ÖSS Sınavında Tercih Sırasına Göre Dağılımı

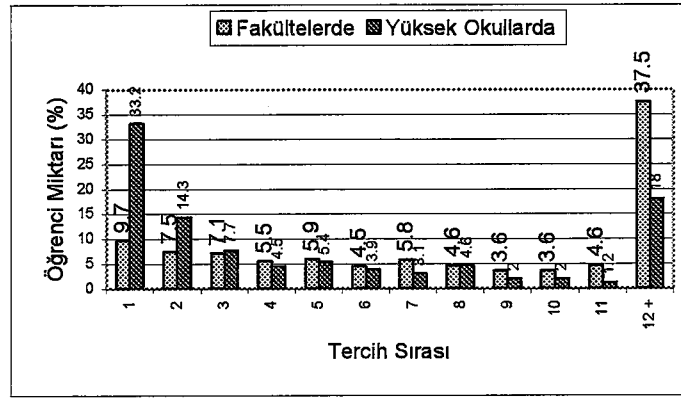
TERCİH SIRASI	Ölçülen Özellik	OKUL TİPİ		Toplam	Birikimli Dağılım			
		Fakülte	Y. Okul		Fakülte		Y. Okul	
					Adet	%	Adet	%
1	Öğrenci Sayısı	191	490	178	191	9.7*	490	33.2 (66.8)
	Kaç.Tercih İçindeki Payı(%)	28.0	72.0	-		(90.3)		
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	9.7	33.2	-		**		
	Toplamdaki Payı(%)	5.5	14.2	5.2				
2	Öğrenci Sayısı	148	211	189	339	17.2	701	47.5 (52.5)
	Kaç.Tercih İçindeki Payı(%)	41.2	58.8	-		(82.8)		
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	7.5	14.3	-				
	Toplamdaki Payı(%)	4.3	6.1	5.5				
3	Öğrenci Sayısı	139	114	396	478	24.3	815	55.3 (44.7)
	Kaç.Tercih İçindeki Payı(%)	54.9	45.1	-		(75.7)		
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	7.1	7.7	-				
	Toplamdaki Payı(%)	4.0	3.3	11.5				
4	Öğrenci Sayısı	108	66	609	586	30	881	59.7 (40.3)
	Kaç.Tercih İçindeki Payı(%)	62.1	37.9	-		(70)		
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	5.5	4.5	-				
	Toplamdaki Payı(%)	3.1	1.9	17.7				

Çizelge 4.14. (Devam)

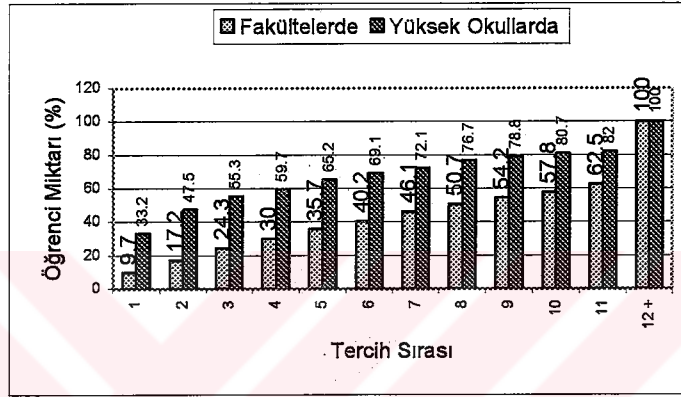
5	Öğrenci Sayısı	117	80	607	703	35.7 (64.3)	961	65.2 (34.8)
	Kaç.Tercih İçindeki Payı(%)	59.4	40.6	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	5.9	5.4	-				
	Toplamdaki Payı(%)	3.4	2.3	17.6				
6	Öğrenci Sayısı	89	58	467	792	40.2 (59.8)	1019	69.1 (30.9)
	Kaç.Tercih İçindeki Payı(%)	60.5	39.5	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	4.5	3.9	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.6	1.7	13.6				
7	Öğrenci Sayısı	115	45	338	907	46.1 (53.9)	1064	72.1 (27.9)
	Kaç.Tercih İçindeki Payı(%)	71.9	28.1	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	5.8	3.1	-				
	Toplamdaki Payı(%)	3.3	1.3	9.8				
8	Öğrenci Sayısı	91	68	202	998	50.7 (40.3)	1132	76.7 (23.3)
	Kaç.Tercih İçindeki Payı(%)	57.2	42.8	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	4.6	4.6	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.6	2.0	5.9				
9	Öğrenci Sayısı	70	30	159	1068	54.2 (45.8)	1162	78.8 (21.2)
	Kaç.Tercih İçindeki Payı(%)	70.0	30.0	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	3.6	2.0	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.0	0.9	4.6				
10	Öğrenci Sayısı	71	29	119	1139	57.8 (42.2)	1191	80.7 (19.3)
	Kaç.Tercih İçindeki Payı(%)	71.0	29.0	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	3.6	2.0	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.1	0.8	3.5				
11	Öğrenci Sayısı	91	18	73	1230	62.5 (37.5)	1209	82 (18)
	Kaç.Tercih İçindeki Payı(%)	83.5	16.5	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	4.6	1.2	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.6	0.5	2.1				
12 +	Öğrenci Sayısı	739	266	107	1969	100 (0)	1475	100 (0)
	Kaç.Tercih İçindeki Payı(%)	73.5	26.5	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	37.5	18.0	-				
	Toplamdaki Payı(%)	21.5	7.7	3.1				
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444				
	Toplamdaki Payı (%)	57.2	42.8					

* Parantez üzerindeki değerler bölümünü tercih sırası ... 'e eşit ve daha az olan öğrencilerin % miktarını gösterir.

* Parantez içindeki değerler bölümünü tercih sırası ... 'den daha fazla olan öğrencilerin % miktarını gösterir.

(a)

(b)

Şekil 4.14. Öğrencilerin **Bölümünü/Programını ÖSY Sınavında Tercih Sırasına Göre Dağılımı** a) Öğrenci Dağılımı b) Birikimli Dağılım

4.8. Öğrencilerin Ekonomik Durumlarının İncelenmesi

Öğrencilerimizin aylık gider dağılımları Çizelge 4.15’de sunulmuştur. Aylık gideri 150 milyonu aşan öğrencilerimizin %22.6’lık pay ile en yüksek yüzdeye sahip olması dikkati çekmektedir. Harcamaları 100 milyondan fazla olan öğrencilerimizin payı (%53.6) ile 100 milyondan az olanların payı (%46.4) birbirine yakın görülmektedir. Büyük bir dilimin 100 milyonun altında kalması K.S.Ü öğrencilerinin maddi olanaklarını düşündürücü kılmaktadır. Diğer taraftan aylık harcama bakımından öğrencilerin hemen hemen her gruba aşağı yukarı eşit dağılması ekonomik açıdan öğrencilerin oldukça farklılık gösterdiği anlamına gelmektedir. Bu durum öğrenci ailelerinin maddi geliri ile yakından ilişkilidir. Çalışmayan baba payının %27.4 olması, aylık geliri 200-400 milyon arasında kalan babaların %35.3 olması ve çalışan anne oranının düşük olması (%8.6) öğrencilerimizin aylık harcamalarını da büyük ölçüde aşağı çektiği düşünülmektedir. Büyük oranda dar gelirli öğrenciye sahip olan K.S.Ü’nün burs olanaklarını titizlikle ele alması ve K.Maraş’ın sanayi sektörünü burs vermeye teşvik etmesi öğrencilerimizin sosyal eşitliği adına oldukça önem arz etmektedir.

Çizelge 4.15. Öğrencilerin Aylık Kişisel Harcama Miktarına Göre Dağılımı

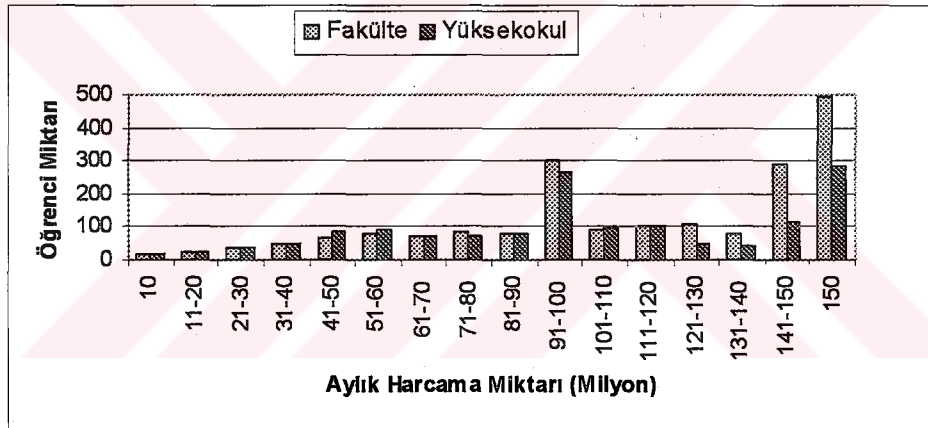
AYLIK HARCAMA		OKUL TİPİ		TOPLAM	Birikimli Dağılım			
		Fakülte	Y.Okul		Fakülte		Y. Okul	
					Adet	%	Adet	%
10 Milyondan Az	Öğrenci Sayısı	16	18	34				
	A Harcama İçindeki Payı(%)	47.1	52.9	-	16	0.8* (99.2)	18	1.2 (98.8)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	0.8	1.2	-		**		
	Toplamdaki Payı(%)	0.5	0.5	1.0				
11-20 Milyon	Öğrenci Sayısı	22	27	49				
	A Harcama İçindeki Payı(%)	44.9	55.1	-	38	1.9 (98.1)	45	3 (97)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	1.1	1.8	-				
	Toplamdaki Payı(%)	0.6	0.8	1.4				
21-30 Milyon	Öğrenci Sayısı	35	36	71				
	A Harcama İçindeki Payı(%)	49.3	50.7	-	73	3.7 (96.3)	81	5.4 (94.6)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	1.8	2.4	-				
	Toplamdaki Payı(%)	1.0	1.0	2.1				
31-40 Milyon	Öğrenci Sayısı	46	48	94				
	A Harcama İçindeki Payı(%)	48.9	51.1	-	119	6 (94)	129	8.7 (91.3)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	2.3	3.3	-				
	Toplamdaki Payı(%)	1.3	1.4	2.7				
41-50 Milyon	Öğrenci Sayısı	65	84	149				
	A Harcama İçindeki Payı(%)	43.6	56.4	-	184	9.3 (90.7)	213	14.4 (85.6)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	3.3	5.7	-				
	Toplamdaki Payı(%)	1.9	2.4	4.3				
51-60 Milyon	Öğrenci Sayısı	81	90	171				
	A Harcama İçindeki Payı(%)	47.4	52.6	-	265	13.4 (86.6)	303	20.5 (79.5)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	4.1	6.1	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.4	2.6	5.0				
61-70 Milyon	Öğrenci Sayısı	74	70	144				
	A Harcama İçindeki Payı(%)	51.4	48.6	-	339	17.2 (82.8)	373	25.2 (74.8)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	3.8	4.7	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.1	2.0	4.2				
71-80 Milyon	Öğrenci Sayısı	86	73	159				
	A Harcama İçindeki Payı(%)	54.1	45.9	-	425	21.6 (78.4)	446	30.1 (69.9)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	4.4	4.9	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.5	2.1	4.6				
81-90 Milyon	Öğrenci Sayısı	76	77	153				
	A Harcama İçindeki Payı(%)	49.7	50.3	-	501	25.5 (74.5)	523	35.3 (64.7)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	3.9	5.2	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.2	2.2	4.4				
91-100 Milyon	Öğrenci Sayısı	304	266	570				
	A Harcama İçindeki Payı(%)	53.3	46.7	-	805	40.9 (59.1)	789	53.3 (46.7)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	15.4	18.0	-				
	Toplamdaki Payı(%)	8.8	7.7	16.6				
101-110 Milyon	Öğrenci Sayısı	93	98	191				
	A Harcama İçindeki Payı(%)	48.7	51.3	-	898	45.6 (54.4)	887	59.9 (40.1)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	4.7	6.6	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.7	2.8	5.5				
111-120 Milyon	Öğrenci Sayısı	100	100	200				
	A Harcama İçindeki Payı(%)	50.0	50.0	-	998	50.7 (49.3)	987	66.7 (33.3)
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	5.1	6.8	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.9	2.9	5.8				

Çizelge 4.15. (Devam)

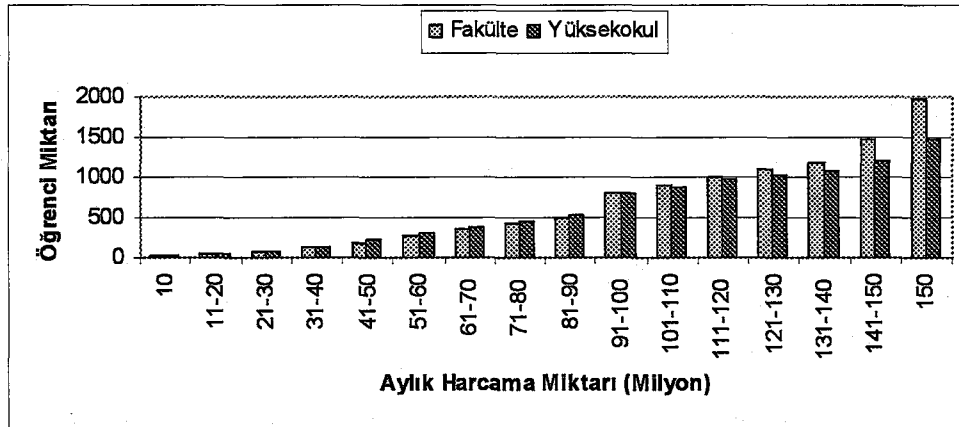
121-130 Milyon	Öğrenci Sayısı	111	49	160	1109	56.3 (43.7)	1036	70 (30)
	A Harcama İçindeki Payı(%)	69.4	30.6	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	5.6	3.3	-				
	Toplamdaki Payı(%)	3.2	1.4	4.6				
131-140 Milyon	Öğrenci Sayısı	76	40	116	1185	60.2 (39.8)	1076	72.7 (27.3)
	A Harcama İçindeki Payı(%)	65.5	34.5	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	3.9	2.7	-				
	Toplamdaki Payı(%)	2.2	1.2	3.4				
141-150 Milyon	Öğrenci Sayısı	288	116	404	1473	74.8 (25.2)	1192	80.6 (19.4)
	A Harcama İçindeki Payı(%)	71.3	28.7	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	14.6	7.9	-				
	Toplamdaki Payı(%)	8.4	3.4	11.7				
150 Milyondan fazla	Öğrenci Sayısı	496	283	779	1969	100	1475	100
	A Harcama İçindeki Payı(%)	63.7	36.3	-				
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	25.2	19.2	-				
	Toplamdaki Payı(%)	14.4	8.2	22.6				
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444				
	Toplamdaki Payı(%)	57.2	42.8	3444				

* Parantez üzerindeki değerler aylık harcaması ... milyon TL'ye eşit ve daha az olan öğrencilerin % miktarını gösterir.

* Parantez içindeki değerler aylık harcaması ... milyon TL'den daha fazla olan öğrencilerin % miktarını gösterir.

(a)

(b)

Şekil 4.15 Öğrencilerin Aylık Kişisel Harcama Miktarına Göre Dağılımı

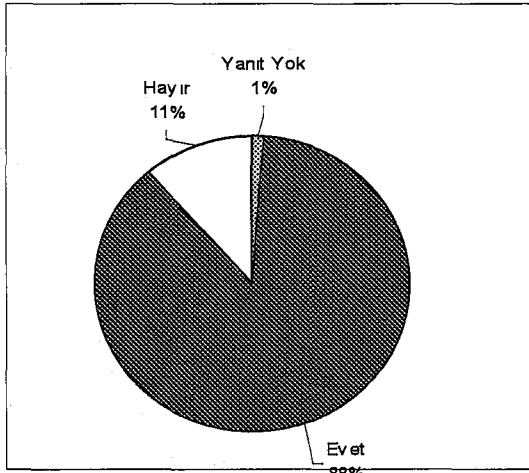
a) Öğrenci Durumu b) Birikimli Dağılım

4.9. Öğrencilerin Burs ve Kredi Durumlarının İncelenmesi

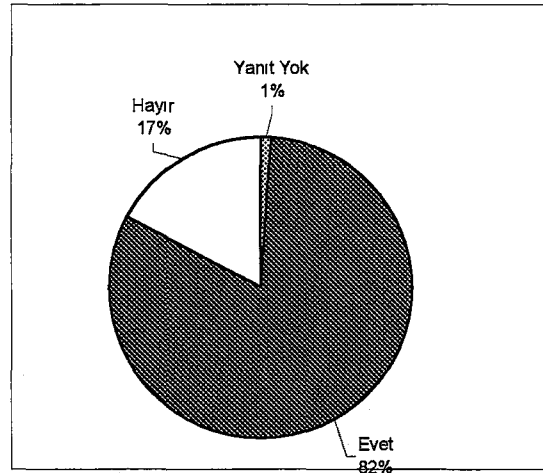
Burada öğrencilerimizin burs ve harç durumlarını gösteren çizelgeleri ele almak gerekmektedir. Çizelge 4.16.'da öğrencilerimizin % 85.1'inin burs başvurusu yaptığı ancak bunun sadece %35.7'sinin burs alabildiği (Çizelge 4.17.) %63.4'ünün burs alamadığı görülmektedir. K.Maraş'da verilen bursların büyük ölçüde devlet kaynaklı olması, özel sektörün de eğitime destek vermesi için teşvik edilmesi gerekliliği burada tekrar vurgulanması gereken önemli bir konudur.

Çizelge 4.16. Öğrencilerin **Burs Başvurularına** Göre Dağılımı

BURS BAŞVURU		OKUL TİPİ		TOPLAM
		Fakülte	Y.Okul	
Yanıt Yok	Öğrenci Sayısı	20	16	36
	Burs başvuru İçindeki Payı(%)	55.6	44.4	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	1.0	1.1	-
	Toplamdaki Payı(%)	0.6	0.5	1.0
Evet	Öğrenci Sayısı	1727	1205	2932
	Burs başvuru İçindeki Payı(%)	58.9	41.1	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	87.7	81.7	-
	Toplamdaki Payı(%)	50.1	35.0	85.1
Hayır	Öğrenci Sayısı	222	254	476
	Burs başvuru İçindeki Payı(%)	46.6	53.4	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	11.3	17.2	-
	Toplamdaki Payı(%)	6.4	7.4	13.8
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444
	Toplamdaki Payı(%)	57.2	42.8	

(a)

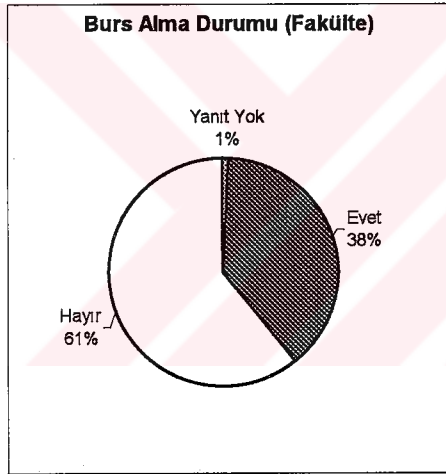

(b)

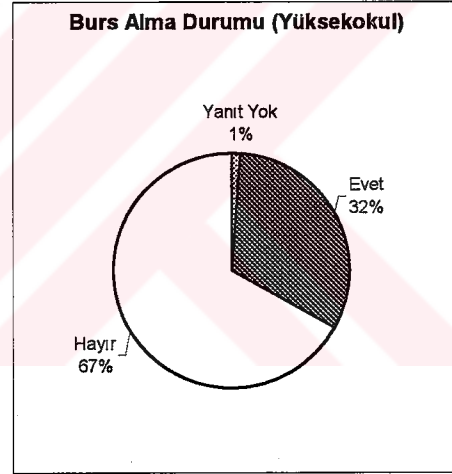
Şekil 4.16. Öğrencilerin **Burs/Öğrenim Kredisi Alma Durumuna** Göre Dağılımı
a) Fakültelerde b) Yüksek Okullarda

Çizelge 4.17. Öğrencilerin Burs/Öğrenim Kredisi Alma Durumuna Göre Dağılımı

BURS		OKUL TİPİ		TOPLAM
		Fakülte	Y.Okul	
Yanıt Yok	Öğrenci Sayısı	16	15	31
	Burs İçindeki Payı(%)	51.6	48.4	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	0.8	1.0	-
	Toplamdaki Payı(%)	0.5	0.4	0.9
Evet	Öğrenci Sayısı	755	473	1228
	Burs İçindeki Payı(%)	61.5	38.5	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	38.3	32.1	-
	Toplamdaki Payı(%)	21.9	13.7	35.7
Hayır	Öğrenci Sayısı	1198	987	2185
	Burs İçindeki Payı(%)	54.8	45.2	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	60.8	66.9	-
	Toplamdaki Payı(%)	34.8	28.7	63.4
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444
	Toplamdaki Payı(%)	57.2	42.8	

(a)

(b)

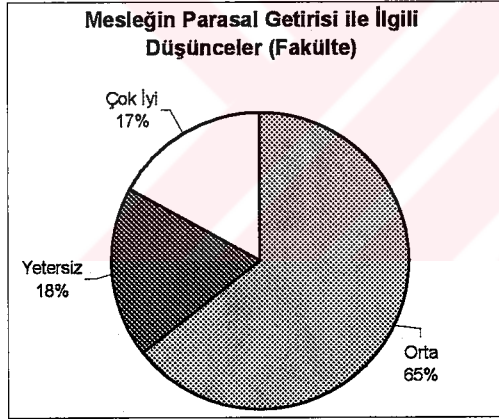
Şekil 4.17. Öğrencilerin Burs/Öğrenim Kredisi Alma Durumuna Göre Dağılımı
a) Fakültelerde b) Yüksek Okullarda

4.10. Öğrencilerin Bölümleri ve Gelecekleri Hakkındaki Düşüncelerinin İncelenmesi

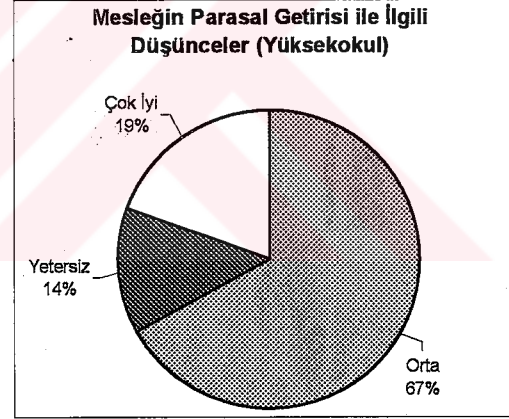
KSÜ öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölüm ile ilgili mesleğin parasal getirisi konusundaki düşünceleri sorulmuş ve büyük bir yüzdesi (%65.5) orta düzeyde bir kazanç getirdiğini belirtmişlerdir. Mesleğin yetersiz düzeyde kazandırdığını düşünenlerin payı ise %16.4 bulunmuştur. Bu düşünceye sahip öğrencilerin içerisinde yüksekokulların payı %35.6 iken, fakültelerin payının %64.4 olduğu belirlenmiştir. Yetersiz kazanç elde edeceğini düşünen öğrenciler fakültelerde yüksek okullara göre çok fazladır. Mesleklerinin çok iyi kazandıracağı görüşünün hakim olduğu öğrencilerin oluşturduğu dilim ise %18.1'dir. Genel olarak öğrencilerin mesleklerine karamsar yaklaşıyor olması; üniversitenin, bölümlerin ve danışman/rehber hocaların üzerinde önemle durması gereken bir sorundur.

Çizelge 4.18. Öğrencilerin Bölümleri İle İlgili Mesleğin Parasal Getirisi Konusundaki Düşüncelerine Göre Dağılımı

MADDİ KAZANCI		OKUL TİPİ		TOPLAM
		Fakülte	Y.Okul	
Orta	Öğrenci Sayısı	1269	987	2256
	MKazanç İçindeki Payı(%)	56.3	43.8	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	64.4	66.9	-
	Toplamdaki Payı(%)	36.8	28.7	65.5
Yetersiz	Öğrenci Sayısı	364	201	565
	MKazanç İçindeki Payı(%)	64.4	35.6	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	18.5	13.6	-
	Toplamdaki Payı(%)	10.6	5.8	16.4
Çok İyi	Öğrenci Sayısı	336	287	623
	MKazanç İçindeki Payı(%)	53.9	46.1	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	17.1	19.5	-
	Toplamdaki Payı(%)	9.8	8.3	18.1
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444
	Toplamdaki Payı(%)	57.2	42.8	

(a)

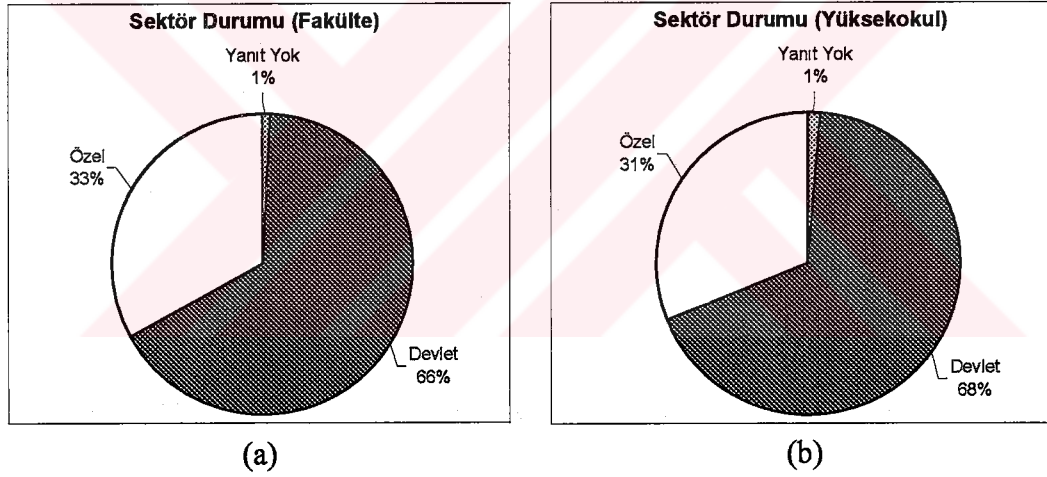
(b)

Şekil 4.18. Öğrencilerin Bölümleri İle İlgili Mesleğin Parasal Getirisi Konusundaki Düşüncelerine Göre Dağılımı a)Fakültelerde b)Yüksek Okullarda

KSÜ öğrencilerinin bölümleri ile ilgili mesleklerinin parasal getirisinin yanı sıra gelecekte çalışmak istedikleri sektörler sorulmuştur. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (%66.6) devlete bağlı kamu, kurum ve kuruluşlarda çalışmak istediklerini belirtirken, özel sektörde çalışmak isteyen öğrencilerin payının %32.2 olduğu görülmüştür.

Çizelge 4.19. Öğrencilerin Çalışmak İstedikleri Sektörlere Göre Dağılımı

SEKTÖR		OKUL TİPİ		TOPLAM
		Fakülte	Yüksekokul	
Yanıt yok	Öğrenci Sayısı	19	20	39
	Sektör İçindeki Payı(%)	48.7	51.3	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	1.0	1.4	-
	Toplamdaki Payı(%)	0.6	0.6	1.1
Devlet	Öğrenci Sayısı	1297	998	2295
	Sektör İçindeki Payı(%)	56.5	43.5	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	65.9	67.7	-
	Toplamdaki Payı(%)	37.7	29.0	66.6
Özel	Öğrenci Sayısı	653	457	1110
	Sektör İçindeki Payı(%)	58.8	41.2	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	33.2	31.0	-
	Toplamdaki Payı(%)	19.0	13.3	32.2
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444
	Toplamdaki Payı(%)	57.2	42.8	

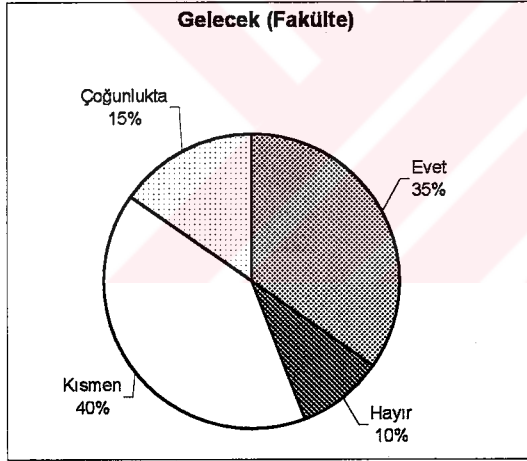
Şekil 4.19 Öğrencilerin Çalışmak İstedikleri Sektörlere Göre Dağılımı

a) Fakültelerde b) Yüksek Okullarda

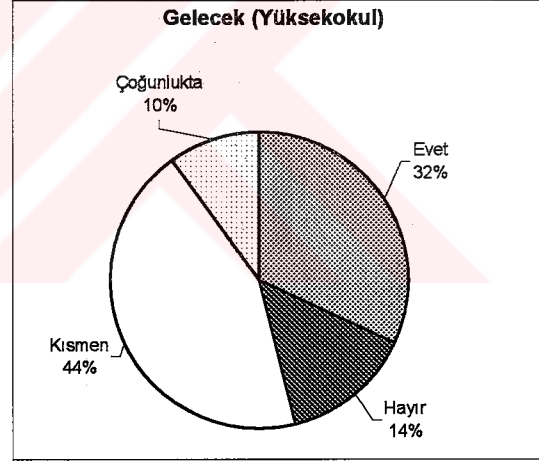
Öğrencilerin öğrenim aldıkları bölümün geleceklerine etkisi incelenmiş ve olumlu etkisi olacağını belirtenler (%33.5), olumlu etkisi olacağına inanmayanların oranına (%11.5) göre daha fazla bulunmuştur. Olumlu etkisi olmayacağını düşünen öğrenciler içerisinde yüksekokul öğrencilerinin payı %14 bulunurken, fakültelerde okuyan öğrencilerin payı %9.6 bulunmuştur. Bununla beraber “Kısmen” seçeneğini işaretleyenlerin oranı en büyük dilime sahip olduğu görülmektedir. Bu dilimde de yüksekokul payı (% 44), fakülte payından (%40) büyük olduğu görülmüştür (Şekil 4.20.). Öğrencilerin yalnızca %13’ünün bölümlerinin geleceklerine büyük ölçüde katkı sağlayacağı düşüncesine sahip olduğu ortaya çıkmıştır.

Çizelge 4.20. Öğrencilerin Okudukları Bölümün Geleceklerine Olumlu Etkisi Hakkındaki Düşüncelerine Göre Dağılım

GELECEK		OKUL TİPİ		TOPLAM
		Fakülte	Yüksekokul	
Evet	Öğrenci Sayısı	681	473	1154
	Bl Geleceğe İçindeki Payı(%)	59.0	41.0	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	34.6	32.1	-
	Toplamdaki Payı(%)	19.8	13.7	33.5
Hayır	Öğrenci Sayısı	190	207	397
	Bl Geleceğe İçindeki Payı(%)	47.9	52.1	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	9.6	14.0	-
	Toplamdaki Payı(%)	5.5	6.0	11.5
Kısmen	Öğrenci Sayısı	797	649	1446
	Bl Geleceğe İçindeki Payı(%)	55.1	44.9	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	40.5	44.0	-
	Toplamdaki Payı(%)	23.1	18.8	42.0
Çoğunlukla	Öğrenci Sayısı	301	146	447
	Bl Geleceğe İçindeki Payı(%)	67.3	32.7	-
	Okul Tipi İçindeki Payı(%)	15.3	9.9	-
	Toplamdaki Payı(%)	8.7	4.2	13.0
TOPLAM	Öğrenci Sayısı	1969	1475	3444
	Toplamdaki Payı(%)	57.2	42.8	

(a)

(b)

Şekil 4.20. Öğrencilerin Okudukları Bölümün Geleceklerine Olumlu Etkisi Hakkındaki Düşüncelerine Göre Dağılımı
a) Fakültelerde b) Yüksek Okullarda

4.11. Sosyal ve Ekonomik Değişkenler ile Öğrenci Başarısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Sosyal ve ekonomik değişkenler ile öğrenci başarısı arasındaki ilişkilerin incelenmesi için öncelikle uygun değişkenler adlandırma, aralık veya oran ölçeğinde sayısallaştırılmıştır (Çizelge 4.21). Toplam 3444 öğrenciden, 819 tanesi bazı soruları yanıtlamadığından ve bu yüksek bir sayı olduğundan eksik gözlem tahminleri yapmak yerine bu öğrencilerin tamamı analizlerden çıkarılmıştır.

Çizelge 4.21. Değişkenler ve Yanıtların Sayısallaştırılması

DEĞİŞKEN ADI	YANITLAR ve SAYISAL DEĞERLERİ	AÇIKLAMA
GNO	4'lük not sistemine göre 0-4 aralığında değişmektedir.	Genel not ortalaması
CİNSİYET	1 = Erkek, 2 = Kız	Cinsiyet
LİSE	1 = Devlet, 2 = Özel	Mezun olduğunuz lise türü
YERLEŞKE	1 = Köy, 2 = İlçe, 3 = İl	
HANESAYI	0,....., 11	Aile büyüklüğü (kendisi dahil)
KARDEŞSA	0,....., 8	Kardeş sayısı
OKUYAN	0,....., 8	Okuyan kardeş sayısı (kendisi hariç)
ANNEİŞİ	0 = Yok, 1 = Var	Anne çalışıyor mu ?
BABAİŞİ	0 = Yok, 1 = Var	Baba çalışıyor mu ?
AYGELİR *	0, 50, 150, 250,....., 1050	Ailenin toplam aylık geliri, Milyon TL
AYKIRA **	5, 15, 25,....., 155	Aylık kira harcaması, Milyon TL
DERSANE	0 = Yok, 1 = Okulundaki hazırlık kursu, 2 = Halk eğitim merkezi, 3 = Özel dersane, 4 = Özel grup, 5 = Özel ders	ÖSS'ye hazırlık şekli
KAÇGIRIŞ	1, 2,.....,12	Bölümünü ÖSS'ye kaçınıcı girişte kazandığı
KAÇTERCI	1, 2,.....,12	Bölümünü kaçınıcı sırada tercih ettiği
AHARCAMA **	5, 15, 25,.....,155	Aylık kişisel harcama miktarı
EKIŞ	0 = Hayır, 1 = Evet	Ek işte çalışıyor olduğu
BURS	0 = Hayır, 1 = Evet	Burs alıp almadığı
MESLEKTE	0 = Hayır, 1 = Evet	Bölümle ilgili meslekte çalışmayı düşünüp düşünmediği
YLİSANS ***	0 = Hayır, 1 = Evet	Yüksek Lisans yapmak isteyip istemediği
DERSFAYD	0 = Hayır, 1 = %25-50, 2 = %50-60, 3 = %70-100	Derslerin faydalı olduğunu düşünüyor mu ?
BLGELECE	0 = Hayır, 1 = Kısmen, 2 = Çoğunlukla, 3 = Evet	Bölümünün, geleceğini belirlemede etkili olup olmayacağı
BÖLİYİŞ	0 = Hayır, 1 = Kısmen, 2 = Çoğunlukla, 3 = Evet	Bölümün iyi bir iş bulmada etkili olup olmayacağı

* İlk sınıf hariç, sınıf orta değerleri ile ifade edilmiştir.

** Sınıf orta değerleri ile ifade edilmiştir.

*** MYO' lardaki öğrencilerin olumlu yanıtlaması dikey geçişi de içermektedir.

Fakülteler ile MYO-YO 'lara kendi içerisinde ayrı ayrı korelasyon ve regresyon analizleri uygulanmıştır. Bununla birlikte Fakülte veya MYO-YO 'da okuyor olmanın başarı ile ilişkisini görmek amacı ile tüm öğrencilere ait verilerde de korelasyonlara bakılmıştır. Korelasyonları için hem Pearson'ın korelasyon katsayıları hem de Spearman'ın rho katsayıları elde edilmiş ve benzer sonuçlar elde edildiği görülmüştür.

Öğrencilerin başarı ölçütü olarak anketin yapıldığı dönemdeki genel not ortalamaları (GNO) kullanılmıştır. Öğrencilerin genel not ortalamaları 4'lük not sistemine göre 0-4 aralığında değişmektedir.

a) Tüm Öğrenciler İçin

Tüm öğrencilere ait verilerden elde edilen korelasyonlar incelendiğinde, gerçekten de okul tipi ile başarı arasında Fakülteler lehinde 0.179'luk bir ilişki belirlenmiş olup istatistiksel olarak çok önemli bulunmuştur ($P<0.01$). Diğer bir ifade ile fakültelerde okuyan öğrenciler MYO-YO' ya göre daha başarılıdır. Nitekim fakülte öğrencilerinin ortalaması (2.0975 ± 0.013), MYO-YO öğrencilerinin ortalamalarından (1.8816 ± 0.02) daha yüksektir ($P<0.01$).

Korelasyon analizlerinde, sayısal olarak düşük gibi görünen korelasyonlar istatistiksel olarak önemli çıkmaktadır. Bunun ana nedeni n sayısının çok büyük olmasıdır. Çünkü $n=2625$ 'lik bir örnekten elde edilen örneğin 0.179'luk bir ilişkinin tesadüften ileri gelmesi olasılığı düşük olup, gerçekten bir ilişkinin var olması kuvvetle olasıdır.

Ayrıca başarı ile cinsiyet (0.159 ; $P<0.01$), bölümünü tercih sırası (-0.13 ; $P<0.01$), burs alıp almama durumu (0.105 ; $P<0.01$), yüksek lisans yapmak isteyip istememesi (0.131 ; $P<0.01$) ve görmekte olduğu derslerin faydalı olup olmadığı düşüncesi (0.121 ; $P<0.01$) arasındaki (korelasyonlar) ilişkiler de istatistiksel olarak önemli bulunmuştur. Analizlerdeki kodlama şekline göre; kızların, bölümü ilk sırada tercih edenlerin, burs alıyor olanların, yüksek lisans yapmak isteyenlerin, gördükleri derslerin faydalı olduğunu düşünenlerin daha başarılı olduğu söylenebilir.

b) Fakülteler İçin

Fakültelerde okuyan öğrencilerin Sosyal ve ekonomik değişkenleri ile başarıları arasındaki korelasyonlar ayrıca incelenmiştir.

Buna göre öğrenci başarısının ölçütü olan genel not ortalaması ile cinsiyet (0.157 ; $P<0.01$), ÖSS 'ye kaçınıcı girişte bölümlerini kazandıkları (-0.065 ; $P<0.05$), yüksek lisans yapmak isteyip istememeleri (0.071 ; $P<0.01$), gördükleri derslerin faydalı olup olmadığı düşüncesi (0.076 ; $P<0.01$) arasında istatistiksel olarak önemli ilişkiler bulunmuştur.

Bu bulgular tüm öğrenciler için elde edilen bulgulara benzer olup farklı olarak; bölümünü kazanıncaya kadar olan ÖSS sınavına giriş sayısı ile başarı arasında negatif önemli ilişki elde edilmiştir. Doğal olarak bu, ÖSS 'ye ilk girişte ya da az sayıda deneme ile bölümünü kazanan öğrencilerin daha başarılı olduğu anlamına gelmektedir.

Fakülte öğrencileri için regresyon analizleri yapılmış, başarı düzeyini (genel not ortalamasını) tahminlemede kullanılabilecek en iyi model oluşturulmaya çalışılmıştır. En iyi modelin oluşturulması yöntemi olarak adımsal (stepwise) yöntem kullanılmıştır. Modelin belirlenmesinde F istatistiğinde meydana gelen değişimin testi ($P<0.05$) dikkate alınmıştır. Adımsal yöntemde bir değişkenin modele girebilmesi için F istatistiğinin olasılığının en fazla 0.10 olması, bir değişkenin modelden atılması için de bu olasılığın 0.15'i geçmesi kriterleri dikkate alınmıştır.

Buna göre regresyon analizi sonucunda belirlenen regresyon tahmin eşitliği;

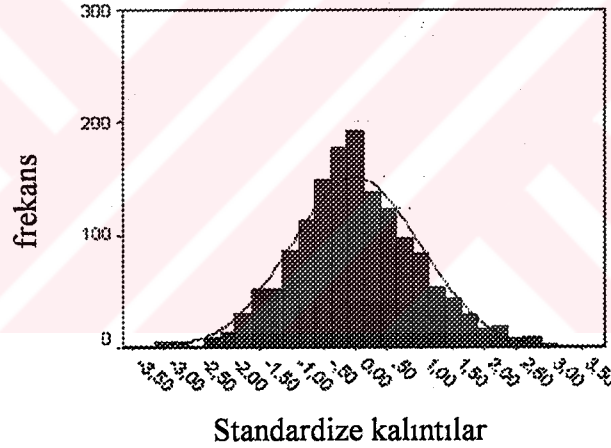
$$\hat{GNO} = 1.885 + 0.179 \text{ Cinsiyet} + 0.063 \text{ Dersfayd} - 0.053 \text{ Bölüyüş} + 0.071 \text{ Ylisans} \\ + 0.054 \text{ Burs} - 0.019 \text{ Kaçgiriş} - 0.000105 \text{ Aygelir}$$

şeklinde elde edilmiştir. Bu model verilere uydurulduğunda regresyonun önemli olduğu ($P < 0.01$) Çizelge 4.22’den görülmektedir.

Çizelge 4.22. Fakülte Öğrencilerinin Başarıları için Regresyon Varyans Analizi

Varyasyon Kaynağı	Serbestlik Derecesi	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Regresyon	7	19.745	2.821	11.255	0.000
Hata	1505	377.17	0.251		
Genel	1512	396.915			

Fakülte öğrencilerinin başarı ölçütü olarak kullanılan genel not ortalamaları verilerine ait kalıntıların normallikten aşırı bir sapma göstermediği Şekil 4.21’den görülmektedir. Kalıntıların dağılımı, uydurulan modelin uygunluğu yönünde fikir vermektedir.

Şekil 4.21. Fakülte Öğrencileri için Kalıntıların (Residual) Grafiği

c) Meslek Yüksek Okulları ve Yüksek Okullar İçin

Meslek Yüksek Okulları ve Yüksek Okullardaki (MYO-YO) öğrencilerin başarıları (GNO) ile sosyal ve ekonomik değişkenler arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Buna göre GNO ile cinsiyet (0.191 ; $P < 0.01$), öğrencilerin geldikleri yerlerin (yerleşkelerin) büyüklüğü (0.066 ; $P < 0.05$), aylık aile gelir düzeyi (0.061 ; $P < 0.05$), ÖSS için dershaneye gidip gitmemesi durumu (0.077 ; $P < 0.05$), bölümünü tercih sırası (0.145 ; $P < 0.01$), burs alıp almadığı (0.125 ; $P < 0.01$) gördüğü derslerin faydalı olup olmadığı düşüncesi (0.149 ; $P < 0.01$), bölümünün geleceğini olumlu etkileyip etkilenemeyeceği düşüncesi (0.073 ; $P < 0.05$) ve Yüksek lisans yapmak isteyip istemediği (iki yıllık okullar için dikey geçiş yaptıktan sonra) (0.136 ; $P < 0.01$) arasındaki ilişkiler istatistiksel olarak önemli bulunmuştur. Bu ilişkilerin ayrıntısına inildiğinde; kızların, daha büyük yerleşkelerden

gelenlerin, aylık aile geliri daha fazla olanların, dershaneye gidenlerin, bölümünü daha geri sıralarda tercih edenlerin, burs almakta olanların, gördüğü derslerin faydalı olacağını düşünenlerin, bölümünün geleceğini olumlu etkileyeceğini düşünenlerin ve yüksek lisans yapma düşüncesinde olanların daha başarılı olduğu anlaşılr. Burada beklentilerin aksine olarak, bölümünü ilk sıralarda tercih edenler değil alt sıralarda tercih edenlerin daha başarılı olduğu ilişkisi ortaya çıkmıştır. Bunun nedeni, daha yüksek puanlı bölümleri düşündüğü halde giremeyen ve daha düşük puanlı bölümlere girmek zorunda kalan öğrencilerin bu bölümlerde daha üstün bir performans göstermesi olabilir.

MYO ve YO öğrencileri için de aynen fakülte öğrencileri için dikkate alınan kriterlere göre regresyon analizi yapılmış ve adımsal yöntem ile en iyi regresyon tahmin eşitliği,

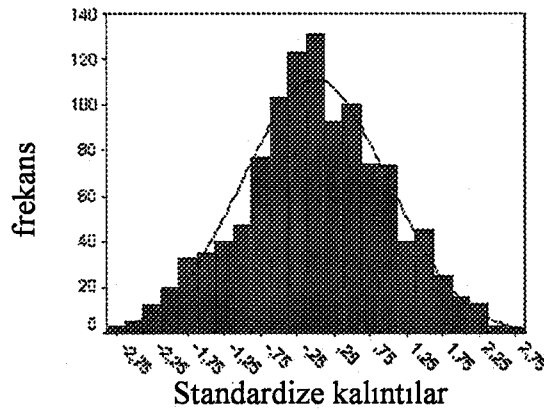
$$\hat{G\ddot{N}O} = 1.098 + 0.196 \text{ Cinsiyet} + 0.129 \text{ Dersfayd} + 0.022 \text{ Kaçterci} + 0.155 \text{ Ylisans} + 0.123 \text{ Burs} - 0.066 \text{ Bölüyiiş} + 0.000149 \text{ Aygelir} + 0.0605 \text{ Yerleşke}$$

şeklinde elde edilmiştir. Bu model verilere uydurulduğunda regresyonun önemli olduğu ($P < 0.01$) Çizelge 4.23'te görülmektedir.

Çizelge 4.23. MYO ve YO Öğrencilerinin Başarıları için Regresyon Varyans Analizi

Varyasyon Kaynağı	Serbestlik Derecesi	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Regresyon	8	51.558	6.445	15.807	0.000
Hata	1103	449.716	0.408		
Genel	1111	501.274			

MYO ve YO öğrencilerinin başarı ölçütü olarak kullanılan genel not ortalamaları verilerine ait kalıntıların normallikten aşırı bir sapma göstermediği Şekil 4.22'den görülmektedir. Kalıntıların dağılımı, uydurulan modelin uygunluğu yönünde fikir vermektedir.

Şekil 4.22. MYO ve YO Öğrencileri için Kalıntıların (Residual) Grafiği

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Toplumun sosyal ve ekonomik yapısı aynı zamanda o topluma hizmet veren kurumlarını da büyük ölçüde etkilemektedir. Ayrıca toplumun eğitilmesi görevini üzerine alan eğitim kurumları, toplumsal beklentileri en iyi şekilde anlayabilmek için toplum yapısını çok iyi anlamak durumundadırlar. Çünkü her toplum kendi sosyo-ekonomik ve kültürel değerleri içerisinde üniversite eğitimini belirler.

Yükseköğretimde okuyan öğrencilerin ülkenin çeşitli bölgelerinden gelmesi, her bölgenin kendisine özgü sosyal ve ekonomik bir yapısının olması öğrencilerin üniversiteye uyum sağlaması ya da uyum güçlüğü çekmesinin nedenlerindendir. Bu durumun başarılarını etkilediği düşünülmektedir.

Üniversitenin kalitesi ise öğrenci başarısıyla doğru orantılıdır. Ancak tek başına üniversitenin kalitesi öğrenci başarısını sağlamada yetersiz kalmaktadır.

Bu bilgilerin ışığında “Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Yapısının Başarıları Üzerine Etkisi” konulu bir araştırma yapılmış ve Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesinde eğitim ve öğretim gören öğrencilerin sosyo-ekonomik özelliklerinin ortaya çıkartılması ve bu yapının başarılarını etkileyip etkilemediğinin ortaya konması amaçlanmıştır.

Bu amaçla öğrencilerin geldikleri il dağılımları, mezun oldukları liseler, mezun oldukları lise türleri, geldikleri yerleşke türleri, aile büyükleri ile ilgili bilgilerin incelenmesi, ekonomik yapıları, öğrencilerin anne ve babalarının çalışıp çalışmama durumları, hane halkı sayısı, kardeş sayısı, okuyan kardeş sayısı, ildeki ikamet durumları, ikamet şekline göre dağılım, aylık ikamet kirasına göre dağılım, öğrencilerin üniversiteye hazırlık şekli, tercih sıraları, öğrencilerin aylık giderleri, burs ve krediye başvuruları, öğrencilerin okudukları bölümler ve bölümlerinden beklentileri, mezuniyet durumunda çalışmak istedikleri sektörler, aldıkları derslerin faydası vb bilgiler elde edilmiş ve yorumlanmıştır.

Elde edilen en önemli sonuçlar aşağıdaki gibi özetlenebilir :

KSÜ’de okumakta olan öğrencilerin % 28’ini Kahramanmaraş’lı öğrenciler oluşturmaktadır. Bunu sırayla Adana (%12), Gaziantep (%6.7) Hatay (%5.7), Osmaniye (%5.4), İçel (%4.8), Malatya (%3.3), Kayseri (%2.5) ve Adıyaman (%2.2) gibi çevre iller izlemektedir.

Öğrencilerin % 82.0’si devlete ait liselerden, % 1.7’si özel okullardan mezun olmuştur. Klasik lise mezunu öğrencilerin %59,6’lık paya, Mesleki ve Teknik Lise mezunu öğrencilerin % 24.0’lük paya sahip olduğu, Klasik liselerden gelenlerin % 74.3’ü fakültelere yerleşirken, Anadolu liselerinden gelenlerin % 72.9’unun, fen liselerinden gelenlerin % 65’inin fakültelere yerleştiği görülmüştür.

KSÜ’yü tercih eden öğrencilerin büyük çoğunluğunun (%61.1) il merkezlerinde yaşadığı, ilçelerden gelenlerin payı %33.8 iken köylerden gelen öğrencilerin yüzdesinin düşük olduğu (%5.1) görülmüştür. İllerden, ilçelerden ve köylerden gelen öğrencilerin sırayla %57.5, %55.7 ve %62.9’u fakültelere yerleşmiştir. Burada köylerden gelen

öğrencilerin daha büyük oranda fakültelere yerleştiği dikkati çekmekte ve üniversitenin, sosyal ve kültürel etkinliklerinde bu özelliği dikkate alması önem arz etmektedir.

KSÜ öğrencilerinin ortalama aile büyüklüğünün 5-6 civarında olduğu, özellikle 3-8 büyüklüğündeki ailelerin büyük çoğunluğu (% 86.7) oluşturduğu görülmüştür. Hane sayısının birikimli dağılımına göre 5 kişilik ve daha küçük ailelerin miktarı % 7.5 iken, 8 kişilik ve daha küçük ailelerin miktarı % 90'lara ulaşmaktadır. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'ne gelen öğrencilerin genellikle 3-5 kardeşe sahip oldukları görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin % 26.4'ünün okuyan başka kardeşinin olmadığı, bir ila üç kardeşi okuyan öğrencilerin büyük çoğunluğu (% 66) oluşturduğu ortaya çıkmıştır.

Öğrencilerin annelerinin çoğunluğunun (%84.3) herhangi bir işte çalışmadığı bununla beraber ücretli ve maaşlı çalışan annelerin ise %8.6'lık bir paya sahip olduğu, çalışan annelerin %3.1'inin eğitimci, %2.4'ünün özel veya devlet sektöründe idareci olup, %1.6'sının ise tarım alanında çalıştıkları ortaya çıkmıştır.

Çalışma sonucunda ortaya çıkan en çarpıcı sonuçlardan birisi de çalışmayan babaların % 27.4'lük pay ile ücretli ve maaşlı çalışan babaların (% 45.9) hemen arkasından gelmesidir. Çalışan babaların %14.8'i özel veya devlet sektöründe, %12.7'si işçi olarak çalışmaktadır. Ayrıca öğretmen olanların % 7.6'lık paya sahip olduğu görülmektedir.

Aylık geliri 200-400 milyon arası ailelerin %35.3'lük bir paya sahip olduğu, geliri 100-600 Milyon TL olanların büyük çoğunluğu (%70.2) oluşturduğu görülmüştür. Bununla beraber 1 milyardan fazla kazanan ailelerin oranının çok az (%3.1) olduğu bulunmuştur. Buradan orta ve düşük gelir düzeyine sahip ailelerin büyük çoğunluğu oluşturduğu, iyi ve yüksek gelir düzeyine sahip ailelerin azınlıkta kaldığı söylenebilir.

Kahramanmaraş'ta ailesi ile birlikte kalanlar %22.6'lık bir miktara sahiptir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%40.0) arkadaşları ile beraber evde kalmayı tercih ederken devlet yurdunu tercih edenler % 18.8, üniversite yurdunu tercih edenlerin % 3.3 olduğu görülmüştür. Bunda üniversitenin yurt yetersizliği önemli rol oynamaktadır. Kira bedeli olarak 10 milyondan az ödeyenlerin % 11'lik bir paya, 11-20 milyon TL arasında kira bedeli ödeyenlerin ise % 2.5'luk bir paya sahip olduğu, 21-30 milyon TL arasında kira ödeyenlerin %17.6'lık paya sahip olduğu ayrıca 90-100 milyon TL arasında kira ödeyen öğrencilerin % 10.3'lük bir paya sahip olduğu ortaya çıkmıştır.

KSÜ öğrencilerinin %53.1'inin dershaneler yardımıyla ÖSS sınavına hazırlandıkları, % 42.1 gibi önemli bir miktara sahip öğrencilerin ise bir dershaneye ya da herhangi bir ücretli kursa gitmemiş olduğu bulunmuş bununla birlikte dershaneye gitmeyen öğrencilerin %22.8'i M.Y.O'lara yerleşirken %19.3'ünün fakültelere yerleştikleri göze çarpmıştır. Ayrıca üniversitemizi 1. ve 2. sırada tercih edenlerin sırasıyla %19.8 ve %10.4 gibi bir payı olduğu, bununla beraber bu tercihlerin büyük çoğunluğunun yüksekokullar için olduğu ortaya çıkmıştır.

Aylık gideri 150 milyonu aşan öğrencilerimizin % 22.6'lık pay ile en yüksek yüzdeye sahip olması dikkati çekmektedir. Diğer taraftan aylık harcama bakımından öğrencilerin hemen hemen her gruba aşağı yukarı eşit dağılması ekonomik açıdan öğrencilerin oldukça farklılık gösterdiği anlamına gelmektedir. Öğrencilerimizin % 85.1'inin burs başvurusu

yaptığı ancak bunun sadece %35.7'sinin burs alabildiği %63.4'ünün burs alamadığı görülmüştür. Burs alanların içerisinde harç kredisi alan öğrencilerin bir çoğunun anketleri yanıtlarken bu durumu burs alıyor olarak değerlendirdikleri düşünülmektedir ve burs alan öğrencilerin çok daha az olması olasıdır.

KSÜ öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölüm ile ilgili mesleğin orta düzeyde bir kazanç getirdiğini belirtenlerin % 65.5, Mesleğin yetersiz düzeyde kazandırdığını düşünenlerin % 16.4 olduğu bulunmuştur. Mesleklerinin çok iyi kazandıracağı görüşünün hakim olduğu öğrencilerin oluşturduğu dilimin ise % 18.1 olduğu görülmüştür. Buradan, öğrencilerin, mezuniyet sonrası kazanç bakımından karamsar oldukları anlaşılmaktadır. Bu sorun; öğrencilere daha iyi bir danışmanlık ve rehberlik hizmetinin verilmesi, bölümlerini daha iyi tanımalarının sağlanması, mezunlarına iş olanaklarını artırıcı tedbirleri alarak bölümlerinin daha çekici hale getirilmesi bu amaçla uzun vadeli, ayrıntılı bir planın etkili bir şekilde uygulanmaya ivedilikle koyulması yolu ile ancak ortadan kaldırılabilir.

Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (% 66.6) devlete bağlı kamu kurum ve kuruluşlarında çalışmak istediklerini belirtirken, özel sektörde çalışmak isteyen öğrencilerin payının % 32.2 olduğu görülmüştür. Öğrencilerin çoğunlukla kamu kurum ve kuruluşlarında çalışmayı düşünmeleri; üniversitenin, özel sektörde çalışmayı düşünecek ve arzu edecek özgüvene sahip olan, yeterli bilgi ile donatılmış mezunlar verebileceği bir sistemi oluşturma gereğini ortaya koymaktadır. Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümün geleceğine etkisi incelenmiş ve tamamen olumlu etkisi olacağını belirtenler (% 33.5), olumlu etkisi olacağına inanmayanların oranına (% 11.5) göre daha fazla bulunmuştur.

KSÜ öğrencilerinin ekonomik ve sosyal profilleri incelendiğinde öğrencilerin azımsanamayacak bir miktarının (%27.4) babalarının işsiz olduğu, öğrenci ailelerinin %90' dan fazlasının düşük ve orta (800 Milyon TL/Ay'dan az) gelir düzeyine sahip olduğu, bunun sonucu olarak çok miktarda öğrencinin (%42.1) hiç dershaneye gitmeden ya da ücretli hazırlık yapmadan KSÜ'ye yerleştiği, büyük miktarının (%81) bursa başvurduğu, ancak %35.7'sinin burs veya harç kredisi şeklinde destek görebildiği dikkat çekmektedir.

Buna göre izlenecek üniversite politikası olarak; öğrencilerin zayıf ekonomik yapısını dikkate alan, gerek devlet gerekse özel sektör kaynaklarını artırmaya ve öğrencilere daha çok ekonomik destek sağlamaya çalışan bir strateji benimsenmelidir.

Öğrencilerin yalnızca %30.2'lik kısmı ilk iki sırada KSÜ' yü tercih ederek yerleşmişler ve geri kalan büyük çoğunluk ise daha sonraki sıralarda tercih ederek yerleşmişlerdir. Bu, üniversitenin henüz cazip ve tercih edilen üniversiteler arasında olmadığını göstermektedir. İvedilikle kalitenin artırılması, öğrencileri çekecek unsurların üniversiteye kazandırılması ve var olan niteliklerinin etkili tanıtımının yapılması çözüm olarak önerilebilir.

Ayrıca Kahramanmaraş'lı öğrencilerin (%28) ve yakın çevredeki illerden gelen öğrencilerin (%42.6) toplamının %70.6 gibi yüksek bir oranı oluşturması da üniversitenin daha çok ekonomik nedenlerle tercih edildiğinin diğer bir göstergesi olabilir.

Öğrenci başarısı (GNO) ile sosyal ve ekonomik değişkenler arasındaki ilişkiler korelasyon ve regresyon analizi ile incelenmiştir. Başarı düzeyini tahmin etmek için elde edilen regresyon tahmin eşitlikleri; fakültelerde,

$$\hat{GNO} = 1.885 + 0.179 \text{ Cinsiyet} + 0.063 \text{ Dersfayd} - 0.053 \text{ Bölüyüş} + 0.071 \text{ Ylisans} + 0.054 \text{ Burs} - 0.019 \text{ Kaçgiriş} - 0.000105 \text{ Aygelir}$$

ve myo-yo'larda,

$$\hat{GNO} = 1.098 + 0.196 \text{ Cinsiyet} + 0.129 \text{ Dersfayd} + 0.022 \text{ Kaçterci} + 0.155 \text{ Ylisans} + 0.123 \text{ Burs} - 0.066 \text{ Bölüyüş} + 0.000149 \text{ Aygelir} + 0.0605 \text{ Yerleşke}$$

şeklinde elde edilmiştir.

Hem fakültelerde hem de MYO-YO'larda başarı ile cinsiyet, yüksek lisans yapma isteği ve derslerin faydalı olup olmadığı düşüncesi arasında istatistiksel olarak önemli ilişkiler (korelasyonlar) bulunmuştur. Regresyon tahmin eşitlikleri oluşturulduğunda bu üç değişken ile birlikte burs alıp almama durumu, bölümün iyi bir kazanç sağlamada etkili olup olmayacağı düşüncesi ve aylık aile geliri değişkenlerinin hem fakülteler hem de MYO-YO'lar için oluşturulan modelde yer aldığı görülmektedir. Farklı olarak fakültelerde ÖSS'ye kaçınıcı girişte bölümüne yerleştiği, MYO-YO'larda ise öğrencilerin geldikleri yerleşke türleri de modele girmişlerdir.

MYO-YO'larda başarı ile yerleşke, aylık aile geliri, ÖSS'ye hazırlık şekli, burs alıp almama durumu ve bölümün öğrencinin geleceğinin belirlemedeki düşüncesi arasındaki ilişkiler de önemli bulunmuştur.

Beklentilerin aksine; öğrencilerin ailelerinin kalabalıklığı, okuyan kardeş sayısı, anne ve babanın işsiz olup olmaması, büyük ya da küçük yerleşkelerden gelmiş olmaları gibi sosyal yapı özelliklerinin başarı ile ilişkili olmadığı görülmektedir ve çarpıcı bir sonuç olarak yorumlanmaktadır.

Ekonomik yapı ile ilgili özelliklerden aylık kira miktarı, aylık kişisel harcama miktarı ile başarı arasında önemli ilişki bulunmamıştır.

Öğrenci başarısını tahmin edebilmek için oluşturulan en iyi Regresyon modellerine, ekonomik özelliklerden yalnızca aylık aile geliri ve burs alma durumu girerken öğrencinin düşünce ve eğilimlerini belirten özelliklerin (yüksek lisans yapma isteği, derslerin faydalı olup olmayacağı düşüncesi, bölümünün iyi bir iş bulmada etkili olup olmayacağı düşüncesi) belirleyici olarak daha fazla sayıda girmesi de çarpıcı sonuçlardır.

Çalışmada ortaya çıkan, ekonomik ve sosyal yapı özelliklerinden ziyade öğrencinin eğilim özelliklerinin başarı üzerine belirleyici olması doğal öğrenci davranışlarından ileri gelmektedir. Yani başarılı öğrencinin yüksek lisans yapmak istemesi, derslerin faydalı olduğunu düşünmesi, bölümün gelecekte iyi bir iş bulmada etkili olacağını düşünmesine karşı başarısız öğrencinin tepkisel yaklaşarak aksini düşünmesi normaldir. Ya da diğer bir ifade ile bölümünü sevmeyen, arzu ettiği bir alana yerleşememiş, öğrenim gördüğü alanda devam etmek, ilerlemek (yüksek lisans) istemeyen, gelecekte umutsuz ve karamsar (bölümünün ve gördüğü derslerin iyi bir iş bulmada ve iyi bir kazanç sağlamada etkili olacağını düşünmeyen) öğrenciler başarısız olmaktadır.

Başarının, yalnız ekonomik ve sosyal şartların iyi olduğu durumlarda değil aksi durumlarda da bir o kadar elde edilebildiği anlaşılmaktadır.

KAYNAKLAR

- ADELMAN, C., 1994. Accreditation. Burton G. Clark (Ed.), The Encyclopedia of Higher Education, 1: 1313-1318. Pergamon Press.
- ANONİM, 1996. URL: www.tusiad.org.tr
- BAKİOĞLU, A., HESAPÇIOĞLU, M. 1997. Düşünmeyi Öğretmekte Öğretmen ve Okul Yöneticisinin Rolü: Düşünmek, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 9:49-78.
- BALCI, V. 2003. Ankara'daki Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Etkinliklerine Katılımlarının Araştırılması, Milli Eğitim Dergisi. 150.
- BİLGİN, M. 2003. Üniversite Öğrencilerinin Sorunları İle Değerleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 2 (20):18-25.
- BORAN, A. 2001. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesine Bağlı Fakülte ve Yüksekokul Öğrencilerinin Başarı Durumları İle Sosyo-Ekonomik Özellikleri ve Geleceğe İlişkin Beklenti ve Sorunları, Bölüm İçi Semineri, Kahramanmaraş, 1-10.
- BURSALIOĞLU, Z. 1997. Dünya Ülkelerinde Eğitim Yönetimi Göstergeleri, Eğitim Yönetimi.
- DARDAĞAN, M., HESAPÇIOĞLU. 1997. Çeşitli Yıllar İtibariyle Üniversiteleri Kazanan Öğrencilerin Kaçınıcı Tercihleriyle Üniversiteleri Kazandıkları –Bir Çözümleme- Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 9:143-170.
- DEMİRLİ, C., 2002. Web Tabanlı Öğretim Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Görüşleri. Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir. (url: http://aof20.anadolu.edu.tr/bildiriler/Cihad_Demirli.doc)
- DOĞAN, S. 1996. Gazi Üniversitesine Devam Eden Son Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Bazı Faktörler Üzerine Bir Araştırma. Yüksek lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Ens. Ev Ekonomisi Anabilim Dalı (Çocuk Gelişimi), Ankara (Basılmamış).
- ERDOĞAN, A. 1997. Eğitim Sisteminde, Müfredatında Reform Yapılması ve Milli Kültürün Evrensel Değerlerle Geliştirilmesi, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 9: 209-226.
- ERDOĞMUŞ, N. 2001. Üniversitelerdeki Kariyer Merkezlerinin Faaliyetleri Hakkında Bir Araştırma, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 1: 131-142.
- ERKAN, O., BUDAK, D. B. 2002. Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesindeki Öğretim Elemanlarının Eğitim Yöntemleri ve Öğrenciler Üzerindeki Etkileri. 1-15.
- EROĞLU, F. 1988. Bir Grup Üniversite Öğrencisinde Sınav Kaygı Araştırması, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Araştırma Dergisi, 7(3-4):235-238.
- ERSOY, A. F., ARPACI, F. 2003. Üniversite Öğrencilerinin Konut Koşullarının ve Konutta Yaşamayı Tercih Etme Nedenlerinin İncelenmesi, Milli Eğitim Dergisi, 158.
- HASGÜR, İ., ÜÇDOĞRUK, Ş. 1992. Üniversite Öğrencilerinin Başarısızlık Riski Açısından Öğrenci Profillerinin Diskriminant Analiziyle İncelenmesi ve Bir Uygulama. İzmir, 1-44.
- HESAPÇIOĞLU, M. 1994. Öğretim İlke ve Yöntemleri, Eğitim Programları ve Öğretim, 4. Baskı. Beta Basın Yayın Dağıtım A.Ş., 390s.
- HESAPÇIOĞLU, M. 1996. Bilgi Toplumunda Eğitim ve Okulun Geleceğine İlişkin Düşünceler, Yeni Türkiye, Eğitim Özel Sayısı, 2: 7.
- HESAPÇIOĞLU, M., BAKİOĞLU, A., BALTAÇI, R. 2001. Öğretmen Eğitiminde Sorumluluk ve Akreditasyon, Yeni Türkiye, Eğitim Özel Sayısı, 2: 143-160.

- İNANÇ, N. 1997. Üniversite Öğrencilerinin Benlik Saygısı Düzeyleri İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Ens. Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Gaziantep (Basılmamış).
- KARAHAN, M., İZCİ, E. 2001. Üniversite Öğrencilerinin İnternet Kullanım Düzeyleri ve Beklentilerinin Değerlendirilmesi, Milli Eğitim Dergisi, 150.
- KARASAR, N., HAKAN, A., CAN, G., HAKAN, A., ÖZDAŞ, K., SÖZER, E., GÜLTEKİN, M., ANIL, H., BOYACI, A., ŞENEL, A. 1999. Anadolu Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyo-Kültürel ve Sosyo-Ekonomik Özellikleri İle Beklenti ve Sorunları. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 409s.
- KESİK, A., 2003. Yüksek öğrenimde yeni bir finansman modeli önerisi: "bütünsel model". TC Maliye Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı yayın no: 2003/362, 391s.
- KORKMAZ, A. 2000. Yüksek Öğrenim Gençliğinin Problemleri, Milli Eğitim Dergisi, 145.
- KURAN, K. 1991. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Hatay ve Adana Eğitim Yüksekokullarındaki Öğrencilerin 1987 ÖSS Puanları İle Akademik Başarılarının Karşılaştırılması, Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1(4): 73-80.
- KUTLU, M. 2002. Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetlerinden Beklentileri, Eğitim ve Bilim, 27(123): 22-30.
- NESİPOĞULLARI, C. 2002. Eğitim ve Öğretmen, Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi, 23.
- OGUZKAN, T. 1987. Boğaziçi Üniversitesi Öğrencilerinin Sorunları Üzerinde Bir Anket Uygulaması, Boğaziçi Üniversitesi Dergisi, 12: 31-47.
- ÖZDEMİR, A. 2001. İlköğretim Okullarında İkinci Kademe Öğrencilerini Matematik Öğreniminde Başarısızlığa İten Sebepler Üzerine Bir Araştırma, Kastamonu Eğitim Dergisi, 9(2): 425-434.
- ÖZGÜVEN, İ.E. 1992. Üniversite Öğrencilerinin Sorunları ve Başetme Yolları, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7: 5-13.
- PAZARLIOĞLU, M. V., ERDOĞAN, S., EMEÇ, H. 1999. Dokuz Eylül Üniversitesi Öğrencilerinin Yüksek Öğretim Beklenti Profillerinin Diskriminant Analizi İle İncelenmesi, Celal Bayar Üniversitesi Yönetim ve Ekonomi Dergisi, 5: 325-334.
- PERÇİN, A., 1998. Karadeniz Teknik Üniversitesi Lisans Öğrencilerinin Başarı Düzeyini Etkileyen Faktörlerin Kantitatif Analizi. Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Ens. İktisat Anabilim Dalı, Trabzon (Basılmamış).
- ŞENSES, F. 1999. Yükseköğretimde Öğrenciler: ODTÜ İktisat Bölümü Öğrenci Profili, ODTÜ Geliştirme Dergisi, 26(1-2): 179-201.
- SONER, O. 1995. Aile Uyumu, Öğrenci Öz güveni ve Akademik Başarı Arasındaki İlişkiler. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Ens. Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul (Basılmamış).
- TUNA, M. ve ÖZSOY, U., 2003. Türkiye’de Üniversitelerde İnternet Kullanımı. Türkiye’de İnternet Konferansları, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul.
- TÜBİTAK-MAM, 2000. EN 45001 Bilgilendirme Eğitimi, Tübitak-Mam, S & Q Mart Kalite Güvenlik San. ve Tic. A.Ş. İSTANBUL
- YILMAZ, A., ATAV, E., ERÖKTEN, S., MORGİL, F. 2000. Çeşitli Öğrenci Gruplarının ÖSS ve ÖYS Kimya Sorularına Ait Başarı Yüzdelelerinin Karşılaştırılması, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18: 177-184.

EKLER

EK-1 ANKET SORULARI

1. Cinsiyetiniz?

- a) Erkek b) Kız

2. Doğum tarihiniz:/...../19.....

3. Mezun olduğunuz lise: a)Devlet b)Özel

4. Devlet veya özel liseden mezun olduğunuz okulun türü nedir?

(Özel Liseler de kendi içinde Özel Fen Lisesi, Özel Anadolu Lisesi, Özel Klasik Lise olarak ayrılmaktadır. Bu nedenle özel liselerden mezun olanlar okul türünde aşağıdaki şıklardan birinde gösterecektir. Örneğin "T.E.D.kolejinden mezun olanlar "Anadolu lisesi şikkını işaretleyeceklerdir.)

a)Klasik lise b) Anadolu lisesi c) Fen lisesi d) Mesleki ve Teknik lise e) İmam hatip lisesi

5. En uzun lise öğrenimi gördüğünüz ilin adını, plaka numarasını ve yerleşim yerini belirtiniz.

a)..... /..... b) İl Merkezi c) İlçe merkezi d)Köy

6. Ailenizin yaşadığı evde sizinle birlikte bulunan kişi sayısını yazınız:

7. Sahip olduğunuz kardeş sayısını belirtiniz.

a)1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5 f) 6 g) 7 h) 8+ i)Yok

8. Sizden başka okuyan kaç kardeşiniz var?(Evli olanlar dahil edilmeyeceklerdir.)

a)1 b)2 c)3 d)4 e)5 f)6 g)7 h)8+ i)Yok

9. Annenizin halen yapmakta / yapmış olduğu (hayatta değil ise) işteki durumu nedir?

a)Ücretli ve maaşlı b)Yevmiyeli (Mevsimlik, geçici) c)İşveren d)Kendi hesabına e)Ücretsiz aile işçisi f)Çalışmıyor

10. Babanızın halen yapmakta / yapmış olduğu (hayatta değil ise) işteki durumu nedir?

a)Ücretli ve maaşlı b)Yevmiyeli (Mevsimlik, geçici) c)İşveren d)Kendi hesabına e)Ücretsiz aile işçisi f)Çalışmıyor

11. Anneniz çalışıyor ise işi nedir?

a) ilmi ve teknik eleman (Doktor -Mühendis-İstatistikçi v.b.) b) Öğretmen -Öğretim görevlisi
c) Hakim -Savcı -Avukat d) Özel veya devlet sektöründe idari personel, memur
e)Özel veya devlet sektöründe işçi f) Toptan veya perakende ticareti(Komisyoncu, Kırtasiyeci, Manav, seyyar satıcı)
g)Çiftçi(Tarım, hayvancılık, ormancılık, balıkçılık) h)Hizmet sektöründe çalışanlar(Lokanta, otel, tiyatro gibi yerlerin sahibi veya çalışanları) i) Çalışmıyor

12. Annenizin işi bir üstteki listede bulunmuyor ise yazınız.....

13. Babanız çalışıyor ise işi nedir?

- a) İlmî ve Teknik eleman (Doktor -Mühendis-İstatistikçi v.b.) b) Öğretmen -Öğretim görevlisi
c) Hakim -Savcı -Avukat d) Özel veya devlet sektöründe idari personel, memur
e) Özel veya devlet sektöründe işçi f) Toptan veya perakende ticareti (Komisyoncu, Kırtasiyeci, Manav, seyyar satıcı)
g) Çiftçi (Tarım, hayvancılık, ormancılık, balıkçılık) h) Hizmet sektöründe çalışanlar (Lokanta, otel, tiyatro gibi yerlerin sahibi veya çalışanları) ı) Çalışmıyor

14. Babanızın işi bir üstteki listede bulunmuyor ise yazınız.....

15. Ailenizin toplam aylık geliri nedir? (Ailede çalışanların maaş, ücret, kira geliri, rant geliri, tarım geliri ve diğer gelirleri toplama dahil ediniz.)

- a) 100 milyondan az b) 101-200 milyon c) 201-300 milyon d) 301-400 milyon e) 401-500 milyon f) 501-600 milyon
g) 601-700 milyon h) 701-800 milyon ı) 801-900 milyon i) 901-1 milyar j) 1 milyardan fazla k) Çalışmıyor

16. Üniversitede okurken nerede ikamet etmektesiniz?

- a) Ailemle birlikte b) Arkadaşlarımla evde c) Yalnız evde d) Devlet yurdunda e) Özel yurttan
f) Akrabalarımın yanında g) Misafirhanede h) Vakıf yurdunda ı) Üniversite yurdunda

17. Eğer üstteki listeden başka bir yerde kalıyorsanız yazınız.

18. Kaldığınız yere ne kadar aylık ücret ödüyorsunuz. (Örneğin arkadaşınız ile kalıyorsanız yalnız sizin payınıza düşeni yazınız)

- a) 10 milyondan az b) 11-20 milyon c) 21-30 milyon d) 31-40 milyon e) 41-50 milyon f) 51-60 milyon
g) 61-70 milyon h) 71-80 milyon ı) 81-90 milyon i) 91-100 milyon j) 101-110 milyon k) 111-120 milyon
l) 121-130 milyon m) 131-140 milyon n) 141-150 milyon o) 150 milyondan fazla

19. Üniversiteye girmek amacı ile katıldığınız kurs var mıdır işaretleyiniz?

- a) Yok b) Özel dershane c) Özel ders d) Özel grup e) Halk eğitim merkezi kursları f) Kendi okulundaki hafta sonu kursları

20. Okuduğunuz bölümü kaçınıcı girişte kazandınız.

21. Okuduğunuz bölüm kaçınıcı tercihinizdi?

22. Okuduğunuz bölüme girdiğiniz yıl üniversiteye giriş sınavında ilk tercihiniz neydi?

- a) Endüstri mühendisliği b) Bilgisayar mühendisliği c) Elektrik -elektronik mühendisliği d) Makine mühendisliği
e) İnşaat mühendisliği f) Diğer mühendislikler g) İşletme h) İktisat ı) Uluslararası ilişkiler i) Diğer sosyal bilimler
j) Mimarlık k) Tıp l) Diğer sağlık bilimleri m) Hukuk n) Diğer siyasal bilimler o) Matematik ö) Diğer fen bilimleri
p) Öğretmenlik-eğitim bilimleri r) Mütercim-tercümanlık

23. Bölüm değiştirdiniz mi?

- a) Evet b) Hayır

24. Şu anda okuduğunuz bölümü tercih etmenize etki eden en önemli faktörleri, önem sırasına göre en fazla 3 sıklıkla 1,2,3 rakamları kullanarak numaralandırınız.

a) Aile ve yakınların isteği b) Piyasanın mesleğe olan talebi c) Öğretmen, danışman (özel dershanedeki rehber öğretmen) önerisi d) Mesleğe karşı duyulan özel ilgi e) Mezun olduktan sonra parasal getirisinin iyi olması f) Mesleğin toplumsal saygınlığı-dürüstlük ve sorumluluk gerektiren konumda olması

25. Şu andaki aylık yaptığınız kişisel harcamalarınızı önem sırasına göre en fazla beş tercih yaparak 1,2,...5 rakamlarını kullanarak numaralandırınız.

a) Giyim b) Ev kirası c) Yemek d) Ders kitapları e) Kültürel ve sosyal faaliyetler f) Okul harçları g) Ulaşım h) Diğer (belirtiniz).....

26. Şu anda aylık ortalama kişisel harcamanız ne kadardır ?

a) 10 milyondan az b) 11-20 milyon c) 21-30 milyon d) 31-40 milyon e) 41-50 milyon f) 51-60 milyon g) 61-70 milyon h) 71-80 milyon i) 81-90 milyon j) 91-100 milyon k) 101-110 milyon l) 111-120 milyon m) 121-130 milyon n) 131-140 milyon o) 141-150 milyon ö) 150 milyondan fazla

27. Gelir elde etmek amacıyla herhangi bir işte çalışıyor musunuz?

a) Evet b) Hayır

28. Cevabınız "Evet" ise çalıştığınız işte aylık ne kadar gelir elde ediyorsunuz?

a) 10 milyondan az b) 11-20 milyon c) 21-30 milyon d) 31-40 milyon e) 41-50 milyon f) 51-60 milyon g) 61-70 milyon h) 71-80 milyon i) 81-90 milyon j) 91-100 milyon k) 101-110 milyon l) 111-120 milyon m) 121-130 milyon n) 131-140 milyon o) 141-150 milyon ö) 150 milyondan fazla

29. Burs veya öğrenim kredisi alabilmek için başvuruda bulundunuz mu?

a) Evet b) Hayır

30. Şu anda burs veya öğrenim kredisi alıyor musunuz?

a) Evet b) Hayır

31. Almış olduğunuz burs ve öğrenim kredisinin aylık toplam miktarını belirtiniz?

..... TL

32. Aylık masraflarınızı karşılamak üzere burs veya öğrenim kredisi miktarı ayda ne kadar olmalıdır?

a) 20-40 milyon b) 40-60 milyon c) 60-80 milyon d) 80-100 milyon e) 100-120 milyon f) 120-140 milyon g) 140-160 milyon h) 160 milyondan fazla

33. Kredi ve yurtlar kurumundan harç (katkı payı) kredisi alıyor musunuz?

a) Evet b) Hayır

34. Cevabınız "Hayır" ise, Kredi ve yurtlar kurumuna harç kredisi için başvuruda bulundunuz mu?

a) Evet b) Hayır

35. Öğrenim gördüğünüz meslekte çalışmak istiyor musunuz?

a) Evet b) Hayır

36. Cevabınız "Hayır" ise ne yapmayı düşünüyorsunuz?

- a) Çalışmayı düşünmüyorum
- b) Çalışmak istiyorum
- c) Ticaretle uğraşacağım
- d) Yeniden yüksek öğrenim düşünüyorum
- e) Başka bir meslekte çalışacağım

37. Çalışmak için başka bir meslek seçmeyi düşünüyorsanız, bu mesleği seçmenizde hangi faktörler rol oynamaktadır. (En fazla üç şıkkı önem sırasına göre 1,2,3 rakamlarını kullanarak numaralandırınız?)

- a) Mesleğin toplumsal saygınlığı
- b) Parasal getirisinin iyi oluşu
- c) Mesleğin sevilerek yapılması
- d) Çalışma koşullarının rahatlığı
- e) Eğitimin kolay olması
- f) İş bulabilme olanaklarının çok olması
- g) Kişinin meslekte özgür olması
- h) Aileye ait işyeri olması

38. Üstteki şıklardan farklı bir düşünceniz varsa belirtiniz.

39. Öğrenim gördüğünüz mesleğin iş hayatındaki parasal getirisi konusundaki düşüncenizi belirtiniz.

- a) Çok iyi
- b) Orta
- c) Yetersiz

40. Yüksek lisans yapmayı düşünüyor musunuz?

- a) Evet
- b) Hayır

41. Hangi sektörde çalışmak istersiniz?

- a) Devlet
- b) Özel

42. Eğitiminiz süresince bölümünüzde aldığınız derslerin faydalı olduğuna inanıyor musunuz?

- a) Hayır
- b) Evet %25-50 arasında
- c) %50-60 arasında
- d) %70 ve üstünde

43. Bölümünüzün geleceğinizi belirlemede etkili olacağına inanıyor musunuz?

- a) Evet
- b) Hayır
- c) Kısmen
- d) Çoğunlukla

44. Bölümünüzün iyi bir işe sahip olmada etkisi nedir?

- a) Yoktur
- b) %25-49 arasında
- c) %50-60 arasında
- d) %70 in üstünde

ÖZGEÇMİŞ

1971 yılında Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini 1988 yılında Kahramanmaraş'ta tamamladı. 1994 yılında Çukurova Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Matematik Bölümü'nden mezun oldu. 1994-1999 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığı'nda Matematik öğretmeni olarak görev yaptı. 1997-1998 yılları arasında Ankara MİGYEM'de yedek subay olarak askerlik görevini tamamladı. 1999 yılında Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İşletme Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak göreve başladı.

Evli ve iki çocuk babası.

